

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Virovitica

KLASA: 041-01/22-18/4
URBROJ: 613-12-24-12
Virovitica, 15. ožujka 2024.

Izvješće o obavljenoj reviziji usklađenosti

**Hrvatske šume d.o.o.
za 2021. i 2022.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	CILJEVI I PODRUČJA REVIZIJE	9
III.	KRITERIJI ZA IZRAŽAVANJE MIŠLJENJA	9
IV.	ZNAČENJE POJEDINIH TEMELJNIH POJMOVA	12
V.	METODE I POSTUPCI REVIZIJE	13
VI.	DJELOKRUG I UNUTARNJE USTROJSTVO	14
VII.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	16
VIII.	PLANIRANJE U ŠUMARSTVU	18
	Šumskogospodarski planovi	18
	Operativni planovi	21
	Srednjoročni i godišnji planovi poslovanja	23
IX.	UPRAVLJANJE LJUDSKIM POTENCIJALIMA	25
X.	GOSPODARENJE ŠUMAMA I ŠUMSKIM ZEMLJIŠTEM	28
	Obavljanje djelatnosti gospodarenja šumama i šumskim zemljištem	28
	Financiranje radova gospodarenja šumama i šumskim zemljištem	36
XI.	PRODAJA DRVNIH SORTIMENATA	39
	Akti strateškog planiranja razvoja prerade drva i proizvodnje namještaja	39
	Unutarnji akti i postupci prodaje drvnih sortimenata	40
XII.	GOSPODARENJE LOVIŠTIMA	51
XIII.	NADZOR NAD OBAVLJANJEM DJELATNOSTI	52
XIV.	JAVNA NABAVA	52
XV.	NALAZ ZA 2021. i 2022.	56
	Provedba naloga i preporuka	74
XVI.	ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE	77

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija usklađenosti poslovanja društva Hrvatske šume d.o.o. (dalje u tekstu: Društvo) za 2021. i 2022.

Predmet revizije bila je usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija koje se odnose na poslovanje Društva sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje u šumarstvu, upravljanje ljudskim potencijalima, gospodarenje šumama i šumskim zemljištem, prodaja drvnih sortimenata, gospodarenje lovištima, nadzor nad obavljanjem djelatnosti te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja je li poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O usklađenosti poslovanja izraženo je uvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Društva za 2021. i 2022. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. KRITERIJI ZA IZRAŽAVANJE MIŠLJENJA, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Revizijom su utvrđene nepravilnosti u sljedećim područjima: sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prodaja drvnih sortimenata, upravljanje ljudskim potencijalima, ustrojavanje evidencije o provedenim inspekcijskim nadzorima te javna nabava.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Prema odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti i Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Društvo je obvezno uspostaviti te osigurati učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola.

Uprava Društva je za 2021. i 2022. sastavila izjave o fiskalnoj odgovornosti na temelju popunjenih upitnika, kojima je provedena samoprocjena sustava unutarnjih kontrola.

Izjavama o fiskalnoj odgovornosti potvrđuje da su sredstva Društva korištena zakonito, namjenski i svrhovito te da sustav unutarnjih kontrola funkcionira učinkovito i djelotvorno.

Prema upitnicima o fiskalnoj odgovornosti nisu utvrđene slabosti i propusti, dok su revizijom utvrđene nepravilnosti u područjima planiranja, prodaje drvnih sortimenata, upravljanja ljudskim potencijalima, ustrojavanja evidencije o provedenim inspekcijskim nadzorima te javne nabave. Navedeno ukazuje na to da je Društvo više pozornosti trebalo posvetiti samoprocjeni sustava unutarnjih kontrola kako bi sustav funkcionirao učinkovito i djelotvorno.

Društvo na mrežnim stranicama (internet) nije objavilo godišnje planove poslovanja (čiji su sastavni dio planovi prihoda i rashoda) te većinu unutarnjih akata kako je propisano odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama. (točka 1. Nalaza)

- Proces planiranja u Društvu uređen je odredbama Zakona o šumama i Pravilnika o planiranju, koji je donijela Uprava u kolovozu 2019. Doneseni su srednjoročni planovi poslovanja za razdoblje 2021. – 2023. i razdoblje 2022. – 2024., operativni godišnji planovi gospodarenja šumama i šumskim zemljištem s izmjenama i dopunama te operativni godišnji planovi za ostvarivanje prava na sredstva iz naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma s izmjenama i dopunama.

Nadalje, Uprava je donijela Plan poslovanja za 2021. i Plan poslovanja za 2022. koji, između ostalog, sadrže planove prihoda i rashoda. Revizijom je utvrđeno da su tijekom 2021. i 2022. ostvarena značajna odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na planirane, a izmjene i dopune planova prihoda i rashoda nisu donesene. Za 2021. i 2022. znatno više od plana ostvareni su rashodi za vrijednosna usklađenja, ostali poslovni prihodi, ostali financijski prihodi, ostali poslovni rashodi, a manje od plana ostvareni su materijalni troškovi i prihodi na temelju uporabe vlastitih proizvoda, roba i usluga. Nadalje, za 2021. rashodi za rezerviranja su ostvareni, a nisu planirani, dok je za 2022. značajno odstupanje ostvarene dobiti prije oporezivanja u odnosu na planiranu dobit. Prema navedenom, vidljivo je da plan prihoda i rashoda za 2021. i 2022. nije realan te da je Društvo trebalo donijeti izmjene i dopune navedenih planova kako je utvrđeno odredbama Pravilnika o planiranju. (točka 2. Nalaza)

- Prodajom drvnih sortimenata Društvo ostvaruje najznačajnije prihode iz kojih najvećim dijelom financira obavljanje djelatnosti gospodarenja šumama i šumskim zemljištem. Prihodi od prodaje drvnih sortimenata u 2021. ostvareni su u iznosu od 2.115.957.126,00 kn ili 82,6 %, a u 2022. u iznosu od 2.558.152.138,00 kn ili 82,8 % ukupno ostvarenih prihoda.

Vlada Republike Hrvatske je u travnju 2017. donijela Strategiju razvoja prerade drva i proizvodnje namještaja Republike Hrvatske 2017. – 2020. s Akcijskim planom provedbe 2017. – 2020., kojom je u okviru mjere uspostava optimalnog modela opskrbe drvnom sirovinom iz državnih šuma, između ostalog, predviđena izrada kriterija za raspodjelu prava na zaključivanje ugovora za kupnju drvne sirovine. Nositelj provedbe navedene mjere je Ministarstvo poljoprivrede, a sunositelji su Društvo, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska udruga poslodavaca, Hrvatska obrtnička komora te Sveučilište u Zagrebu – Šumarski fakultet.

Prema obrazloženju Društva, navedeni kriteriji utvrđeni su u Pismu razumijevanja za ugovaranje okvirnih i godišnjih ugovora za kupoprodaju trupaca (iz prosinca 2017.) i Pismu razumijevanja za ugovaranje okvirnih i godišnjih ugovora za kupoprodaju prostornog drva (iz travnja 2018.). Navedena pisma razumijevanja potpisali su Društvo i Udruženje drvno-prerađivačke industrije pri Hrvatskoj gospodarskoj komori na rok od deset godina. Pismima razumijevanja, između ostalog, utvrđeno je imenovanje Povjerenstva za provedbu pisama razumijevanja radi njihove operativne provedbe. Također, pismima je utvrđeno da se Povjerenstvo sastoji od dva člana Društva i dva člana Udruženja. Prema obrazloženju odgovorne osobe, Društvo nije donijelo odluku kojom bi imenovalo dva člana Društva u Povjerenstvo za provedbu pisama razumijevanja te proizlazi da navedeno Povjerenstvo nije formalno osnovano. Revizijom je utvrđeno da je Društvo do travnja 2021. održavalo sastanke na kojima su bili nazočni članovi Uprave, direktorica i rukovoditelj Sektora komercijalnih poslova te dva člana Udruženja, uz koje je navedeno da su članovi Povjerenstva. Uz spomenute sudionike, na pojedinim sastancima bili su nazočni i drugi zaposlenici Društva te članovi Udruženja, koji su ujedno i kupci drvnih sortimenata. O navedenim sastancima sastavljeni su zapisnici iz kojih je vidljivo da se na sastancima razmatralo o pitanjima vezanim za prodaju drvnih sortimenata, iako je odredbama Pravilnika o prodaji proizvoda i usluga i godišnjim odlukama o načinima i uvjetima prodaje drvnih sortimenata utvrđeno da je prodaja drvnih sortimenata u nadležnosti Društva.

Odredbama Pravilnika o prodaji proizvoda i usluga određen je način utvrđivanja cijena proizvoda i usluga te da cjenike proizvoda i usluga donosi Uprava Društva. U zapisniku iz studenoga 2020. sa sastanka članova Uprave i predstavnika Udruženja drvno-prerađivačke industrije pri Hrvatskoj gospodarskoj komori, koji su ujedno i ugovorni kupci Društva, navedeno je da je Uprava Društva predložila povećanje cijena hrasta kitnjaka za 4,5 % i lužnjaka za 2,0 %, međutim odlučeno je da se cjenik glavnih šumskih proizvoda za 2021. neće mijenjati. Na sastanku održanom 18. listopada 2021. na kojem su sudjelovali predstavnici Društva i navedenog Udruženja, dogovoren je postotak povećanja cijena pojedinih drvnih sortimenata. Uprava Društva je 28. listopada 2021. donijela novi Cjenik glavnih šumskih proizvoda u kojem su cijene povećane kako je dogovoreno na prethodno navedenom sastanku. Tako su cijene trupaca povećane u rasponu od 3,0 % do 19,0 %, a cijene prostornog drva za 4,0 %. Iz dokumentacije Društva nije vidljivo zašto je Uprava Društva, u čijoj je nadležnosti donošenje cjenika, organizirala sastanak s predstavnicima Udruženja, a posebno što su oni ujedno bili ugovorni kupci te su mogli izravno utjecati na utvrđivanje visine cijene drvnih sortimenata. Također, nije vidljivo na temelju čega je utvrđena cijena, odnosno povećanje cijena u navedenom rasponu. Prema odredbama Pravilnika o prodaji proizvoda i usluga iz travnja 2014., cijene proizvoda i usluga Društva utvrđuju se u skladu s važećim propisima, odnosno sukladno ponudi i potražnji. Nadalje, u travnju 2022. Uprava Društva je donijela novi Pravilnik o prodaji proizvoda i usluga, a u kolovozu 2022. novi Cjenik glavnih šumskih proizvoda te u rujnu 2022. izmjene navedenog Cjenika. Odredbama Pravilnika o prodaji proizvoda i usluga iz travnja 2022. utvrđeno je da Uprava Društva donosi cjenike na temelju prijedloga nadležnih sektora te da se cijene proizvoda i usluga Društva utvrđuju u skladu s važećim propisima, odnosno sukladno ponudi i potražnji. Iz dostavljene dokumentacije Društva nije vidljivo na temelju čega je Uprava Društva u 2021. i 2022. utvrdila cijene i donijela cjenike glavnih šumskih proizvoda.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja je u listopadu 2021. i travnju 2022. protiv Društva pokrenula dva postupka radi utvrđivanja povreda propisa o zaštiti tržišnog natjecanja. Postupak iz listopada 2021. je pokrenut radi utvrđivanja je li Društvo, s obzirom na to da su o dodjeli drvnih sortimenata po javnim pozivima odlučivali i članovi Udruženja drvno-prerađivačke industrije pri Hrvatskoj gospodarskoj komori (ujedno i kupci drvnih sortimenta), primjenjivalo nejasne, netransparentne i nejednake uvjete prema poduzetnicima koji su međusobno konkurenti i time počinilo zlouporabu vladajućeg položaja prema odredbama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja. Postupak iz travnja 2022. Agencija je pokrenula radi utvrđivanja jesu li Društvo i Udruženje zaključili zabranjeni vertikalni sporazum prema odredbama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja.

Prema rješenjima Agencije iz srpnja i kolovoza 2023., Agencija je prihvatila mjere, uvjete i rokove koje je predložilo Društvo vezano za navedene postupke koje, donošenjem rješenja, postaju obvezne za Društvo. Društvo se obvezalo da će prema svojim kupcima (koji su konkurenti), prilikom dodjele količina drvnih sortimenta na javnim pozivima za zaključivanje okvirnih i godišnjih ugovora, primjenjivati jednake, jasne i transparentne uvjete. Nadalje, obvezalo se da će predstavnike Udruženja drvno-prerađivačke industrije isključiti iz sastanaka na kojima će odlučivati o prigovorima kupaca u vezi s prodajom drvnih sortimenata. Prema obrazloženju odgovorne osobe, od travnja 2021. nisu održavani sastanci na kojima bi sudjelovali predstavnici navedenog Udruženja. Također, Društvo je u ožujku 2023. donijelo Odluku o imenovanju povjerenstva za praćenje prodaje drvnih sortimenata putem javnih poziva čiji su članovi zaposlenici Društva (četiri zaposlenika iz Sektora komercijalnih poslova i jedan iz Sektora pravnih poslova). U rujnu 2023. donijelo je Program usklađenosti s pravilima tržišnog natjecanja, Priručnik u vezi zaštite tržišnog natjecanja i Program izobrazbe o propisima o zaštiti tržišnog natjecanja. Nadalje, Društvo je na Središnjem državnom portalu e-Savjetovanje provelo javno savjetovanje na nacрте odluka o načinima i uvjetima prodaje drvnih sortimenata za 2023. i 2024.

Prodaja drvnih sortimenata uređena je godišnjim planom prodaje, dok je način prodaje drvnih sortimenata utvrđen godišnjim odlukama o načinima i uvjetima prodaje drvnih sortimenata. Prema odredbama odluka o načinima i uvjetima prodaje drvnih sortimenata za 2021. i 2022., Društvo drvene sortimente prodaje javnim pozivima (prodaja na temelju ugovora), javnim nadmetanjima (dražba), izravnom prodajom uz gotovinsko plaćanje na blagajni (maloprodaja, samoizrada) te zaposlenicima Društva i ostalim kupcima na temelju pojedinačne odluke Uprave. Najveću količinu drvnih sortimenata Društvo prodaje javnim pozivima, zatim dražbama (javna nadmetanja), a manji dio izravno zaposlenicima Društva i drugim građanima.

Prodaju drvnih sortimenata putem javnih nadmetanja (dražba) Društvo provodi u trenutku kad raspolaže proizvedenim količinama drvnih sortimenata, a ugovorni kupci do vremena objave javnog nadmetanja nisu dostavili zahtjev za isporukom ugovorenih količina. Odredbama Uredbe o dražbi određenih drvnih sortimenata je, između ostalog, propisano da Društvo utvrđuje vrste i količine drvnih sortimenata koje će objaviti na javnom nadmetanju. Nadalje, propisano je da početnu cijenu drvnih sortimenata čini važeća cijena po cjeniku Društva uvećana za troškove do mjesta prodaje i naknadu za korištenje šumskih cesta.

Revizijom je utvrđeno da Društvo kada je prodavalo paket trupaca različitih dimenzija putem dražbe, kao početnu cijenu, nije primjenjivalo pojedinačnu cijenu iz važećeg Cjenika glavnih šumskih proizvoda, nego je početnu cijenu utvrđivalo metodom ponderirane cijene ili metodom aritmetičke sredine.

Primjena početne cijene različite od cijene utvrđene Cjenikom glavnih šumskih proizvoda nije u skladu s odredbama Uredbe o dražbi određenih drvnih sortimenata. Također, revizijom se nije moglo potvrditi na temelju kojeg akta su primjenjivane cijene utvrđene različitim metodama. Provjerom pojedinih provedenih postupaka dražbe, utvrđeno je da su u slučajevima kada je primijenjena metoda ponderirane cijene ostvareni prihodi Društva bili jednaki iznosu prihoda koje bi Društvo ostvarilo primjenom cijena iz važećeg Cjenika, dok je cijena utvrđena metodom aritmetičke sredine bila nepovoljnija za kupce, odnosno ostvareni su prihodi veći od prihoda koje bi Društvo ostvarilo na temelju Cjenika.

Naknada o korištenju šumske infrastrukture u 2021. bila je utvrđena odredbama Pravilnika o korištenju šumske infrastrukture, a od travnja 2022. u primjeni je Pravilnik o uporabi šumske infrastrukture. Odredbama navedenih pravilnika utvrđen je način i uvjeti korištenja te plaćanje i visina naknade za korištenje šumske infrastrukture. Revizijom je utvrđeno da je Društvo u pojedinim slučajevima obračunalo naknadu za korištenje šumske infrastrukture manju nego što je utvrđeno odredbama Pravilnika o korištenju šumske infrastrukture. U navedenim slučajevima obračunana je naknada u iznosu od 0,95 kn po m³, umjesto u iznosu od 8,54 kn po m³ prostornog drva. S obzirom na to da Društvo nije obračunalo navedenu naknadu u visini utvrđenoj Pravilnikom o korištenju šumske infrastrukture, a ispostavljene račune kupcima svojim potpisima ovjerali su odgovorna osoba za izradu računa, rukovoditelj komercijalnog odjela te voditelj Podružnice, proizlazi da obavljene kontrole nisu bile učinkovite. (točka 3. Nalaza)

- Broj zaposlenika u Društvu utvrđen je Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta i planovima poslovanja za 2021. i 2022. Prema navedenim unutarnjim normativnim aktima, za 2021. bilo je predviđeno 8 706, a koncem godine bila su 7 963 zaposlenika, dok je za 2022. bilo predviđeno 8 775, a koncem godine bilo je 7 911 zaposlenika.

Društvo je upravljanje ljudskim potencijalima uredilo u okviru pojedinih unutarnjih akata (Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o radu, Pravilnik o obrazovanju i Pravilnik o nagrađivanju), a nema strategiju upravljanja ljudskim potencijalima kojom bi obuhvatilo cjelokupno područje zapošljavanja i radnih odnosa (planiranje, analiza poslova, pribavljanje i odabir zaposlenika, ocjenjivanje, obrazovanje, nagrađivanje, unaprjeđenje i plaća).

U okviru Plana poslovanja za 2021. i Plana poslovanja za 2022. utvrđen je plan redovitog zapošljavanja, kojim je planirano zapošljavanje radnika na radnim mjestima ispražnjenim uslijed prestanka radnog odnosa. U planovima nisu navedena radna mjesta koja se planiraju popuniti s brojem radnika. Društvo nema sveobuhvatan i detaljan plan zapošljavanja koji bi obuhvatio zapošljavanje pripravnika te radnika s iskustvom na određeno i neodređeno vrijeme s planiranim brojem radnika po radnim mjestima te obrazloženim potrebama za zapošljavanje.

Uprava Društva je, na temelju prijedloga voditelja Podružnica i direktora sektora, donosila odluke o zapošljavanju pripravnika radi osposobljavanja za zanimanja za koja su se školovali. U navedenim odlukama je broj pripravnika koje Društvo godišnje planira zaposliti utvrđen u visini od 3,0 % ili 5,0 % od ukupnog broja zaposlenika na neodređeno vrijeme (istog stupnja i smjera stručne spreme) u svakoj Podružnici, odnosno Direkciji, i to na dan 31. prosinca prethodne godine.

Društvo je u razdoblju 2020. – 2022., na temelju odluka Uprave Društva o zapošljavanju pripravnika radi osposobljavanja za zanimanja za koja su se školovali, objavilo javne pozive (šumarska zanimanja) i javne oglase (ostala zanimanja) za zapošljavanje 257 pripravnika. U razdoblju 2020. – 2022., na temelju odluka Uprave, primljeno je 238 pripravnika, za koje su troškovi plaća ostvareni u iznosu od 14.268.600,00 kn. Po isteku pripravničkog staža, zbog povećanog obujma posla, s 82 osobe ili 34,5 % zaključeni su ugovori o radu na radnim mjestima za koja su se osposobile. Društvo je u navedenom razdoblju, za zanimanja za koja su se školovali, osposobilo 156 pripravnika više nego što mu je bilo potrebno. Iz navedenog proizlazi da broj pripravnika koji je predviđen i s kojima je zaključen ugovor u svojstvu pripravnika, nije realno utvrđen s obzirom na odstupanje između broja predviđenih, broja osposobljenih pripravnika te broja osoba s kojima su, nakon isteka pripravničkog staža, zaključeni ugovori o radu za zanimanja za koja su se školovali. Zapošljavanjem većeg broja pripravnika u odnosu na broj osoba s kojima su zaključeni ugovori o radu, u navedenom razdoblju povećani su troškovi osoblja za 9.352.528,00 kn.

Pravilnikom o obrazovanju utvrđeno je obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje zaposlenika u Društvu te stipendiranje učenika i studenata. Odredbama navedenog Pravilnika utvrđeno je da Uprava Društva donosi godišnji plan obrazovanja po organizacijskim jedinicama, kojim se utvrđuju obrazovne aktivnosti za poslovnu godinu i broj zaposlenika za osposobljavanje, usavršavanje, prekvalifikaciju, obrazovanje uz rad te stipendiranje učenika i studenata. Sastavni dio godišnjeg plana obrazovanja je i plan potrebnih novčanih sredstava za ostvarivanje navedenog plana. Planovi obrazovanja za 2021. i 2022. sadrže financijska sredstva za osposobljavanje i stručno usavršavanje zaposlenika po Podružnicama i sektorima unutar Direkcije u ukupnim iznosima, a ne sadrže vrste obrazovnih aktivnosti i broj zaposlenika za osposobljavanje, usavršavanje, prekvalifikaciju, obrazovanje uz rad te stipendiranje učenika i studenata kako je utvrđeno odredbama Pravilnika o obrazovanju. U Izvešću o ostvarenju planova obrazovanja za 2021. i 2022. navedena su ukupna planirana i ostvarena financijska sredstva po Podružnicama i Direkciji, a nije naveden broj osoba koje su prošle izobrazbu. Prema navedenom Izvešću, rashodi za obrazovanje za 2021. ostvareni su 39,4 % od plana, dok su za 2022. ostvareni 26,9 % od plana.

Društvo je tijekom 2021. unaprijedilo 74, a tijekom 2022. unaprijedilo je 107 zaposlenika na način da ih je premještalo na druga više rangirana radna mjesta. Zaposlenici su unaprijeđeni na temelju zahtjeva neposredno nadređenih osoba (dostavljeni Službi za upravljanje ljudskim potencijalima), u kojima je najčešće kao razlog unaprjeđenja navedeno popunjavanje slobodnog više rangiranog radnog mjesta. O unaprjeđenjima se odlučuje na sjednicama Uprave Društva te se zaključuju ugovori o radu ili dodaci ugovorima o radu. Društvo nije utvrdilo procedure i kriterije na temelju kojih nadređena osoba može predložiti unaprjeđenje zaposlenika te se ne može potvrditi opravdanost unaprjeđenja zaposlenika samo zbog razloga postojanja slobodnog radnog mjesta. (točka 4. Nalaza)

- Prema odredbama Zakona o šumama i Zakona o lovstvu, nadzor nad poslovanjem Društva, u dijelu koji se odnosi na izvršavanje radova gospodarenja šumama i šumskim zemljištem, provođenje mjera zaštite od požara te izvršavanje lovnogospodarskih planova i druge dokumentacije, obavlja Državni inspektorat. Državni inspektorat je tijekom 2021. obavio 1 032, a tijekom 2022. obavio je 993 inspeksijska nadzora (šumarska i lovna inspekcija i nadzor nad provođenjem protupožarnih mjera) te su zapisnici, odnosno rješenja o provedenim inspeksijskim nadzorima dostavljeni Društvu.

Društvo ne vodi evidencije o obavljenim nadzorima i danim preporukama za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, a podatke o provedenim inspekcijskim nadzorima pribavilo je od Državnog inspektorata tijekom obavljanja revizije. (točka 5. Nalaza)

- Društvo je javni naručitelj i obveznik je primjene Zakona o javnoj nabavi.

Planom nabave za 2021. planiralo je nabavu roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 957.629.699,00 kn, od toga se na postupke javne nabave odnosi 858.246.640,00 kn, jednostavne nabave 95.824.750,00 kn te na postupak nabave koji je izuzet od primjene odredaba Zakona o javnoj nabavi 3.558.309,00 kn. Planom nabave za 2022. Društvo je planiralo nabavu roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 1.120.715.467,00 kn, od toga se na postupke javne nabave odnosi 1.063.685.816,00 kn, jednostavne nabave 41.992.536,00 kn te na postupke nabave koji su izuzeti od primjene odredaba Zakona o javnoj nabavi 15.037.115,00 kn.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2021., Društvo je zaključilo 518 ugovora na temelju provedenih postupaka javne nabave, od čega 501 ugovor u vrijednosti od 637.127.854,00 kn te 17 ugovora u vrijednosti od 14.257.747,00 eura, bez poreza na dodanu vrijednost. U 2021. provedeno je 314 postupaka jednostavne nabave (nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn i radova do 500.000,00 kn) u vrijednosti od 72.043.987,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2022., Društvo je zaključilo 837 ugovora na temelju provedenih postupaka javne nabave, od čega 820 ugovora u vrijednosti od 873.231.132,00 kn te 17 ugovora u vrijednosti od 9.943.157,00 eura, bez poreza na dodanu vrijednost. U 2022. provedena su 343 postupka jednostavne nabave u vrijednosti od 67.159.819,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

Revizijskim uzorkom obuhvaćena je nabava roba, radova i usluga u vrijednosti od 554.958.192,00 kn, od toga 39 predmeta na temelju provedenih postupaka javne nabave u vrijednosti od 549.757.719,00 kn te 40 predmeta jednostavne nabave roba, radova i usluga u vrijednosti od 5.200.473,00 kn. Postupci nabave obuhvaćeni uzorkom provedeni su u skladu s propisima.

Društvo vodi Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, koji sadrži podatke o provedenim postupcima javne nabave za 2021. i 2022., a ne sadrži pojedine predmete nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn. Od pregledanih 40 postupaka jednostavne nabave u vrijednosti od 5.200.473,00 kn, u Registru nije navedeno jedanaest ugovora o nabavi roba, radova i usluga ukupne vrijednosti od 1.740.726,00 kn te deset narudžbenica ukupne vrijednosti od 614.304,00 kn. (točka 6. Nalaza)

Isticanje pitanja

Državni ured za reviziju skreće pozornost na financijske izvještaje za 2021. i financijske izvještaje za 2022., u dijelu koji se odnosi na iskazivanje izvanbilančnih zapisa. U Bilanci na dan 31. prosinca 2021. izvanbilančni zapisi iskazani su u iznosu od 46.909.454.345,00 kn, a u Bilanci na dan 31. prosinca 2022. u iznosu od 66.435.136.607,00 kn. Izvanbilančni zapisi odnose se na tuđu materijalnu imovinu na korištenju i prava. Društvo vodi pomoćne evidencije danih i primljenih instrumenata osiguranja, ali ih nije evidentiralo u glavnoj knjizi za 2021. i 2022. na računima izvanbilančnih zapisa niti iskazalo u financijskim izvještajima. Navedeno nije utjecalo na izražavanje mišljenja.

Obveze Društva

Društvo je obvezno namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

Prema Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, ISSAI 400 točka 13. Načela revizije usklađenosti, cilj revizije usklađenosti je izraziti mišljenje o tome je li subjekt revizije obavljao poslovanje u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja. Državni ured za reviziju izražava mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. CILJEVI I PODRUČJA REVIZIJE

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi revizije usklađenosti.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima (u dijelu koji se odnosi na gospodarenje šumama i šumskim zemljištem, sječu i obnovu šuma, drvene sortimente, područje lova i druge aktivnosti u vezi s obavljanjem djelatnosti Društva)
- provjeriti postupke javne nabave
- provjeriti provedbu danih naloga i preporuka iz prošlih revizija
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Društva.

Područja revizije određena su u odnosu na predmet i ciljeve revizije u skladu s odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju koji određuje nadležnost Državnog ureda za reviziju.

Postupci revizije provedeni su od 25. listopada 2022. do 15. ožujka 2024.

III. KRITERIJI ZA IZRAŽAVANJE MIŠLJENJA

Za ocjenu usklađenosti poslovanja Društva utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa.

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu usklađenosti poslovanja Društva, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu usklađenosti poslovanja, prema područjima revizije

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
1	2	3
1.	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zakon o šumama, članak 17. (Narodne novine 68/18, 115/18, 98/19, 32/20 i 145/20) ○ Zakon o trgovačkim društvima (Narodne novine 111/93, 34/99, 121/99 – vjerodostojno tumačenje, 52/00 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11 – pročišćeni tekst, 111/12, 68/13, 110/15, 40/19 i 34/22) ○ Kodeks korporativnog upravljanja trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ima dionice ili udjele (Narodne novine 132/17) ○ Odluka o pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku (Narodne novine 71/18 – na snazi do siječnja 2022.) ○ Odluka o pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku (Narodne novine 147/21) ○ Izjava o ustroju Društva (prosinac 2017.) ○ Izjava o osnivanju Društva (listopad 2021. – pročišćeni tekst) ○ Pravilnik o unutarnjoj organizaciji Društva (prosinac 2018., ožujak i listopad 2020. te lipanj 2022.) ○ Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta u Društvu (prosinac 2020. – pročišćeni tekst, listopad 2021. te lipanj i prosinac 2022.)
2.	Sustav unutarnjih kontrola	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19)

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
	Sustav unutarnjih kontrola	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zakon o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18) ○ Zakon o zaštiti prijavitelja nepravilnosti (Narodne novine 17/19 – na snazi do travnja 2022.) ○ Zakon o zaštiti prijavitelja nepravilnosti (Narodne novine 46/22) ○ Zakon o reviziji (Narodne novine 127/17) ○ Zakon o računovodstvu (Narodne novine 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20 i 47/20 – ispravak) ○ Zakon o pravu na pristup informacijama, članak 10. (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22) ○ Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16) ○ Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19) ○ Uredba o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 95/19) ○ Odluka o obvezi uvođenja funkcije praćenja usklađenosti poslovanja u pravnim osobama u većinskom državnom vlasništvu (Narodne novine 99/19) ○ Međunarodni standardi financijskog izvještavanja ○ Računovodstvene politike Društva (veljača 2018.) ○ Pravilnik o unutarnjoj reviziji (studenj 2020.)
3.	Planiranje u šumarstvu	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zakon o šumama ○ Pravilnik o uređivanju šuma (Narodne novine 97/18, 101/18 – ispravak, 31/20 i 99/21) ○ Pravilnik o postupku za ostvarivanje prava na sredstva iz naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma za izvršene radove u šumama (Narodne novine 22/15, 93/15, 57/17 i 46/18) ○ Pravilnik o postupku, načinu ostvarivanja prava i načinu korištenja sredstava naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma (Narodne novine 107/21) ○ Uputa Ministarstva državne imovine za izradu i dostavu planova i izvještaja o poslovanju trgovačkih društava i pravnih osoba koji čine državnu imovinu (rujan 2019.) ○ Šumskogospodarska osnova za područje Republike Hrvatske od 2016. do 2025. (kolovoz 2017.) ○ Pravilnik o planiranju (kolovoz 2019.) ○ Srednjoročni plan poslovanja za razdoblje 2021. – 2023. (prosinac 2020.) ○ Srednjoročni plan poslovanja za razdoblje 2022. – 2024. (prosinac 2021.) ○ Plan poslovanja za 2021. (siječanj 2021.) ○ Plan poslovanja za 2022. (prosinac 2021.) ○ Operativni godišnji plan gospodarenja šumama i šumskim zemljištem za 2021. (prosinac 2020. i siječanj 2022.) ○ Operativni godišnji plan gospodarenja šumama i šumskim zemljištem za 2022. te izmjene i dopune iz veljače 2023. (prosinac 2021.) ○ Operativni godišnji plan za ostvarivanje prava na naknadu za korištenje općekorisnih funkcija šuma za 2021. (studenj 2020. i siječanj 2022.) ○ Operativni godišnji plan za ostvarivanje prava na naknadu za korištenje općekorisnih funkcija šuma za 2022. te izmjene i dopune iz siječnja 2023. (siječanj 2022.) ○ Godišnje izvješće za 2021. ○ Godišnje izvješće za 2022.
4.	Upravljanje ljudskim potencijalima	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zakon o radu (Narodne novine 93/14, 127/17 i 98/19) ○ Zakon o zaštiti na radu (Narodne novine 71/14, 118/14, 154/14, 94/18 i 96/18) ○ Zakon o zaštiti od požara (Narodne novine 92/10) ○ Pravilnik o radu (ožujak 2018.)

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
	Upravljanje ljudskim potencijalima	<ul style="list-style-type: none"> ○ Pravilnik o unutarnjoj organizaciji Društva ○ Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta u Društvu ○ Pravilnik o plaćama i ostalim primanjima radnika (ožujak, lipanj, kolovoz i prosinac 2020., veljača i listopad 2021., lipanj, rujan i prosinac 2022.) ○ Pravilnik o obrazovanju (ožujak 2014., svibanj 2017., lipanj i listopad 2018. te srpanj 2021.) ○ Pravilnik o nagrađivanju radnika (ožujak 2020.) ○ Kolektivni ugovor za radnike Hrvatskih šuma (ožujak, lipanj i listopad 2018., lipanj i listopad 2019., veljača, kolovoz, rujan i prosinac 2021. te ožujak i srpanj 2022.)
5.	Gospodarenje šumama i šumskim zemljištem	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zakon o šumama ○ Zakon o šumskom reprodukcijom materijalu (Narodne novine 75/09, 61/11, 56/13, 14/14, 32/19 i 98/19) ○ Pravilnik o uređivanju šuma ○ Pravilnik o postupku za ostvarivanje prava na sredstva iz naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma za izvršene radove u šumama ○ Pravilnik o postupku, načinu ostvarivanja prava i načinu korištenja sredstava naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma ○ Pravilnik o zaštiti šuma od požara (Narodne novine 33/14) ○ Pravilnik o čuvanju šuma (Narodne novine 28/15) ○ Pravilnik o utvrđivanju naknada za šumu i šumsko zemljište (Narodne novine 12/20) ○ Uredba o zakupu šumskog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 55/19) ○ Šumskogospodarska osnova za područje Republike Hrvatske od 2016. do 2025. ○ Plan poslovanja za 2021. ○ Plan poslovanja za 2022. ○ Godišnje izvješće za 2021. ○ Godišnje izvješće za 2022. ○ Izvješće o obavljanju djelatnosti gospodarenje šumama i šumskim zemljištem za 2021. (ožujak 2022.) ○ Izvješće o obavljanju djelatnosti gospodarenje šumama i šumskim zemljištem za 2022. (ožujak 2023.)
6.	Prodaja drvnih proizvoda/sortimenata	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske, članci 18. i 50. (Narodne novine 123/17 i 151/22) ○ Uredba o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 89/18) ○ Uredba o dražbi određenih drvnih sortimenata (Narodne novine 100/15) ○ Strategija razvoja prerade drva i proizvodnje namještaja Republike Hrvatske 2017. – 2020. s Akcijskim planom provedbe 2017. – 2020. (Narodne novine 44/17) ○ Nacionalni plan razvoja prerade drva i proizvodnje namještaja Republike Hrvatske za razdoblje 2023. – 2030. (Narodne novine 122/23) ○ Pismo razumijevanja za ugovaranje okvirnih i godišnjih ugovora za kupoprodaju trupaca (prosina 2017.) ○ Pismo razumijevanja za ugovaranje okvirnih i godišnjih ugovora za kupoprodaju prostornog drva (travanj 2018.) ○ Sporazum za preciznije reguliranje Pisma razumijevanja za ugovaranje okvirnih i godišnjih ugovora za kupoprodaju trupaca sukladno točki 11.3. (studen 2018.) ○ Odluka o načinima i uvjetima prodaje drvnih sortimenata za 2021. (studen 2020.)

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
	Prodaja drvnih proizvoda/sortimenata	<ul style="list-style-type: none"> ○ Odluka o načinima i uvjetima prodaje drvnih sortimenata za 2022. (studeni 2021.) ○ Cjenik glavnih šumskih proizvoda (studeni 2020.) ○ Cjenik glavnih šumskih proizvoda (listopad 2021.) ○ Cjenik glavnih šumskih proizvoda (kolovoz i rujan 2022.) ○ Opći uvjeti prodaje određenih drvnih proizvoda na javnom nadmetanju (siječanj 2018.) ○ Opći uvjeti prodaje određenih drvnih proizvoda na javnom nadmetanju (travanj 2022.)
7.	Gospodarenje lovištima	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zakon o lovstvu (Narodne novine 99/18, 32/19 i 32/20) ○ Zakon o šumama, članak 35.
8.	Nadzor nad obavljanjem djelatnosti	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zakon o šumama, članak 72. ○ Zakon o lovstvu, članak 84.
9.	Javna nabava	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22) ○ Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20) ○ Pravilnik o javnoj nabavi (ožujak 2018.) ○ Odluka o provedbi javne nabave za 2021. (veljača 2021.) ○ Odluka o provedbi javne nabave za 2022. (veljača 2022.)

IV. ZNAČENJE POJEDINIH TEMELJNIH POJMOVA

Pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

1. *abiotški čimbenici*¹ se odnose na nežive dijelove prirode (svjetlost, temperatura, voda, tlo, vjetar) koji utječu na žive organizme
2. *biotski čimbenici*¹ su utjecaj svih živih organizama u ekosustavu (biljke, životinje, ptice, gljive, bakterije)
3. *doznaka stabala*² je odabiranje, obilježavanje, mjerenje stabala za sječu te obračun drvnog sječivog obujma
4. *drvni šumski proizvodi*² su svi drvni dijelovi šumskog drveća i grmlja (oblovina, prostorno drvo, kora, granjevina, korijenje i slično)
5. *drvna zaliha*³ je volumen svih stabala na nekom području
6. *etat*⁴ je sječiva drvena masa koju je dopušteno iskorištavati u gospodarske svrhe
7. *Javna ustanova*² je javna ustanova osnovana sukladno posebnom propisu o zaštiti prirode odgovorna za provedbu Programa zaštite, njege i obnove za šume i šumska zemljišta u zaštićenim područjima kategorije nacionalni park i strogi rezervat
8. *javni šumoposjednik*² je pravna osoba koja je Zakonom o šumama ovlaštena za gospodarenje šumom i/ili šumskim zemljištem u vlasništvu Republike Hrvatske
9. *konverzija šuma*² su šumskouzgojni postupci radi promjene i poboljšanja strukture sastojine
10. *Ministarstvo*² je tijelo državne uprave nadležno za obavljanje upravnih i drugih poslova u području šumarstva (Ministarstvo poljoprivrede)
11. *nedrvni šumski proizvodi*² su svi nedrvni dijelovi šumskog drveća, grmlja i ostalih sastavnica šumskog ekosustava i usluge koje oni pružaju (listovi, cvjetovi, sjeme, plodovi, pupovi, podzemni dijelovi, gljive, divljač i slično)

¹ Izvor: hr.wikipedia.org

² Izvor: Zakon o šumama

³ Izvor: hrsume.hr/sume/sumarski-rjecnik/

⁴ Izvor: Godišnje izvješće za 2021. Hrvatskih šuma d.o.o.

12. *Pravna osoba*² je pravna osoba čiji je osnivač i vlasnik jedinica lokalne samouprave, a kojoj je odlukom Vlade Republike Hrvatske povjereno gospodarenje šumama
13. *prirast drvne zalihe*³ je povećanje dimenzija stabla u nekom vremenskom razdoblju
14. *privatni šumoposjednik*² je pravna ili fizička osoba koja je vlasnik šume i/ili šumskog zemljišta te posjednik na temelju pravnoga posla
15. *sjemenska plantaža*⁵ je nasad superiornih jedinki, osnovana od odabranih klonova (klonska sjemenska plantaža) ili od kvalitetnih potomaka (generativna sjemenska plantaža), koja je izolirana ili kojom se upravlja tako da se izbjegne ili smanji oprašivanje iz vanjskih izvora, a služi za proizvodnju čestog i obilnog uroda genetski poboljšanog sjemena
16. *šumoposjednik*² je svaka pravna ili fizička osoba koja kao vlasnik i/ili posjednik gospodari šumom i/ili šumskim zemljištem
17. *šumska sastojina*² je dio šume koji se od ostalih dijelova šume razlikuje po vrsti drveća, načinu gospodarenja, načinu postanka, starosti i stadiju razvoja
18. *šumski reproduksijski materijal*² je sjemenski materijal, biljni dijelovi i sadni materijal šumskih svojti i križanaca koji prvenstveno služi za podizanje i obnovu šuma
19. *Ustanova*² je pravna osoba sa statusom javne ustanove čiji je osnivač Republika Hrvatska i njezine znanstveno-nastavne sastavnice, koje svoju znanstveno-nastavnu djelatnost i znanstvenoistraživački rad obavljaju iz područja šumarstva

V. METODE I POSTUPCI REVIZIJE

Za pribavljanje dostatnih, valjanih i mjerodavnih revizijskih dokaza primijenjene su različite revizijske metode i postupci. Proučena je i analizirana pravna regulativa, unutarnji akti, odluke, ugovori te druga relevantna dokumentacija na temelju koje je obavljena ocjena usklađenosti poslovanja Društva. Razmotren je i procijenjen rizik različitih vrsta nedostataka, odstupanja i netočnosti koje se mogu javiti u vezi s predmetom revizije. Ocijenjene su unutarnje kontrole uspostavljene kao odgovor rukovodstva na te rizike. Na temelju prikupljenih i analiziranih informacija vezanih za usklađenost poslovanja Društva te ocjene sustava unutarnjih kontrola određen je revizijski pristup. Provjerena je primjena relevantnih zakona, drugih propisa i unutarnjih akata.

Za izračun i analizu značajnih pokazatelja primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je provjera usklađenosti vrijednosno značajnih poslovnih događaja, dok su vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s poslovnim događajima koji su bili predmet revizijskih postupaka. Pri oblikovanju revizijskih zaključaka primijenjena je stručna prosudba, uzimajući u obzir revizijske nalaze, važnost i vrstu revizijom utvrđenih propusta.

---

² Izvor: Zakon o šumama

³ Izvor: hrsume.hr/sume/sumarski-rjecnik/

⁵ Izvor: Zakon o šumskom reproduksijskom materijalu

VI. DJELOKRUG I UNUTARNJE USTROJSTVO

Odredbama članka 17. Zakona o šumama propisano je da je javni šumoposjednik pravna osoba od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku koja gospodari šumama i šumskim zemljištima u vlasništvu Republike Hrvatske. Osnivač javnog šumoposjednika kao društva s ograničenom odgovornošću je Republika Hrvatska. Naziv javnog šumoposjednika je Hrvatske šume, društvo s ograničenom odgovornošću. Pravni oblik, unutarnja organizacija i djelatnosti društva javnog šumoposjednika utvrđeni su izjavom o osnivanju.

Društvo je osnovano na temelju odredaba Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šumama (Narodne novine 13/02) i Odluke Vlade Republike Hrvatske iz ožujka 2002., prema kojima je javno poduzeće Hrvatske šume p.o., Zagreb preoblikovano u trgovačko društvo Hrvatske šume d.o.o., u 100-postotnom vlasništvu Republike Hrvatske. Društvo je upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu s temeljnim kapitalom u iznosu od 1.171.670.000,00 kn. Sjedište Društva je Ulica kneza Branimira 1, Zagreb.

Prema Odluci o pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, Društvo je od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku i obveznik je primjene Kodeksa korporativnog upravljanja trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ima dionice ili udjele.

Prema odredbama Izjave o osnivanju, osnovne djelatnosti Društva su: organiziranje nabave šumskih sadnica i sjemena za obnovu šuma i pošumljavanje; proizvodnja, stavljanje na tržište ili uvoz šumskog reprodukcijanskog materijala; šumarstvo, sječa drva i usluge povezane s njima; prerada drva, proizvodnja proizvoda od drva i pluta (osim namještaja); pripremanje šumskih podloga za izgradnju šumske infrastrukture i protupožarnih prosjeka; planiranje i praćenje održavanja šumskih prometnica te kupnja i prodaja robe. Uz navedeno, Društvo obavlja i sljedeće djelatnosti: izrada projekata i elaborata šumskogospodarskih i lovnogospodarskih osnova, proizvodnja sječenog drva i iverja (sječke), gospodarenje lovištem i divljači te druge djelatnosti upisane u sudski registar.

Prema odredbama Zakona o trgovačkim društvima i Izjave o osnivanju Društva, tijela Društva su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava.

Skupštinu Društva čini ministar nadležan za šumarstvo, kojem je dano ovlaštenje za zastupanje Republike Hrvatske kao jedinog člana Društva. Skupština, između ostalog, donosi odluke o financijskim izvještajima Društva, upotrebi ostvarene dobiti i gubitku Društva, imenovanju i opozivu članova Uprave i Nadzornog odbora te statusnim promjenama. U 2021. i 2022. Skupštinu čini ministrica mr. sc. Marija Vučković.

Nadzorni odbor može imati pet ili sedam članova, od kojih četiri člana, odnosno šest članova bira i opoziva Skupština, a jednog člana Radničko vijeće Društva. U 2021. i 2022. Nadzorni odbor je imao pet članova. Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova Društva, Skupštini Društva podnosi izvješće o obavljenom nadzoru, daje naloge revizoru za ispitivanje godišnjih financijskih izvještaja te saziva Skupštinu kada je to potrebno radi dobrobiti Društva.

Uprava Društva sastoji se od jednog do tri člana, koje imenuje i opoziva Skupština. U slučaju da Društvo ima više od jednog člana Uprave, jedan od članova Uprave imenuje se predsjednikom Uprave. U 2021. i 2022. Uprava Društva ima predsjednika i dva člana.

Predsjednik Uprave zastupa Društvo zajedno s još jednim članom Uprave, a svaki član zastupa Društvo zajedno s predsjednikom Uprave. Uprava, između ostalog, zastupa Društvo i vodi poslove Društva, donosi odluke i opće akte, predlaže opće akte i odluke iz ovlasti Nadzornog odbora i Skupštine Društva te provodi donesene odluke. Od 20. studenoga 2017. do 20. studenoga 2022. predsjednik Uprave bio je Krunoslav Jakupčić, dipl. ing. šumarstva, a od 21. studenoga 2022. predsjednik je Nediljko Dujić, mag. admin. publ. Članovi Uprave od 20. studenoga 2017. i u vrijeme obavljanja revizije su Ante Sabljčić, dipl. ing. šumarstva i mr. sc. Igor Fazekaš.

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Društva utvrđena je unutarnja organizacija Društva prema funkcionalnom i teritorijalnom načelu te poslovima koji se obavljaju u organizacijskim jedinicama. Organizacijske jedinice Društva su Direkcija i Uprave šuma Podružnice.

Koncem 2022. u Direkciji je ustrojen Ured uprave, sedam sektora te 16 službi u okviru pojedinog sektora. Sektorima rukovode direktori, koji su za svoj rad i rad sektora odgovorni Upravi Društva. Službama upravljaju rukovoditelji službi, koji su za svoj rad i rad službi odgovorni direktoru sektora i Upravi Društva.

Uprava šuma Podružnica (dalje u tekstu: Podružnice) je organizacijska jedinica koja, između ostalog, putem šumarija upravlja šumama i šumskim zemljištem određenog dijela šumskogospodarskog područja, organizira obavljanje radova propisanih šumskogospodarskim planovima, priprema izradu dugoročnih, srednjoročnih i godišnjih planova te sudjeluje u izradi cjenika, organizira prodaju drvnih proizvoda i provođenje javnih nadmetanja, provodi opće akte i ugovore, izrađuje lovnogospodarske osnove i organizira uzgoj, zaštitu, lov i iskorištavanje divljači te organizira i vodi pravne, kadrovske, financijske i računovodstvene poslove. Koncem 2022. Društvo ima 17 Podružnica, i to: Vinkovci, Osijek, Našice, Požega, Bjelovar, Koprivnica, Zagreb, Sisak, Karlovac, Ogulin, Delnice, Senj, Gospić, Buzet, Split, Nova Gradiška te Slatina. Podružnicom rukovodi voditelj, kao radnik s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima, a za svoj rad i za rad Podružnice odgovara Upravi Društva.

Unutar Podružnica, koncem 2022., ustrojeno je 169 Šumarija i 30 Radnih jedinica.

Šumarija je osnovna organizacijska jedinica za izvođenje svih operativnih te stručno-tehničkih poslova gospodarenja šumama i šumskim zemljištem na području Podružnice. Šumarijom rukovodi upravitelj, koji je za svoj rad i rad Šumarije odgovoran voditelju Podružnice. U Šumariji se, između ostalog, obavljaju sljedeći poslovi: organizacija, nadzor i izvođenje radova utvrđenih planovima Društva; uzgoj divljači i organizacija lova; zaštita šuma, divljači i objekata od protupravnog prisvajanja i oštećivanja; organizacija i provođenje protupožarne zaštite; organizacija, sakupljanje i nadzor nad sakupljanjem šumskog reproduktivnog materijala; provođenje prodaje drvnih i nedrvnih šumskih proizvoda na blagajni Šumarije te provedba mjera zaštite na radu.

Koncem 2022. u Društvu su ustrojene Radne jedinice za rasadničarstvo; mehanizaciju, transport i graditeljstvo; urbano šumarstvo; ugostiteljstvo; preradu drva te Radna jedinica šumske žičare. Radnim jedinicama rukovode upravitelji, koji su za svoj rad odgovorni voditelju Podružnice.

U Radnim jedinicama za rasadničarstvo se, između ostalog, proizvodi i stavlja na tržište šumski reprodukcijski materijal, božićna drvca, ukrasne i voćne sadnice te prati pojava šumskih štetnika i biljnih bolesti u rasadnicima i poduzimaju se odgovarajuće mjere zaštite. Privlačenje i prijevoz drvnih proizvoda, mehanizirani radovi uzgoja i obnove šuma, izgradnja i održavanje šumskih prometnica te održavanje strojeva i vozila potrebnih za obavljanje poslova obavljaju Radne jedinice za mehanizaciju, transport i graditeljstvo. Radne jedinice za urbano šumarstvo, između ostalog, koordiniraju proizvodnju i provode nabavu i sadnju parkovnog sadnog materijala te prate stanje stabala i provode sječu ili orezivanje krošnji u cilju sprječavanja opasnosti za ljude i imovinu. Djelatnost pripreme i usluživanja hrane i pića te pružanja smještaja obavljaju Radne jedinice za ugostiteljstvo. Proizvodnja furnira, drvnih ploča, peleta i biomase je organizirana u okviru Radnih jedinica za preradu drva. U Radnoj jedinici šumske žičare se, između ostalog, obavljaju djelatnosti montaže i demontaže žičare, rušenja stabala, iznošenja drvnih proizvoda šumskom žičarom i prijevoz drvnih proizvoda.

Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta i planovima poslovanja za 2021. i 2022. Društvo je utvrdilo da mu je za obavljanje djelatnosti u 2021. potrebno 8 706, a u 2022. potrebno je 8 775 zaposlenika. Koncem 2021. Društvo je imalo 7 963 zaposlenika, a koncem 2022. imalo je 7 911 zaposlenika.

VII. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Prema odredbi članka 4., točke 23. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja.

U svrhu funkcioniranja unutarnjih kontrola Društvo je donesenim unutarnjim aktima, odnosno pravilnicima i odlukama utvrdilo postupke i metode unutarnjih kontrola.

U 2021. i 2022. Društvo nije imalo uspostavljen cjeloviti sustav upravljanja rizicima, već je određene rizike utvrdilo u okviru pojedinih unutarnjih akata (strateški planovi rada unutarnje revizije, srednjoročni i godišnji planovi poslovanja, akt o javnoj nabavi). Godišnji izvještaji Društva sadrže popis rizika kojima je Društvo bilo izloženo u 2021. i 2022. te aktivnosti koje su poduzimane u cilju što uspješnijeg upravljanja i prevladavanja rizika. Uprava Društva je u veljači 2023. donijela Politiku upravljanja rizicima te je izrađen Katalog rizika kao računalni program za dokumentiranje i evidenciju procesa upravljanja rizicima. Prema obrazloženju odgovorne osobe, za upravljanje strateškim rizicima nadležne su najviše razine rukovodstva, dok su za upravljanje operativnim rizicima zaduženi rukovoditelji odgovorni za provedbu ciljeva poslovnog procesa ili organizacijske jedinice.

Nadzorni odbor je tijekom 2021. i 2022. održao ukupno 21 sjednicu, na kojima su, između ostalog, dane suglasnosti Upravi Društva za kupoprodaju nekretnina, zakup ili davanje prava služnosti, pokretanje postupaka javne nabave te za zaključivanje ugovora o prodaji drvnih proizvoda.

Društvo je, prema odredbama članka 65. Zakona o reviziji, imenovalo članove Revizijskog odbora (dva člana imenovala je Skupština Društva i jednog člana imenovao je Nadzorni odbor). Prema Poslovniku o radu Revizijskog odbora, Revizijski odbor je savjetodavno tijelo koje pruža podršku učinkovitim korporativnom upravljanju u Društvu. Uz suglasnost Nadzornog odbora, Revizijski odbor je u studenome 2020. donio Plan rada za 2021., a u prosincu 2021. Plan rada za 2022. Revizijski odbor je tijekom 2021. i 2022. održao ukupno 23 sjednice, na kojima su, između ostalog, razmatrani višegodišnji i godišnji planovi poslovanja Društva, godišnja poslovna i financijska izvješća, pratio se i nadzirao rad vanjske i unutarnje revizije te su dana mišljenja i preporuke Nadzornom odboru i Upravi Društva.

Sektor za unutarnju reviziju i nadzor, kao neovisna organizacijska jedinica unutar Društva, ustrojen je u skladu s odredbama članka 3. Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru. Pravilnik o unutarnjoj reviziji donijela je Uprava u studenome 2020. Usvojila je strateške planove rada Sektora za unutarnju reviziju i nadzor za razdoblje 2019. – 2021., odnosno za razdoblje 2022. – 2024. te godišnje planove rada za 2021. i 2022. Unutarnja revizija je u 2021. i 2022. planirala obaviti 31 reviziju, a obavila je 27 revizija u kojima je dano 45 preporuka. Sektor za unutarnju reviziju i nadzor prati provedbu danih preporuka te o navedenom izvještava Revizijski odbor i Upravu Društva. Do konca 2023. provedeno je 38 preporuka, provedba četiri preporuke je u tijeku, dok za tri preporuke rok provedbe nije istekao.

Kodeksom poslovnog ponašanja Društva utvrđena su temeljna načela svih zaposlenika u Društvu radi utvrđivanja i promoviranja temeljnih etičkih vrijednosti u poslovnim odnosima te postupanja u slučaju njihovih povreda. Donesen je Pravilnik o postupku imenovanja povjerljive osobe i postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti. Imenovana je povjerljiva osoba za nepravilnosti i zamjenica povjerljive osobe za nepravilnosti, a na mrežnim stranicama Društva objavljene su informacije o načinu prijave nepravilnosti i podaci za kontakt povjerljive osobe. Sastavljena su izvješća o nepravilnostima, prema kojima su u 2021. i 2022. ukupno prijavljene 22 nepravilnosti. Odgovorna osoba je u 2021. utvrdila tri nepravilnosti (korištenje službenog automobila u privatne svrhe bez odobrenja, odvoz 20 m³ višemetrice s pomoćnog stovarišta bez popratnice te neprimljena drvena masa na pomoćnom stovarištu duže od propisanog vremena), koje su otklonjene. U 2022. nisu utvrđene nepravilnosti.

Društvo je sastavilo Akcijski plan za provedbu antikorupcijskog programa za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu za razdoblje 2019. – 2020., koji sadrži smjernice, aktivnosti, planirani rok provedbe, pokazatelje provedbe te nositelje i sunositelje provedbe. U prosincu 2020. Društvo je sastavilo Izvješće o provedbi akcijskog plana za provedbu antikorupcijskog programa za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu za razdoblje 2019. – 2020., koje sadrži pregled, odnosno analizu izvršenih aktivnosti. Društvo je provelo aktivnosti u skladu s Akcijskim planom, osim što na mrežnim stranicama nije objavilo sve informacije propisane odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama. Skreće se pozornost da je Strategijom sprječavanja korupcije za razdoblje od 2021. do 2030. (Narodne novine 120/21), koja je donesena u listopadu 2021., između ostalog, utvrđeno da trgovačka društva u državnom vlasništvu trebaju i nadalje jačati antikorupcijske mjere u svrhu učinkovitog korporativnog upravljanja.

Tijekom 2021. i 2022. Društvo je koristilo brojne računalne programe za poslovanje (za financijsko i materijalno knjigovodstvo, cjenike, planove poslovanja, evidencije ulaznih računa i komercijalnih ugovora, investicije), koji nisu bili izravno povezani s glavnom knjigom, nego su evidentiranje i usklađivanje podataka iz računalnih programa za vođenje računovodstva, uključujući glavnu knjigu, obavljali zaposlenici Društva ručnim unosom podataka. U cilju poboljšanja poslovanja, Društvo je u 2021. započelo s implementacijom novog informacijskog sustava radi objedinjavanja podataka iz postojećih računalnih programa i uspostavljanja centralnog sustava za razmjenu podataka. Prema obrazloženju Društva iz listopada 2023. potpuna integracija novog informacijskog sustava je u tijeku.

Društvo je, prema odredbama Zakona o računovodstvu, razvrstano u velike poduzetnike te vodi propisane poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje. Računovodstvene politike donesene su u veljači 2019. te su usklađene sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI).

Prema odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama, Društvo je na svojim mrežnim stranicama objavilo misiju, viziju, organizacijsku shemu, popis gospodarskih subjekata s kojima je naručitelj ili s njima povezane osobe, sukladno Zakonu o javnoj nabavi, u sukobu interesa, informacije o dodijeljenim sponzorstvima i donacijama, adrese e-pošte povjerenika za etiku i službenika za informiranje, podatke o osobi za zaštitu osobnih podataka te financijske izvještaje, revizorska izvješća i godišnja izvješća posloводства.

VIII. PLANIRANJE U ŠUMARSTVU

Odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske te Zakona o šumama, propisano je donošenje Nacionalne strategije šumarstva i Nacionalnog programa šumarstva, koji do konca 2023. nisu doneseni.

Društvo, na temelju odredaba Zakona o šumama, ima obvezu donositi šumskogospodarske planove i operativne godišnje planove, a na temelju odredaba Pravilnika o planiranju srednjoročne i godišnje planove poslovanja.

Šumskogospodarski planovi

Odredbama Zakona o šumama propisano je da su šumskogospodarski planovi temeljni dokumenti za gospodarenje i korištenje šuma i šumskih zemljišta na području Republike Hrvatske, koji utvrđuju uvjete za održivo gospodarenje šumama i šumskim zemljištem i zahvate u tom prostoru, potreban opseg uzgoja i zaštite šuma, mogući stupanj iskorištenja te uvjete za gospodarenje životinjskim svijetom.

Društvo izrađuje šumskogospodarsku osnovu područja Republike Hrvatske i ostale šumskogospodarske planove. Ostali šumskogospodarski planovi su osnove gospodarenja gospodarskom jedinicom, programi gospodarenja gospodarskom jedinicom s planom upravljanja područjem ekološke mreže, programi gospodarenja šumama posebne namjene za potrebe obrane Republike Hrvatske te programi gospodarenja šumskim sjemenskim objektima.

Prema odredbama Zakona o šumama Društvo je izradilo šumskogospodarske planove za razdoblje od deset godina, koje je odobrilo Ministarstvo izdavanjem rješenja.

– Šumskogospodarska osnova područja Republike Hrvatske

Odredbama Zakona o šumama propisano je da šumskogospodarsko područje Republike Hrvatske obuhvaća sve šume i šumska zemljišta na području Republike Hrvatske kao funkcionalnu cjelinu utvrđenu radi osiguranja jedinstvenog, trajnog i održivoga gospodarenja šumama i šumskim zemljištima te planiranja i usmjeravanja njihova razvoja.

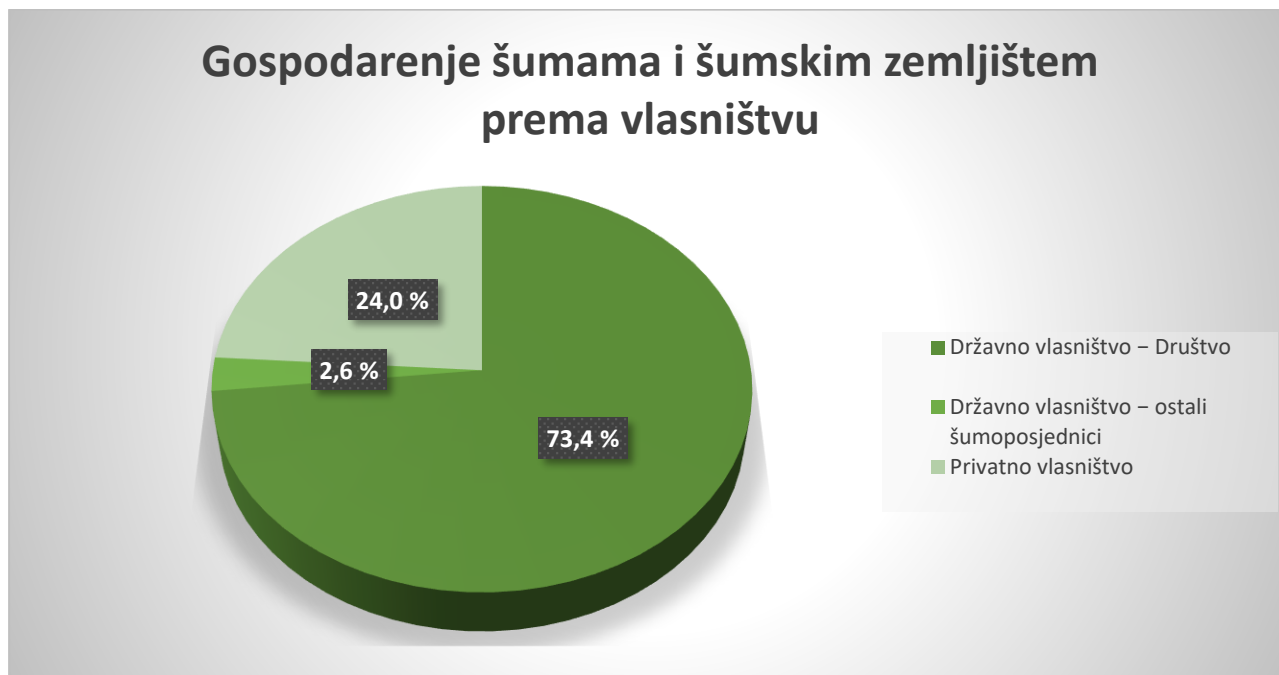
Na temelju odredaba članka 20. Zakona o šumama (Narodne novine 140/05, 82/06, 129/08, 80/10, 124/10, 25/12, 68/12, 148/13 i 94/14 – na snazi do kolovoza 2018.) i odredaba članka 1. Pravilnika o uređivanju šuma (Narodne novine 79/15 – na snazi do 10. studenoga 2018.), Društvo je u kolovozu 2017. izradilo Šumskogospodarsku osnovu područja Republike Hrvatske od 2016. do 2025. (dalje u tekstu: Osnova područja). Osnovom područja utvrđuje se ekološka, gospodarska i socijalna podloga za gospodarenje šumama i šumskim zemljištem na području Republike Hrvatske. U studenome 2017. tadašnje Ministarstvo zaštite okoliša i energetike dalo je prethodnu suglasnost na Osnovu područja (nakon provedene javne rasprave o prijedlogu Osnove područja i strateške studije utjecaja na okoliš), a Ministarstvo je izdalo rješenje kojim ju je odobrilo. Osnova područja je objavljena na mrežnim stranicama Društva.

Društvo je Osnovom područja planiralo zahvate na šumama i šumskim zemljištima šumskogospodarskog područja za razdoblje 2016. – 2025., potrajnost prihoda etata za razdoblje 2026. – 2035. te za razdoblje 2036. – 2055.

Prema Osnovi područja, šumskogospodarsko područje Republike Hrvatske obuhvaća površinu od 2 759 039 ha šuma i šumskih zemljišta, što čini 49,3 % kopnene površine države. U vlasništvu Republike Hrvatske je 2 097 318 ha, od toga Društvo gospodari s 2 024 461 ha, a ostali šumoposjednici (ministarstva, pravne osobe kojima je osnivač Republika Hrvatska te Šumarski fakultet) gospodare sa 72 857 ha. U vlasništvu privatnih šumoposjednika je 661 721 ha šuma i šumskih zemljišta.

U grafičkom prikazu broj 1 daju se podaci o površinama šuma i šumskog zemljišta prema vlasništvu.

Grafički prikaz broj 1

U tablici broj 2 daju se podaci o površinama šuma i šumskog zemljišta kojima gospodari Društvo, po namjeni i vrsti zemljišta (podaci iz Osnove područja).

Tablica broj 2

Površine šuma i šumskog zemljišta kojima gospodari Društvo,
po namjeni i vrsti zemljišta

u ha

Redni broj	Namjena	Obraslo*	Neobraslo		Neplodno	Ukupno namjena
			Proizvodno	Neproizvodno		
	1	2	3	4	5	6
1.	Gospodarske šume	919 129	36 532	10 642	15 362	981 665
2.	Zaštitne šume	528 784	99 420	8 343	14 085	650 632
3.	Šume za posebne namjene	321 096	54 311	4 427	12 330	392 164
Ukupno		1 769 009	190 263	23 412	41 777	2 024 461

*Odredbom članka 7., stavka 1. Pravilnika o uređivanju šuma propisano je da se šumsko zemljište razvrstava na obraslo, neobraslo (proizvodno i neproizvodno) te neplodno.

Na šumskogospodarskom području Republike Hrvatske, 1 425 809 ha šuma i šumskog zemljišta ima gospodarsku namjenu (Društvo gospodari sa 68,9 %), 832 096 ha zaštitnu namjenu (Društvo gospodari sa 78,2 %) te 501 134 ha posebnu namjenu (Društvo gospodari sa 78,3 %). Šume i šumska zemljišta koja imaju gospodarsku namjenu koriste se za proizvodnju šumskih proizvoda, a koja imaju zaštitnu namjenu služe za zaštitu zemljišta, voda, naselja, objekata i druge imovine. Šume i šumska zemljišta s posebnom namjenom odnose se na zaštićene dijelove prirode.

Na šumskogospodarskom području Republike Hrvatske, prema Osnovi područja, drvena zaliha je 418 618 277 m³, a godišnji prirast drvene zalihe je 10 146 149 m³. Drvena zaliha u šumama kojima gospodari Društvo je 315 848 684 m³ ili 75,5 % šumskogospodarskog područja Republike Hrvatske, a godišnji prirast drvene zalihe je 7 495 075 m³.

Sječiva drvena masa koju je dopušteno iskorištavati u gospodarske svrhe (etat) u šumama kojima gospodari Društvo prosječno godišnje iznosi 6 419 630 m³. Društvo je u 2021. planiralo posjeći bruto 6 048 010 m³ drvne mase, a od toga proizvelo je neto 5 214 572 m³ drvnih proizvoda. U 2022. planiralo je posjeći bruto 6 110 601 m³ drvne mase, a od toga proizvelo je neto 5 300 035 m³ drvnih proizvoda za gospodarsku namjenu. Proizlazi da Društvo proizvodi manje drvne mase od prirasta, što pridonosi održivom (potrajnom) gospodarenju šumama i šumskim zemljištem. Na kraju svake godine Društvo ažurira podatke u Osnovi područja.

– Ostali šumskogospodarski planovi

Prema odredbama članka 27. Zakona o šumama i članka 1. Pravilnika o uređivanju šuma, Društvo donosi ostale šumskogospodarske planove i to osnove gospodarenja gospodarskom jedinicom, programe gospodarenja gospodarskom jedinicom s planom upravljanja područjem ekološke mreže (ekološka mreža Natura 2000), programe gospodarenja šumskim sjemenskim objektima te programe gospodarenja šumama posebne namjene za potrebe obrane Republike Hrvatske.

Društvo je, do listopada 2023., izradilo 209 osnova gospodarenja gospodarskom jedinicom i 444 programa gospodarenja gospodarskom jedinicom s planom upravljanja područjem ekološke mreže.

Prema podacima odgovorne osobe, Društvo gospodari s 367 sjemenskih objekata, i to 246 sjemenskih izvora, 109 sjemenskih sastojina i 12 sjemenskih plantaža. Prema odredbama Pravilnika o uređivanju šuma, Društvo je za sjemenske sastojine izradilo programe gospodarenja, koji su sastavni dio Osnove gospodarenja ili Programa gospodarenja za gospodarsku jedinicu s planom upravljanja područjem ekološke mreže. Za sjemenske plantaže ustrojene su gospodarske jedinice za koje je Društvo izradilo zasebne programe gospodarenja šumskim sjemenskim objektima. Za sjemenske izvore Društvo nije obvezno izrađivati program gospodarenja šumskim sjemenskim objektima.

Za potrebe Ministarstva obrane Republike Hrvatske, Društvo je izradilo četiri šumskogospodarska plana.

Operativni planovi

U skladu s odredbama članka 31. Zakona o šumama, Društvo je za 2021. i 2022. izradilo:

- operativni godišnji plan gospodarenja šumama i šumskim zemljištima
- operativni godišnji plan za ostvarivanje prava na sredstva iz naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma.

Uprava Društva je u prosincu 2020. donijela Operativni godišnji plan gospodarenja šumama i šumskim zemljištem za 2021., a u siječnju 2022. zadnje izmjene navedenog Plana. Operativni godišnji plan gospodarenja šumama i šumskim zemljištem za 2022. donijela je Uprava Društva u prosincu 2021., a u veljači 2023. zadnje izmjene navedenog Plana. Navedenim operativnim planovima planiran je godišnji opseg sječe i proizvodnje drvnih sortimenata (u m³) te vrijednost radova na gospodarenju šumama i šumskim zemljištem (radovi na uzgoju, obnovi i zaštiti šuma te održavanje i izgradnja šumske infrastrukture).

Zadnjim izmjenama Operativnog godišnjeg plana gospodarenja šumama i šumskim zemljištem za 2021. planirana je sječa u bruto količini od 6 048 008 m³, od koje je planirana proizvodnja drvnih proizvoda u neto količini od 5 167 667 m³ (otpad 880 339 m³). U 2021. sječa i proizvodnja drvnih proizvoda ostvarene su u količini od 5 214 572 m³. Proizvodnja drvnih proizvoda ostvarena je 46 905 m³ ili 0,9 % više od plana. Navedenim Planom planirani su radovi na gospodarenju šumama i šumskim zemljištem u vrijednosti od 334.224.754,00 kn, a ostvareni su u vrijednosti od 257.336.212,00 kn, što je 76.888.542,00 kn ili 23,0 % manje od plana.

Zadnjim izmjenama Operativnog godišnjeg plana gospodarenja šumama i šumskim zemljištem za 2022. planirana je sječa u bruto količini od 6 110 603 m³, od koje je planirana proizvodnja drvnih proizvoda u neto količini od 5 238 373 m³ (otpad 872 230 m³). U 2022. sječa i proizvodnja drvnih proizvoda ostvarene su u količini od 5 300 035 m³. Proizvodnja drvnih proizvoda ostvarena je 61 662 m³ ili 1,2 % više od plana. Navedenim Planom planirani su radovi na gospodarenju šumama i šumskim zemljištem u vrijednosti od 447.151.651,00 kn, a ostvareni su u vrijednosti od 446.931.668,00 kn, što je 219.983,00 kn ili 0,1 % manje od plana.

Sredstva naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma (prihod Ministarstva) raspoređuju se šumoposjednicima za financiranje izvršenih propisanih radova na gospodarenju šumama i šumskim zemljištem (radovi na uzgoju, obnovi i zaštiti šuma te održavanje i izgradnja šumske infrastrukture). Korištenje sredstava naknade Društvo planira operativnim godišnjim planovima.

Operativni godišnji planovi za ostvarivanje prava na sredstva iz naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma za 2021. i 2022. doneseni su u skladu s odredbama Pravilnika o postupku za ostvarivanje prava na sredstva iz naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma za izvršene radove u šumama (na snazi je bio do 9. listopada 2021.), odnosno Pravilnika o postupku, načinu ostvarivanja prava i načinu korištenja sredstava naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma (na snazi je od 9. listopada 2021.).

Uprava Društva je donijela prijedloge navedenih operativnih godišnjih planova, a Ministarstvo je (na temelju ocjena Povjerenstva za odobrenje operativnih planova i nadzor trošenja sredstava općekorisnih funkcija šuma) donijelo rješenja kojima je odobrilo operativne godišnje planove te njihove izmjene i dopune (u srpnju 2021. i siječnju 2022. odobrilo je plan za 2021., a u studenome 2022. i siječnju 2023. plan za 2022.).

Zadnjim izmjenama Operativnog godišnjeg plana za ostvarivanje prava na sredstva iz naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma za 2021. planirani su radovi u iznosu od 53.502.815,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, odnosno 66.878.519,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost. Značajnija sredstva planirana su za radove na zaštiti šuma u iznosu od 15.308.055,00 kn, čuvanju šuma u iznosu od 13.685.328,00 kn, održavanju šumske infrastrukture u iznosu od 8.530.585,00 kn, sanaciji paljevina u iznosu od 3.256.016,00 kn te radove na izradi šumskogospodarskih planova u iznosu od 3.064.332,00 kn. Navedeni Operativni plan ostvaren je u iznosu od 66.041.518,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost, što je 837.001,00 kn ili 1,3 % manje od plana.

Zadnjim izmjenama Operativnog godišnjeg plana za ostvarivanje prava na sredstva iz naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma za 2022. planirani su radovi u iznosu od 52.937.999,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost, odnosno 66.172.499,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost. Značajnija sredstva planirana su za čuvanje šuma u iznosu od 21.268.556,00 kn, zaštitu šuma od štetnih organizama i požara u iznosu od 20.067.056,00 kn te održavanje šumske infrastrukture u iznosu od 5.511.215,00 kn. Navedeni Operativni plan ostvaren je u iznosu od 66.167.151,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost, što je 5.348,00 kn manje od plana.

Srednjoročni i godišnji planovi poslovanja

Prema odredbama Pravilnika o planiranju iz kolovoza 2019. Društvo je, između ostalog, obvezno izrađivati srednjoročne i godišnje planove poslovanja.

Uprava je, uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora, u prosincu 2020. donijela Srednjoročni plan poslovanja za razdoblje 2021. – 2023. te u prosincu 2021. Srednjoročni plan poslovanja za razdoblje 2022. – 2024. Navedeni planovi izrađeni su na temelju Upute Ministarstva državne imovine za izradu i dostavu planova i izvještaja o poslovanju trgovačkih društava i pravnih osoba koji čine državnu imovinu iz rujna 2019.

Srednjoročni planovi sadrže pregled strateškog okruženja (opis tržišta kupaca, promjena na tržištu, resursa koji se troše u procesu proizvodnje, trendova i očekivanja glavnih makroekonomskih pokazatelja, analizu strateških rizika koji mogu utjecati na poslovanje, tehnologije i tehnoloških trendova u gospodarenju šumama, trendova u razvoju novih proizvoda i usluga, opis regulatornog okvira), očekivanja dionika, strateške inicijative te operativno poslovanje (plan sječa te plan radova gospodarenja šumama i šumskim zemljištem). Uz navedeno, obuhvaća bilancu stanja, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom toku te druge podatke za potrebe Ministarstva financija. Navedeni su financijski podaci o ostvarenju za prethodne dvije godine, procjena za tekuću godinu te planovi za sljedeće tri godine.

Društvo je obvezno sve planove i izvještaje iz Upute dostavljati ministarstvu nadležnom za državnu imovinu i Ministarstvu financija koji, ako ocijene potrebnim, mogu predložiti izradu akcijskog plana za otklanjanje uočenih problema u poslovanju, odnosno u ostvarenju donesenih planova. Srednjoročni planovi dostavljeni su Ministarstvu prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine i Ministarstvu financija. Prema obrazloženju Društva, u 2021. i 2022. nisu izrađivani posebni akcijski planovi niti se izvršenje srednjoročnih planova pratilo. Društvo je pratilo izvršenje godišnjih planova putem mjesečnih izvještaja i godišnjom analizom poslovanja.

Uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora, Uprava Društva je u siječnju 2021. donijela Plan poslovanja za 2021., a u prosincu 2021. Plan poslovanja za 2022. Planovi poslovanja su izrađeni na temelju smjernica Društva za izradu planova poslovanja. Sadrže osnovne podatke, plan gospodarenja šumama i šumskim zemljištem, plan pridobivanja (proizvodnje) drvnih šumskih proizvoda, financijski plan poslovanja, plan obrazovanja, plan investicija te osigurana sredstva za plan nabave.

U tablici broj 3 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima, rashodima te dobiti prije oporezivanja za 2021. i 2022.

Tablica broj 3

Planirani i ostvareni prihodi, rashodi te dobit prije oporezivanja za 2021. i 2022.

u kn

Redni broj	Naziv	Planirano 2021.	Ostvareno 2021.	Indeks (3/2)	Planirano 2022.	Ostvareno 2022.	Indeks (6/5)
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Prihodi	2.307.616.418,00	2.561.047.151,00	111,0	2.563.946.479,00	3.090.709.696,00	120,6
1.1.	Poslovni prihodi	2.302.702.148,00	2.551.183.881,00	110,8	2.560.635.285,00	3.082.818.927,00	120,4
1.2.	Financijski prihodi	4.914.270,00	9.863.270,00	200,7	3.311.194,00	7.890.769,00	238,3
2.	Rashodi	2.244.356.231,00	2.470.406.449,00	110,1	2.498.946.479,00	2.662.086.431,00	106,5
2.1.	Poslovni rashodi	2.241.698.644,00	2.466.431.949,00	110,0	2.496.998.371,00	2.657.826.334,00	106,4
2.2.	Financijski rashodi	2.657.587,00	3.974.500,00	149,6	1.948.108,00	4.260.097,00	218,7
3.	Dobit prije oporezivanja	63.260.187,00	90.640.702,00	143,3	65.000.000,00	428.623.265,00	659,4

Najznačajniji poslovni prihodi su prihodi od prodaje drvnih proizvoda koji su za 2021. planirani u iznosu od 1.851.752.493,00 kn, a ostvareni u iznosu od 2.115.957.126,00 kn ili 82,6 % ukupno ostvarenih prihoda. Za 2022. planirani su u iznosu od 2.102.330.074,00 kn, a ostvareni u iznosu od 2.558.152.138,00 kn ili 82,8 % ukupno ostvarenih prihoda.

Značajniji poslovni rashodi su troškovi osoblja koji su za 2021. planirani u iznosu od 1.040.151.217,00 kn, a ostvareni u iznosu od 974.587.326,00 kn ili 39,5 % te materijalni troškovi koji su planirani u iznosu od 742.012.220,00 kn, a ostvareni u iznosu od 647.952.558,00 kn ili 26,2 % ukupno ostvarenih rashoda. Za 2022. troškovi osoblja planirani su u iznosu od 1.088.723.630,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 1.110.813.653,00 kn ili 41,7 %, dok su materijalni troškovi planirani u iznosu od 877.519.997,00 kn, a ostvareni u iznosu od 731.626.904,00 kn ili 27,5 % ukupno ostvarenih rashoda.

IX. UPRAVLJANJE LJUDSKIM POTENCIJALIMA

Društvo je Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta utvrdilo radna mjesta u organizacijskim jedinicama, popis radnih mjesta s brojem izvršitelja te opis poslova radnih mjesta i uvjete koje treba zadovoljiti radnik da bi mogao obavljati poslove pojedinog radnog mjesta (stupanj obrazovanja, stručna sprema, radno iskustvo i posebni uvjeti). Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta Društvo je utvrdilo da mu je za obavljanje djelatnosti u 2021. potrebno 6 189 zaposlenika, a u 2022. potrebno je 6 279 zaposlenika. Za radna mjesta šumski radnik sjekač i šumski radnik navedenim Pravilnikom nije utvrđen potreban broj radnika, nego je utvrđen u godišnjim planovima poslovanja. U Planu poslovanja za 2021. planirano je 2 517 radnika, a u Planu poslovanja za 2022. planirano je 2 496 radnika na radnim mjestima šumski radnik sjekač i šumski radnik. Koncem 2021. Društvo je imalo 7 963 zaposlenika, od toga 7 018 na neodređeno i 945 na određeno vrijeme, dok je koncem 2022. imalo 7 911 zaposlenika, od toga 6 910 na neodređeno i 1 001 na određeno.

Koncem 2021. i 2022. Društvo je imalo najviše zaposlenika srednje stručne spreme (58,5 %), zatim visoke stručne spreme (20,5 %) te niže stručne spreme (17,5 %). Ostali zaposlenici su više stručne spreme, magistri specijalisti te magistri i doktori znanosti (3,5 %).

U tablici broj 4 daju se podaci o broju zaposlenika Društva po organizacijskim jedinicama koncem 2021. i 2022.

Tablica broj 4

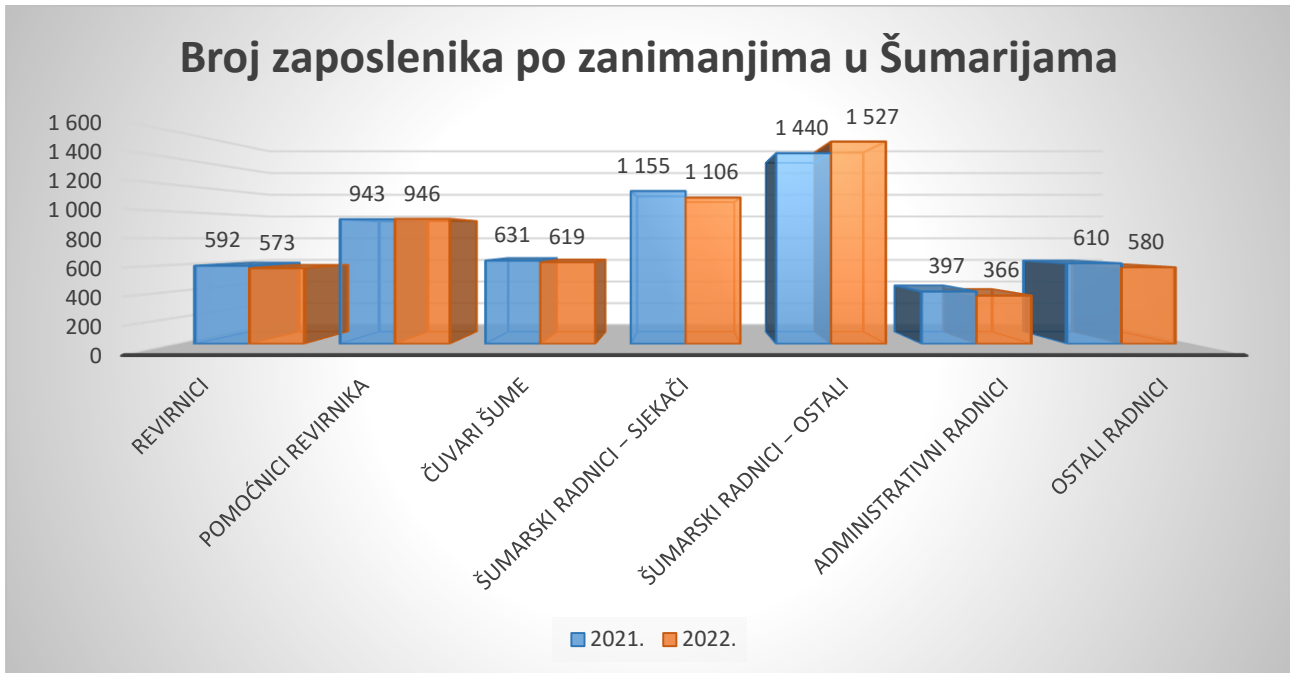
Broj zaposlenika po organizacijskim jedinicama koncem 2021. i 2022.

Redni broj	Organizacijska jedinica	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2022.	Indeks (3/4)
	1	2	3	4
1.	Direkcija	209	222	106,2
2.	Podružnice	1 091	1 086	99,6
3.	Šumarije	5 768	5 717	99,1
4.	Radne jedinice	895	886	99,0
	Ukupno	7 963	7 911	99,4

Šumarije zapošljavaju najveći broj zaposlenika, u kojima je u 2021. bilo zaposleno 72,4 %, a u 2022. bilo je 72,3 % od ukupnog broja zaposlenika u Društvu.

U grafičkom prikazu broj 2 daju se podaci o broju zaposlenika po zanimanjima u Šumarijama.

Grafički prikaz broj 2

Pravilnikom o obrazovanju Društvo je uredilo obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje zaposlenika i radnika u Društvu te stipendiranje učenika i studenata. Uprava Društva je donijela Plan obrazovanja za 2021. i Plan obrazovanja za 2022. po Podružnicama i sektorima (organizacijske jedinice u okviru Direkcije). Sastavljeno je Izvješće o ostvarenju planova obrazovanja za 2021. i 2022.

Troškovi osoblja u 2021. ostvareni su u iznosu od 974.587.326,00 kn i odnose se na netoplaće i nadnice u iznosu od 628.423.469,00 kn, poreze i doprinose iz plaća u iznosu od 202.434.304,00 kn te doprinose na plaće u iznosu od 143.729.553,00 kn. U 2022. ostvareni su u iznosu od 1.110.813.653,00,00 kn i odnose se na netoplaće i nadnice u iznosu od 707.286.894,00 kn, poreze i doprinose iz plaća u iznosu od 239.843.369,00 kn te doprinose na plaće u iznosu od 163.683.390,00 kn.

Organizacija rada, prava i obveze iz radnog odnosa i u vezi s radnim odnosom, plaće, naknade i ostala materijalna prava radnika utvrđeni su odredbama Pravilnika o unutarnjoj organizaciji, Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnika o radu, Pravilnika o plaćama i ostalim primanjima radnika, Pravilnika o normama i normativima u Društvu te Kolektivnog ugovora za radnike Hrvatskih šuma (dalje u tekstu: Kolektivni ugovor). Navedene pravilnike donijela je Uprava, uz prethodno savjetovanje s Glavnim radničkim vijećem.

Skupština je s članovima Uprave zaključivala ugovore o vođenju poslova Društva za vrijeme trajanja njihovog mandata, kojima su utvrđena prava i obveze predsjednika i članova Uprave. Sa zaposlenicima su zaključeni ugovori o radu u skladu s Pravilnikom o radu, Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta i Kolektivnim ugovorom.

Plaće su obračunavane u skladu s odredbama Pravilnika o plaćama i ostalim primanjima radnika Društva i Kolektivnog ugovora. Pojedini zaposlenici primaju dio plaće u naravi prema odredbama Odluke o pravu korištenja službenih osobnih vozila 24 sata i načinu utvrđivanja plaće u naravi.

Prosječna plaća u 2021. iznosila je 8.952,00 kn bruto, odnosno 6.777,00 kn neto, a u 2022. iznosila je 9.922,00 kn bruto, odnosno 7.420,00 kn neto.

Zaposlenicima su uz plaće isplaćivane nagrade i stimulacije na temelju Pravilnika o nagrađivanju radnika iz ožujka 2020., Odluke o utvrđivanju kriterija za isplatu stimulacijskog dijela plaće iz listopada 2020. i izmjena iz srpnja 2021. te pojedinačnih odluka Uprave. Nagrade su odobravane radnicima koji su ostvarivali značajne rezultate u radu i utvrđene su u postotku od brutoplaće za prethodnu godinu. Stimulacijski dio plaće je odobran radnicima, koji su osim svojih redovnih poslova u svojoj organizacijskoj jedinici, obavljali poslove izvan opisa svog radnog mjesta ili poslove iz nadležnosti druge organizacijske jedinice. Stimulacijski dio plaće utvrđen je tako da se redovna plaća poveća za određeni broj bodova te su zaključivane dopune ugovorima o radu u kojima su utvrđeni dodatni poslovi i dodatni bodovi za obračun stimulacijskog dijela plaće. Nagrade su isplaćivane jednokratno po obavljenom poslu, a stimulatívni dio plaće za vrijeme trajanja poslova koje je radnik obavljao uz redovni rad.

Zaposlenici su ostvarivali materijalna prava utvrđena odredbama Kolektivnog ugovora, koja se odnose na naknade troškova prijevoza na posao i s posla javnim prijevozom u visini stvarnih troškova, naknade za terenski dodatak, smještaj i prehranu na terenu, otpremnine prilikom odlaska u mirovinu i u slučaju osobno uvjetovanog otkaza, pomoći za otklanjanje šteta od potresa te uplatu u dobrovoljni mirovinski fond. Nadalje, u neoporezivim iznosima ostvarili su dodatak na plaću za troškove prehrane te prigodne nagrade i darove (nagrade za radne rezultate, jubilarne nagrade, prigodni darovi djeci zaposlenika i zaposlenicima).

Društvo provodi zaštitu na radu na temelju odredaba Zakona o zaštiti na radu, Zakona o zaštiti od požara, Kolektivnog ugovora te drugih propisa. Izrađena su izvješća o zaštiti na radu za 2021. i 2022. Prema navedenim izvješćima, Društvo je provodilo obvezna stručna osposobljavanja i provjeru osposobljenosti radnika i zaposlenika te nadzore iz područja zaštite na radu i zaštite od požara. U 2021. obavljeno je 4 110, a u 2022. obavljeno je 3 338 osposobljavanja zaposlenika i radnika Društva iz područja zaštite na radu i zaštite od požara. Društvo je u 2021. obavilo 864 nadzora iz područja zaštite na radu (utvrđeno 250 nedostataka) i 141 nadzor iz područja zaštite od požara (utvrđeno 62 nedostataka), dok je u 2022. obavilo 716 nadzora iz zaštite na radu (utvrđeno 227 nedostataka) i 112 nadzora iz zaštite od požara (utvrđeno 49 nedostataka). Po obavljenim nadzorima zaštite na radu i zaštite od požara, u slučajevima uočenih nepravilnosti ili nedostataka, Društvo donosi i propisuje mjere koje treba poduzeti te zadužuju osobe koje su odgovorne za provedbu mjera, kako bi nepravilnosti ili nedostaci bili otklonjeni. U organizacijskim jedinicama u kojima su uočene nepravilnosti ili nedostaci, zaposlenici u što kraćem roku pristupaju njihovom otklanjanju. Kako bi pratilo otklanjanje uočenih nepravilnosti ili nedostataka, Društvo obavlja kontrolne nadzore nad provedbom mjera zaštite na radu i zaštite od požara. Nadalje, Društvo je u ispitivanje radne opreme i sredstava za rad iz zaštite na radu i zaštite od požara te ispitivanje radnog okoliša (klimatizacija, osvjetljenje, buka) u 2021. uložilo sredstva u iznosu od 750.141,00 kn, a u 2022. sredstva u iznosu od 767.973,00 kn. U 2021. nabavilo je zaštitne opreme i sredstava za rad u vrijednosti od 13.540.178,00 kn, a u 2022. u vrijednosti od 18.108.916,00 kn. Prema pregledu ozljeda Društva, u 2021. bilo je 297 ozljeda na radu, od toga je pri obavljanju proizvodnje drvnih sortimenata bilo 136 ili 45,8 % ukupnih ozljeda. U 2022. bilo je 318 ozljeda na radu, od toga je pri obavljanju proizvodnje drvnih sortimenata bilo 143 ili 45,0 % ukupnih ozljeda.

X. GOSPODARENJE ŠUMAMA I ŠUMSKIM ZEMLJIŠTEM

Odredbama Zakona o šumama propisano je da se ovim Zakonom uređuje sustav i način upravljanja, gospodarenja, korištenja i raspolaganja šumama i šumskim zemljištima na načelima održivoga gospodarenja, ekonomske i ekološke prihvatljivosti te socijalne odgovornosti.

Odredbama članka 3. Zakona o šumama, između ostalog, propisano je da su šume i šumska zemljišta specifično prirodno bogatstvo te s općekorisnim i gospodarskim funkcijama šuma uvjetuju poseban način planiranja, gospodarenja i korištenja na načelu održivoga gospodarenja šumama. Održivo gospodarenje šumama znači korištenje šuma i šumskog zemljišta na način, i u mjeri, koji održava njihovu bioraznolikost, produktivnost, kapacitet za regeneraciju, vitalnost i potencijal da trenutačno i ubuduće ispune odgovarajuće ekološke, gospodarske i društvene funkcije na lokalnoj, nacionalnoj i globalnoj razini te koji ne uzrokuje štetu drugim ekosustavima.

Primjena navedenog načela ostvaruje se kroz održivo gospodarenje šumama i višenamjensku ulogu šuma, pri čemu se mnogobrojne robe i usluge isporučuju, odnosno pružaju na uravnotežen način te se osigurava zaštita šuma; učinkovito korištenje resursa, pri čemu se optimizira doprinos šuma, sektora šumarstva i sa šumom povezanih sektora ruralnom razvoju, rastu i otvaranju radnih mjesta te odgovornost za šume na globalnoj razini, pri čemu se promiču održiva proizvodnja i potrošnja šumskih proizvoda.

Prema odredbama članka 4. Zakona o šumama, općekorisne funkcije šuma su zaštita tla, prometnica i drugih objekata od erozije, bujica i poplava; utjecaj na vodni režim i kvalitetu voda; na plodnost tla i poljodjelsku proizvodnju; na klimu i ublažavanje posljedica klimatskih promjena; zaštita i unapređenje čovjekova okoliša; stvaranje kisika, ponor ugljika i pročišćavanje atmosfere; rekreativna, turistička i zdravstvena funkcija; stvaranje povoljnih uvjeta za divljač i ostalu faunu te povećan utjecaj zaštitnih šuma i šuma posebne namjene na bioraznolikost. Gospodarske funkcije šuma su proizvodnja drvnih šumskih proizvoda, šumskog reprodukcijanskog materijala te nedrvnih šumskih proizvoda.

Društvo je 2002. steklo pravo na međunarodni FSC certifikat za gospodarenje šumama, što znači da se šumama gospodari prema strogim ekološkim, socijalnim i ekonomskim standardima. Tijekom 2021. izdavatelj certifikata (The Forest Stewardship Council) proveo je nadzor nad gospodarenjem šumama te je u 2022. važenje certifikata obnovljeno na sljedećih pet godina.

Obavljanje djelatnosti gospodarenja šumama i šumskim zemljištem

U skladu s odredbama članka 23. Zakona o šumama, Društvo obavlja djelatnosti gospodarenja šumama i šumskim zemljištem, koje obuhvaćaju izradu, obnovu i reviziju šumskogospodarskih planova, uzgoj, obnovu i zaštitu šuma, doznaku stabala, pridobivanje drvnih i nedrvnih šumskih proizvoda te održavanje i izgradnju šumske infrastrukture.

Društvo je planiralo i pratilo izvršenje radova na gospodarenju šumama i šumskim zemljištem u skladu s odredbama Pravilnika o uređivanju šuma. U ožujku 2022. sastavilo je Izvješće o izvršenim radovima za 2021., a u ožujku 2023. Izvješće za 2022.

U tablici broj 5 daju se podaci o vrsti planiranih i izvršenih radova u 2021. i 2022.

Tablica broj 5

Planirani i izvršeni radovi u 2021. i 2022.

u kn

Redni broj	Vrsta radova	Planirano 2021.	Izvršeno 2021.	Indeks (3/2)	Planirano 2022.	Izvršeno 2022.	Indeks (7/6)
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Izrada, obnova i revizija šumskogospodarskih planova	38.981.268,00	38.980.954,00	100,0	44.940.348,00	44.986.095,00	100,1
2.	Prirodna obnova šuma	36.907.664,00	36.894.182,00	100,0	38.566.693,00	38.680.606,00	100,3
3.	Umjetna obnova šuma	8.317.916,00	8.317.856,00	100,0	6.824.099,00	6.793.110,00	99,6
4.	Podizanje novih šuma na neobraslom šumskom zemljištu	3.294.571,00	3.293.638,00	100,0	1.790.464,00	1.790.463,00	100,0
5.	Konverzija šuma	30.800.030,00	30.020.108,00	97,5	32.151.449,00	32.253.046,00	100,3
6.	Sanacija i obnova šuma oštećenih biotskim i abiotskim čimbenicima	21.683.270,00	20.933.230,00	96,5	29.555.167,00	29.635.111,00	100,3
7.	Njega šuma	91.678.752,00	91.652.909,00	100,0	101.956.064,00	101.975.050,00	100,0
8.	Zaštita šuma od štetnih organizama i požara	33.835.921,00	33.735.666,00	99,7	39.689.328,00	39.676.813,00	100,0
9.	Doznaka stabala	32.315.942,00	32.205.373,00	99,7	36.476.615,00	35.932.356,00	98,5
10.	Čuvanje šuma	52.343.261,00	52.343.730,00	100,0	74.689.041,00	74.696.464,00	100,0
11.	Planiranje, projektiranje, izgradnja, rekonstrukcija i održavanje šumske infrastrukture (ceste, putovi i prosjeci)	33.867.440,00	31.900.929,00	94,2	38.537.487,00	38.537.624,00	100,0
12.	Održavanje izvora, bunara i cisterni	40.078,00	40.078,00	100,0	37.614,00	37.613,00	100,0
13.	Održavanje neobraslog šumskog zemljišta za potrebe očuvanja bioraznolikosti	0,00	0,00		2.171,00	2.171,00	100,0
14.	Održavanje genofonda	3.661.456,00	3.579.499,00	97,8	1.935.111,00	1.935.146,00	100,0
	Ukupno	387.727.569,00	383.898.152,00	99,0	447.151.651,00	446.931.668,00	100,0

– Uzgoj, obnova i zaštita šuma i šumskog zemljišta

Radovi na uzgoju, obnovi i zaštiti šuma obuhvaćaju rasadničarstvo i sjemenarstvo, prirodnu i umjetnu obnovu šuma, podizanje novih šuma na neobraslom šumskom zemljištu, konverziju šuma, sanaciju i obnovu šuma oštećenih biotskim i abiotskim čimbenicima, njegu i čuvanje šuma, zaštitu šuma od štetnih organizama i požara te održavanje neobraslog šumskog zemljišta za potrebe očuvanja bioraznolikosti.

Prema godišnjim izvješćima Društva, potrebe za šumskim reprodukcijom materijalom (sjeme, biljni dijelovi i sadni materijal) Društvo zadovoljava vlastitom proizvodnjom sjemena i sadnica koje proizvodi u 367 sjemenskih objekata na površini od 115 910 ha. Proizvodnja šumskog reprodukcijom materijala je pod značajnim utjecajem klimatskih promjena, padalina te prisutnosti biljnih bolesti i nametnika. U 2021. i 2022. duga sušna razdoblja, visoke temperature i prisutnost nametnika hrastove mrežaste stjenice značajno su utjecali na smanjenje uroda sjemena, najviše na urod hrasta lužnjaka. Prema izvješćima o obavljanju djelatnosti gospodarenje šumama i šumskim zemljištem u 2022. proizvedeno je 342 612 kg ili 95,6 % sjemenskog materijala manje u odnosu na 2021. Uz proizvodnju šumskog reprodukcijom materijala, Društvo ulaže u osnivanje, održavanje i zaštitu sjemenskih plantaža u cilju očuvanja genofonda šumskog drveća.

Rasadničarsku proizvodnju Društvo organizira u 12 Radnih jedinica u kojima je 19 rasadnika. Društvo, osim šumskih sadnica, proizvodi i ukrasno drveće i grmlje, božićna drvca te ostale proizvode iz hortikulturne domene. Osnovni cilj rasadničarske proizvodnje je opskrba Šumarija dovoljnom količinom sadnog materijala odgovarajuće kvalitete. Prema izvješćima o obavljanju djelatnosti gospodarenje šumama i šumskim zemljištem, za proizvodnju sadnog materijala, Društvo je u 2021. zasijalo 67 542 kg sjemena, a u 2022. zasijalo je 24 181 kg. Također, Društvo je u 2022. uzgojilo 247 400 reznica (vrba i topola). Najveće količine zasijanog sjemena odnose se na hrast lužnjak.

Prema podacima Društva, u 2021. Društvo je proizvelo 14 645 606, a u 2022. proizvelo je 13 259 346 komada šumskih sadnica. Od ukupno proizvedenih šumskih sadnica, u 2021. na sadnice hrasta lužnjaka odnosi se 7 381 341, poljskog jasena 1 884 985 i obične bukve 1 476 828. U 2022. na sadnice hrasta lužnjaka odnosi se 8 908 710, obične bukve 849 761 i obične smreke 827 125. U Godišnjem izvješću Društva za 2022. navedeno je da nisu proizvedene sadnice poljskog jasena zbog pojave bolesti, što je povećalo potražnju za sadnicama hrasta lužnjaka i pokrenuta je proizvodnja domaćih vrsta vrba i topola. U 2021. iz rasadnika je isporučeno 6 052 196 sadnica hrasta lužnjaka, a u 2022. isporučeno je 6 232 219 sadnica.

U skladu s odredbama Zakona o šumama i Pravilnika o uređivanju šuma, Društvo obavlja radove na prirodnoj i umjetnoj obnovi šuma, podizanju novih šuma na neobraslom šumskom zemljištu, konverziji šuma, sanaciji i obnovi šuma oštećenih biotskim i abiotskim čimbenicima koji obuhvaćaju uklanjanje podrasta i grmlja, čišćenje tla od korova, premazivanje panjeva, rahljenje tla, sjetvu, sadnju te popunjavanje šumskim reprodukcijom materijalom, uklanjanje požarom oštećenog drvnog materijala i oštećenog drvnog materijala u urbanim šumama. Njegu šuma obavlja uklanjanjem podrasta i grmlja te zeljastih korova koji sprječavaju razvoj mladih biljaka glavne vrste drveća, njegom pomlatka i mladika, čišćenjem i prorjeđivanjem sastojine te orezivanjem grana.

Radi očuvanja zdravstvenog stanja šuma Društvo provodi zaštitu šuma od štetnih organizama i požara. Zaštita, između ostalog, obuhvaća opažanje, identifikaciju i suzbijanje biljnih bolesti i štetnika, suzbijanje glodavaca, podizanje, održavanje i uklanjanje zaštitnih ograda, zaštitu od divljači i domaćih životinja, organiziranje osmatračke protupožarne službe i održavanje protupožarnih objekata, izradu i održavanje protupožarnih prosjeka te protupožarno čišćenje sastojina. Društvo je, za obavljanje navedenih aktivnosti, ustrojilo Službu za ekologiju i zaštitu šuma. Prema podacima Društva, na zdravstveno stanje šuma značajno utječu klimatske promjene, najviše visoke temperature i promjene u režimu oborina. Društvo je utvrdilo da je, uz klimatske promjene, pojava šumskih štetnika i biljnih bolesti uzrokovala smanjen urod pojedinih vrsta drveća (hrast lužnjak i kitnjak, poljski jasen) te sušenje sastojina (poljski jasen). Upotrebom dozvoljenih sredstava za zaštitu bilja Društvo je suzbijalo biljne bolesti i štetnike, i to u 2021. na zemljištu površine 15 751 ha, a u 2022. površine 8 460 ha.

Za svaku godinu Vlada Republike Hrvatske donosi program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku, prema kojima je Društvo obvezno provoditi preventivno-uzgojne radove u cilju smanjenja opasnosti od nastanka, ranog otkrivanja, dojava i brzog širenja šumskih požara te pravovremenog djelovanja u gašenju šumskog požara. Nadalje, Društvo je obvezno za svaku godinu izraditi završno izvješće o svim obavljenim aktivnostima utvrđenim navedenim programima. Društvo je u veljači 2022. izradilo Konačno izvješće o realizaciji zadaća iz Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara za 2021. te u siječnju 2023. Konačno izvješće o realizaciji zadaća iz Programa aktivnosti za 2022. Prema podacima Društva i u skladu s odredbama Pravilnika o zaštiti šuma od požara, Društvo je u 2021. i 2022. obavljalo radove na čišćenju i proredu šumskih sastojina, orezivanju i uklanjanju suhog granja i raslinja te radove na izgradnji novih i održavanju postojećih protupožarnih prosjeka i prometnica. Nadalje, prema podacima iz konačnih izvješća o realizaciji zadaća iz programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara, Društvo je ustrojilo videosustav otkrivanja i nadzora šumskih požara te organiziralo motriteljsko-dojavnu službu za područja šuma i šumskih zemljišta koja nisu pokrivena videonadzorom. Videonadzor se obavlja putem 98 kamera, raspoređenih na 49 lokacija i četiri nadzorna operativna centra koja su smještena u četiri dalmatinske županije. Videosignal je omogućen i u centru Državne uprave za zaštitu i spašavanje u Divuljama. Motriteljsko-dojavna služba sastoji se od motrenja i dojava s motrionica ophodarsko-dojavne službe te požarničko-čuvarske službe (čuvari šuma). Motrenje i dojava požara na području krša provodi se sa 176 motrionica i 14 čvrstih objekata. Na mjestima i područjima nedostupnima pregledu i opažanju s motrionica, poslove motrenja provodi ophodarsko-dojavna služba pješke i vozilima. Društvo uspostavlja motriteljsko-dojavnu službu od 1. lipnja do 30. rujna. Nadalje, ulaže u promidžbene aktivnosti, i to postavljanjem znakova upozorenja te provođenjem promidžbe u cilju edukacije šire javnosti u vezi s opasnostima od požara (postavljanje edukativnih plakata, emitiranje spotova, obavijesti i upozorenja putem javnih glasila i drugo).

Prema odredbama članka 44. Zakona o šumama, Društvo osigurava zaštitu šuma i šumskih zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske od protupravnog prisvajanja, korištenja i drugih protupravnih radnji te provodi šumski red. U skladu s odredbama Pravilnika o čuvanju šuma poslove i radne zadatke čuvanja šuma obavljaju zaposlenici na radnom mjestu lugara. Koncem 2021. poslove čuvanja šuma obavljao je 631 lugar, a koncem 2022. ove je poslove obavljalo 619 lugara.

Radove na uzgoju, obnovi i zaštiti šuma najvećim dijelom obavljali su zaposlenici Društva. Za obavljanje jednostavnih radova, Društvo je tijekom 2021. koristilo usluge agencijskih radnika koji su poslove obavljali na temelju ugovora zaključenih s dvije agencije za posredovanje pri zapošljavanju. U 2021. radilo je 996 agencijskih radnika za koje su troškovi ostvareni u iznosu od 19.840.120,00 kn. U 2022. Društvo nije koristilo usluge agencijskih radnika. Osim agencijskih radnika, Društvo je u 2021. i 2022. zapošljavalo i sezonske radnike na temelju vrijednosnih kupona (vaučera) i pojedinačnih odluka Uprave Društva o odobrenju zapošljavanja putem vaučera. Sa sezonskim radnicima su zaključivani ugovori o obavljanju radova. U 2021. troškovi za radove koje obavljaju sezonski radnici ostvareni su u iznosu od 1.587.274,00 kn, a u 2022. u iznosu od 3.914.494,00 kn.

– Šumska prometna infrastruktura

Odredbama članka 47. Zakona o šumama propisano je, između ostalog, da se šumska prometna infrastruktura sastoji od primarne (šumske ceste, protupožarni prosjeci s elementima šumske ceste) i sekundarne (traktorski put, traktorska vlaka i žična linija) šumske prometne infrastrukture.

Društvo je u 2021. i 2022. obavljalo radove na projektiranju šumske infrastrukture, izgradnji i održavanju šumskih cesta, traktorskih puteva, protupožarnih prosjeka s elementima šumskih cesta, prosijecanju i održavanju svijetlih pruga te izradi i održavanju prosjeka. Obavljanje navedenih radova organizirano je u okviru radnih jedinica graditeljstva. Prema obrazloženju odgovorne osobe, Društvo operativnim planovima planira obavljanje radova na temelju prosjeka ostvarenih troškova za više godina, potreba Društva te na osnovi postojeće šumske infrastrukture. Najzastupljeniji radovi su radovi na izgradnji i održavanju protupožarnih prosjeka s elementima šumske ceste (u 2021. obuhvaćeno 1 072 km, a u 2022. obuhvaćeno 983 km) te radovi na prosijecanju i održavanju svijetlih pruga (u 2021. obuhvaćeno 2 666 km, a u 2022. obuhvaćeno 2 915 km). Navedene radove obavljali su zaposlenici Društva i vanjski izvođači na temelju provedenih odgovarajućih postupaka javne nabave.

Društvo je, u skladu s odredbama Zakona o šumama, u rujnu 2016. donijelo Pravilnik o korištenju šumske infrastrukture, a u travnju 2022. Pravilnik o uporabi šumske infrastrukture, kojima je utvrđen način i uvjeti korištenja te plaćanje i visina naknade za uporabu šumske infrastrukture. Na temelju navedenih pravilnika s korisnicima šumske infrastrukture (kupci drvnih sortimenata) zaključivani su ugovori te je Društvo kupcima ispostavljalo račune u kojima je obračunavalo naknadu. U 2021. ostvareni su prihodi od naknade za korištenje šumske infrastrukture u iznosu od 46.459.239,00 kn, a u 2022. u iznosu od 52.336.340,00 kn.

– Pridobivanje (proizvodnja) drvnih šumskih proizvoda

Operativnim godišnjim planom gospodarenja šumama i šumskim zemljištem te Planom pridobivanja drvnih šumskih proizvoda (sastavni dio godišnjeg plana poslovanja), Društvo planira godišnji opseg sječe i proizvodnje drvnih proizvoda.

Pridobivanje, odnosno proizvodnja drvnih šumskih proizvoda obuhvaća međusobno povezane postupke, a to su:

- sječa drva
- izrada drvnih proizvoda od uporabljivih dijelova posječenog drva (deblo, dio krošnje)
- privlačenje drva od mjesta sječe u šumi do pomoćnog stovarišta
- prijevoz drvnih proizvoda do krajnjeg proizvođača.

Društvo sječu drva obavlja na temelju plana sječe, koji se izrađuje na temelju ukupnog godišnjeg etata. Upravitelji Šumarija određuju u kojim područjima će se obavljati sječa te planiraju doznaku stabala. Društvo izračunava bruto volumen za svaku vrstu drva po debljinskim razredima te utvrđuje strukturu drvnih proizvoda po razredima kakvoće za oblo tehničko drvo (furnirski i pilanski trupci) i prostorno drvo (drvo za preradu i ogrjev) te predviđenu količinu otpada (drvni ostatak). Na temelju dobivenih podataka, Društvo izrađuje konačan plan proizvodnje po vrsti drva i predviđenim proizvodima. Proizvodnja drvnih proizvoda ovisi o terenskim uvjetima, klimatskim prilikama i značajkama šume (sastojine), postojećoj prometnoj infrastrukturi (javnoj i šumskoj), tehnološkim i društvenim ograničenjima te financijskim mogućnostima Društva.

Društvo je u 2021. planiralo posjeći bruto 6 048 010 m³ drvne mase te proizvesti neto 5 167 666 m³ drvnih proizvoda, a proizvelo je 5 214 572 m³, od toga 2 335 973 m³ trupaca i 2 878 599 m³ prostornog drva. U 2022. planiralo je posjeći bruto 6 110 601 m³ drvne mase te proizvesti neto 5 232 374 m³, a proizvelo je 5 300 035 m³ drvnih proizvoda, od toga 2 372 023 m³ trupaca i 2 928 012 m³ prostornog drva. Planirana i proizvedena količina drvnih proizvoda je manja od prosječnog godišnjeg etata (6 419 630 m³), koji je utvrđen Osnovom područja. Na taj način Društvo promiče održivu proizvodnju i potrošnju šumskih proizvoda.

U tablici broj 6 daju se podaci o izvršenju proizvodnje po vrstama drveća u 2021. i 2022.

Tablica broj 6

Izvršena proizvodnja po vrstama drveća u 2021. i 2022.

u m³

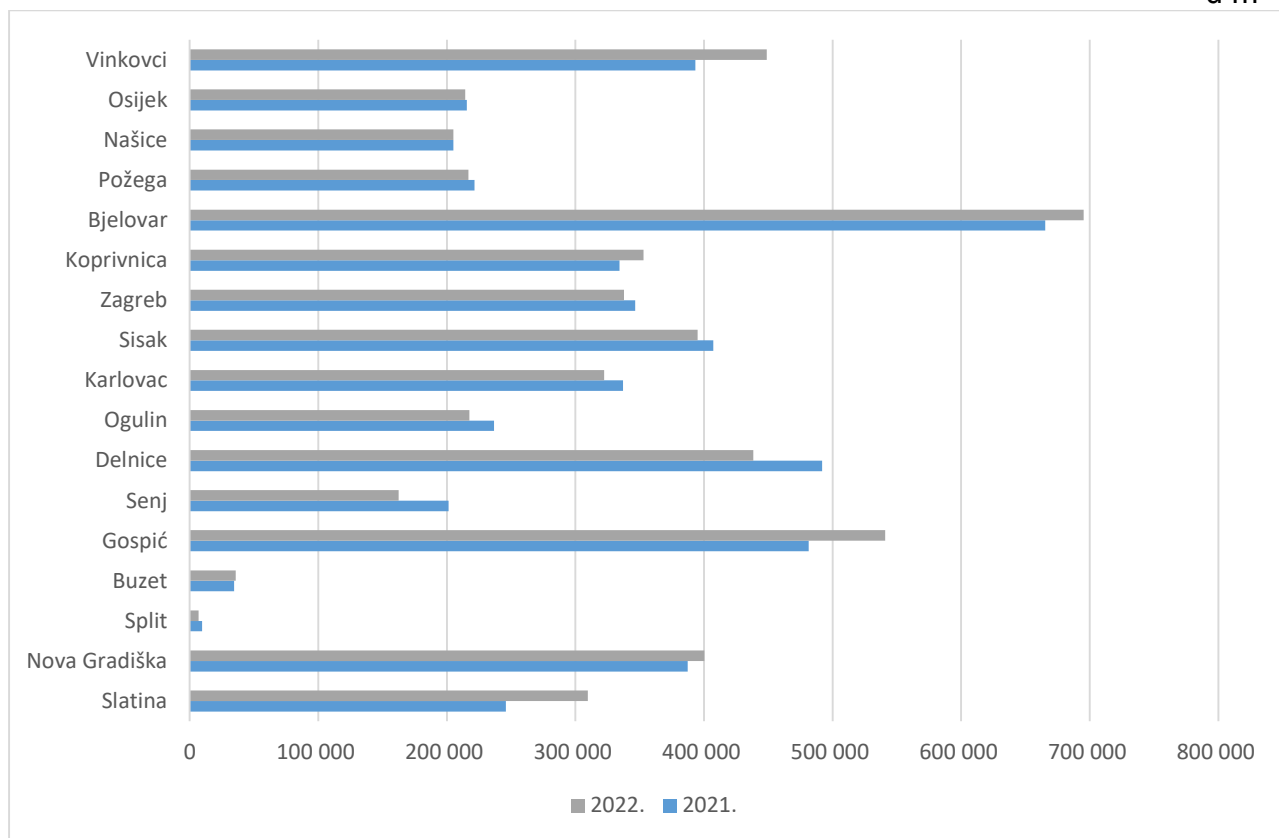
Redni broj	Vrsta drveća	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Hrast lužnjak	733 389	757 765	103,3
2.	Hrast kitnjak	415 054	406 959	98,1
3.	Bukva	1 973 480	2 083 240	105,6
4.	Poljski jasen	404 206	401 300	99,3
5.	Grab	343 951	378 122	109,9
6.	Jela	505 943	461 272	91,2
7.	Drugo drveće*	838 549	811 377	96,8
Ukupno		5 214 572	5 300 035	101,6

*Drugo drveće odnosi se na javor, bagrem, voćkarice, lipu, johu, topolu, smreku, bor, ostale četinjače te ostalu tvrdu i meku bjelogoricu.

U grafičkom prikazu broj 3 daju se podaci o proizvodnji drvnih proizvoda po Podružnicama u 2021 i 2022.

Grafički prikaz broj 3

Pregled proizvodnje drvnih proizvoda po Podružnicama u 2021. i 2022.

u m³

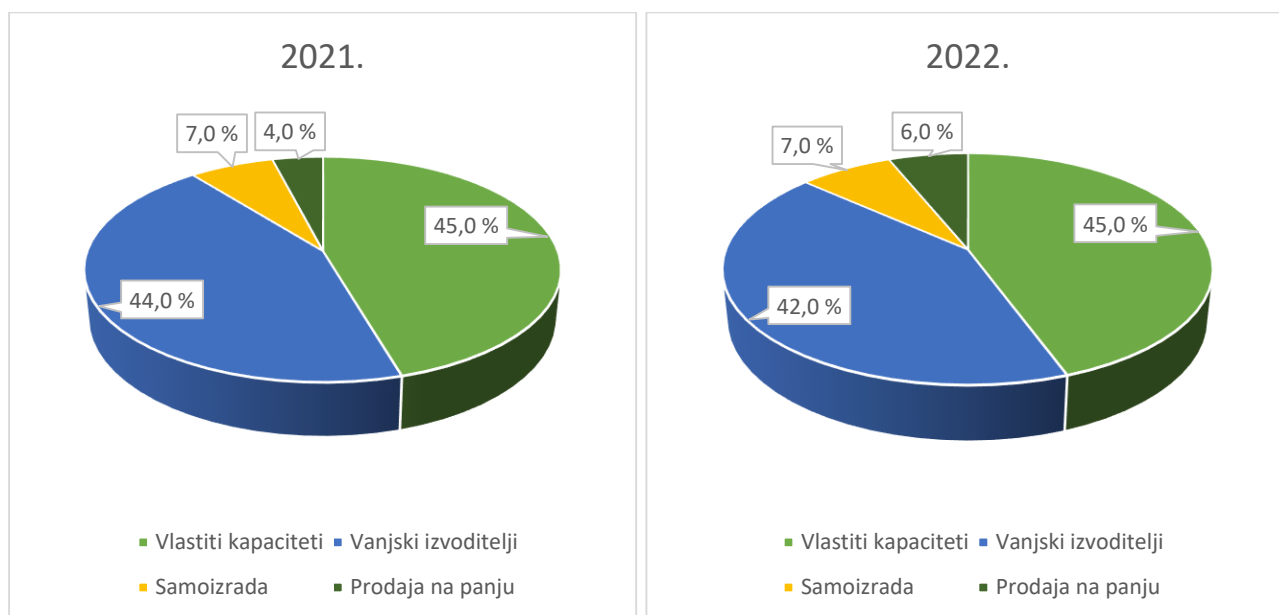
Najveća količina drvnih proizvoda u 2021. i 2022. proizvedena je u Podružnicama Bjelovar, Delnice, Gospić, Sisak, Vinkovci te Nova Gradiška, dok je najmanja količina proizvedena u Podružnicama Split i Buzet.

Drvni proizvodi proizvode se vlastitim kapacitetima Društva, korištenjem usluga vanjskih izvođača na temelju ugovora, fizičkih osoba putem samoizrade te prodajom na panju.

U grafičkom prikazu broj 4 daju se podaci o proizvodnji drvnih proizvoda po izvršiteljima u 2021. i 2022.

Grafički prikaz broj 4

Podaci o proizvodnji drvnih proizvoda po izvršiteljima u 2021. i 2022.

Proizvodnja vlastitim kapacitetima Društva odnosi se na rad šumarskih radnika sjekača, ostalih šumarskih radnika te šumske mehanizacije. Vlastiti kapaciteti Društva nisu dovoljni za proizvodnju potrebnih količina drvnih proizvoda, odnosno pokrivaju oko 50,0 % proizvodnje. Društvo utvrđuje potreban broj radnika i strojeva te provodi odgovarajuće postupke javne nabave i s odabranim izvoditeljima zaključuje ugovore. Troškovi proizvodnje drvnih proizvoda u 2021. ostvareni su u iznosu od 605.080.166,00 kn (troškovi vlastitih radnika 359.001.646,00 kn i vanjskih izvoditelja 246.078.520,00 kn), a u 2022. u iznosu od 674.912.356,00 kn (troškovi vlastitih radnika 281.876.003,00 kn i vanjskih izvoditelja 393.036.353,00 kn).

Društvo građanima, na temelju odredaba članka 50. Zakona o šumama, odobrava izradu ogrjevnog drva za vlastite potrebe (samoizrada) uz pribavljanje iskaznica kojima fizička osoba potvrđuje da je osposobljena za rad s motornom pilom te izjava o preuzimanju odgovornosti i rizika.

Prodaja na panju obavlja se na područjima s nepovoljnim uvjetima rada (strmi tereni, mala masa po hektaru, tanki sortimenti) i za koja nisu nabavljene usluge vanjskih izvoditelja zbog njihove nezainteresiranosti. Ugovorni kupci vlastitim kapacitetima proizvode potrebne drvene proizvode, a proizvodni radnici Društva utvrđuju kvalitetu proizvoda te ih otpremaju do kupaca. Navedeni način proizvodnje omogućuje kupcima da u kraćem roku osiguraju drvene proizvode u količinama koje su im potrebne.

– Pridobivanje nedrvnih šumskih proizvoda

Nedrvni šumski proizvodi odnose se na nedrvne dijelove šumskog drveća, grmlja i ostalih sastavnica šumskog ekosustava (listovi, cvjetovi, sjeme, plodovi, pupovi, podzemni dijelovi, gljive, divljač i slično) i usluge koje oni pružaju (pašarenje, brst i žirenje).

Prema odredbama Pravilnika o uređivanju šuma nedrvni šumski proizvodi mogu se iskorištavati u mjeri u kojoj ne ugrožavaju stabilnost ekosustava i u opsegu koji ne umanjuje općekorisne funkcije šuma.

U skladu s odredbama članka 38. Zakona o šumama, Uprava Društva je donijela Pravilnik o sakupljanju nedravnih šumskih proizvoda i korištenju šuma i šumskog zemljišta. Pravilnikom su utvrđene vrste nedravnih šumskih proizvoda, uvjeti za sakupljanje te način korištenja šume i šumskog zemljišta, dok su naknade utvrđene Cjenikom nedravnih šumskih proizvoda i korištenja šume i šumskog zemljišta. Društvo je za sakupljanje nedravnih šumskih proizvoda izdavalo dozvole i zaključivalo ugovore te obračunavalo naknade u skladu s navedenim Cjenikom. U 2021. prihodi od nedravnih šumskih proizvoda ostvareni su u iznosu od 246.210,00 kn, a u 2022. u iznosu od 203.575,00 kn.

Prema odredbi članka 42. Pravilnika o uređivanju šuma, Društvo je na šumskogospodarskom području kojim gospodari omogućilo i pašarenje (zakup šumskog zemljišta u svrhu ispaše stoke). Šumsko zemljište, koje nije privedeno namjeni određenoj šumskogospodarskim planovima, Društvo je dalo u zakup na temelju odredaba članka 4. Uredbe o zakupu šumskog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske i objavljenih javnih poziva. Postupak davanja u zakup šumskog zemljišta provodi stručno povjerenstvo koje čine članovi Društva i Ministarstva. Odluke o davanju u zakup šumskog zemljišta, na prijedlog povjerenstva, donosi Društvo. Društvo je u 2021. i 2022. u svrhu pašarenja provelo devet javnih poziva, i to za zakup šumskog zemljišta (do deset godina) i kratkoročni zakup (do dvije godine). Društvo je koncem 2022. Ministarstvu dostavilo Godišnje izvješće o izvršenju ugovora o zakupu i ugovora o kratkoročnom zakupu. U Izvješću je navedeno da je u svrhu pašarenja zaključeno 1 839 ugovora kojima je dano u zakup šumsko zemljište površine 59 335 ha, od toga je u kratkoročnom zakupu šumsko zemljište površine 3 892 ha na temelju 75 ugovora. Najviše ugovora o zakupu je zaključeno u Podružnicama Split i Gospić (1 635 ugovora) kojima je obuhvaćeno 51 811 ha ili 87,3 % površine zakupa šumskog zemljišta u svrhu pašarenja. Društvo je od zakupa šumskog zemljišta u svrhu pašarenja u 2021. ostvarilo prihode u iznosu od 16.497.008,00 kn, a u 2022. u iznosu od 31.111.830,00 kn.

Financiranje radova gospodarenja šumama i šumskim zemljištem

Društvo radove gospodarenja šumama i šumskim zemljištima financira vlastitim sredstvima poslovanja, sredstvima naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma, fondova Europske unije, naknade za šumu i šumsko zemljište te drugim izvorima sredstava.

U tablici broj 7 daju se podaci o izvorima financiranja radova gospodarenja šumama i šumskim zemljištem iz izvješća o obavljanju djelatnosti gospodarenje šumama i šumskim zemljištem za 2021. i 2022.

Tablica broj 7

Izvori financiranja radova gospodarenja šumama i
šumskim zemljištem za 2021. i 2022.*

u kn

Redni broj	Izvor financiranja	Planirano za 2021.	Ostvareno za 2021.	Planirano za 2022.	Ostvareno za 2022.
	1	2	3	4	5
1.	Sredstva iz poslovanja Društva	254.837.759,00	275.828.893,00	310.434.185,00	313.026.069,00
2.	Sredstva naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma	53.502.815,00	52.833.214,00	55.421.236,00	52.933.720,00
3.	Sredstva fondova Europske unije	64.784.499,00	40.658.238,00	58.984.803,00	58.670.650,00
4.	Sredstva iz naknade za šumu i šumsko zemljište	12.114.128,00	12.089.477,00	19.236.884,00	19.226.686,00
5.	Drugi izvori sredstava	2.488.368,00	2.488.330,00	3.074.543,00	3.074.543,00
	Ukupno	387.727.569,00	383.898.152,00	447.151.651,00	446.931.668,00

*Podaci iz izvješća o obavljanju djelatnosti gospodarenje šumama i šumskim zemljištem za 2021. i 2022. Sektora za šumarstvo.

Društvo radove gospodarenja šumama i šumskim zemljištima najvećim dijelom financira vlastitim sredstvima poslovanja, od kojih su najznačajniji prihodi od prodaje drvnih proizvoda. Radove su obavljali zaposlenici Društva, vanjski izvođači, agencijski i sezonski radnici. Vanjski izvođači obavljali su radove na proizvodnji drvnih šumskih proizvoda te održavanju i izgradnji šumske prometne infrastrukture na temelju provedenih odgovarajućih postupaka javne nabave, zaključenih ugovora i ispostavljenih računa. Agencijski i sezonski radnici obavljali su jednostavne poslove na uzgoju i obnovi šuma.

Operativnim godišnjim planom za ostvarivanje prava na sredstva iz naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma Društvo planira količine i vrste radova gospodarenja šumama i šumskim zemljištem, koje bi bile financirane iz navedene naknade. Zadnjim izmjenama operativnih planova, za 2021. planirani su radovi u iznosu od 53.502.815,00 kn, a za 2022. u iznosu od 55.421.236,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Društvo je u ožujku 2022. Ministarstvu dostavilo Godišnje izvješće o utrošku financijskih sredstava za radove koji se financiraju iz naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma za 2021. te u ožujku 2023. Godišnje izvješće za 2022. Prema godišnjim izvješćima radovi koji se financiraju iz naknade u 2021. izvršeni su u vrijednosti od 52.833.214,00 kn, a u 2022. u vrijednosti od 52.933.721,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

U tablici broj 8 daju se podaci o vrijednostima izvršenih radova koji se financiraju iz naknade za općekorisne funkcije šuma u 2021. i 2022.

Tablica broj 8

Vrijednosti izvršenih radova koji se financiraju iz
naknade za općekorisne funkcije šuma u 2021. i 2022.

u kn

Redni broj	Radovi	Izvršeno u 2021.	Izvršeno u 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Izrada, obnova i revizija šumskogospodarskih planova	3.064.331,00	2.281.232,00	74,4
2.	Prirodna obnova šuma	539.977,00	295.836,00	54,8
3.	Umjetna obnova šuma	879.231,00	205.583,00	23,4
4.	Podizanje novih šuma na neobraslom šumskom zemljištu	268.629,00	1.023.009,00	380,8
5.	Sanacija i obnova šuma oštećenih biotskim i abiotskim čimbenicima	5.505.543,00	3.630.018,00	65,9
6.	Njega šuma	3.145.349,00	3.008.445,00	95,7
7.	Zaštita šuma od štetnih organizama i požara	15.394.973,00	19.650.247,00	127,6
8.	Doznaka stabala	784.000,00	317.321,00	40,5
9.	Čuvanje šuma	13.683.258,00	17.010.637,00	124,3
10.	Planiranje, projektiranje, izgradnja, rekonstrukcija i održavanje šumske infrastrukture	8.517.702,00	5.511.393,00	64,7
11.	Održavanje bunara, izvora i cisterni	2.224,00	0,00	-
12.	Održavanje genofonda	1.047.997,00	0,00	-
	Ukupno	52.833.214,00	52.933.721,00	100,2

Dio radova gospodarenja šumama i šumskim zemljištem, koji su izvršeni u 2021. i 2022., Društvo je financiralo iz fondova Europske unije, i to u okviru provođenja projekata Konverzije degradiranih šumskih sastojina i šumskih kultura, Ecomanager, Naturavita, Fearless Velebit te Karlovac Karst. Projekt Konverzije degradiranih šumskih sastojina i šumskih kultura provodi se u okviru Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020., dok se preostali projekti provode u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija za razdoblje 2014. – 2020.

Projekt Konverzije degradiranih šumskih sastojina i šumskih kultura provodi se na površinama na kojima je, zbog lošeg gospodarenja u prošlosti, narušena struktura vrsta uzrokujući gubitak glavnih vrsta drveća te je na njima nastao degradirani uzgojni oblik. Društvo radovima konverzije nastoji osigurati rast mješovite šumske sastojine visokog uzgojnog oblika autohtonih vrsta drveća.

Projektima Naturavita, Fearless Velebit i Karlovac Karst provodi se razminiranje, obnova i zaštita šuma, šumskog zemljišta i vodnih resursa u projektnim područjima koja su, zbog ratnih djelovanja, i dalje onečišćena ili se sumnja na minsko-eksplozivna sredstva te na neeksplozivna ubojita sredstva, a zbog čega nije moguće adekvatno upravljati šumama. Projekt Naturavita obuhvaća šume i šumska zemljišta u zaštićenim područjima i Natura 2000 područjima u Osječko-baranjskoj županiji, projekt Fearless Velebit obuhvaća područje u okviru ekološke mreže Natura 2000 na zaštićenom području Parka prirode Velebit i Nacionalnog parka Paklenica, dok je projektom Karlovac Karst obuhvaćeno područje jugozapadnog dijela Karlovačke županije. Na šumskogospodarskom području kojim gospodari Društvo, u siječnju 2021. zbog miniranosti bilo je 19 915 ha radno nedostupnih površina, dok ih je u siječnju 2023. bilo 11 666 ha.

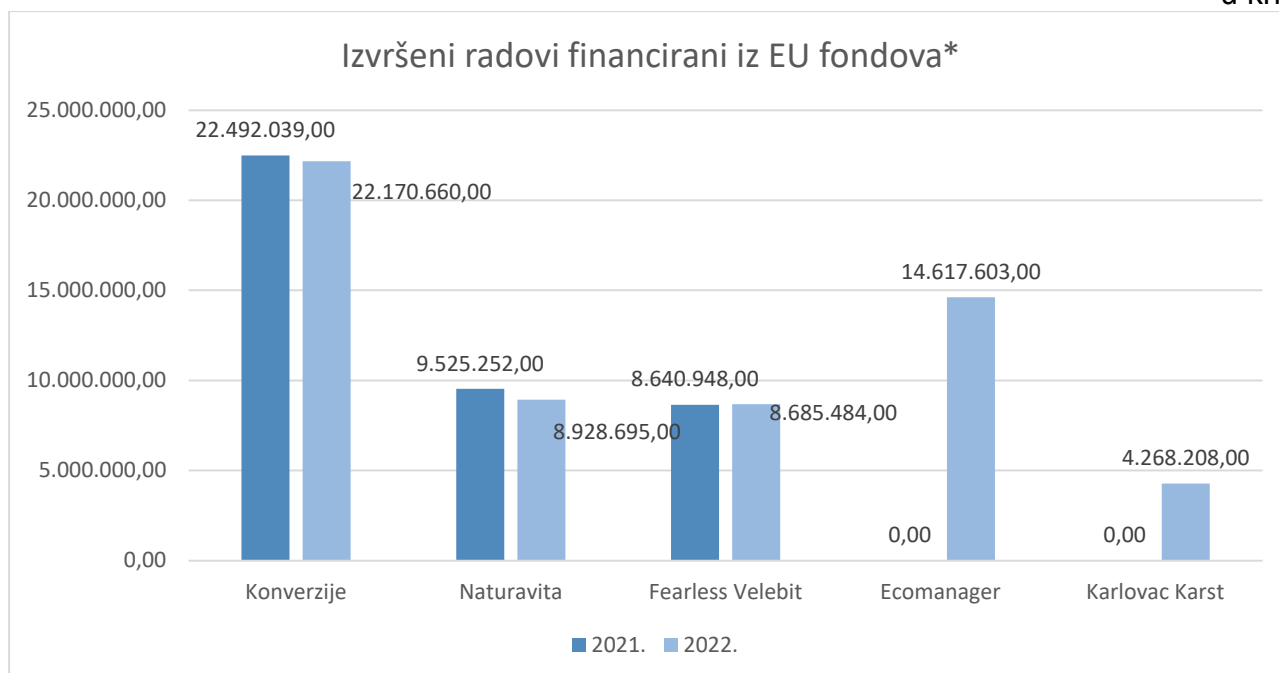
Projektom Ecomanager provode se aktivnosti na izradi šumskogospodarskih planova kao planova upravljanja ekološkom mrežom.

U grafičkom prikazu broj 5 daju se podaci o izvršenim radovima financiranim iz fondova Europske unije u 2021. i 2022.

Grafički prikaz broj 5

u kn

*Podaci iz izvješća o obavljanju djelatnosti gospodarenje šumama i šumskim zemljištem za 2021. i 2022. Sektora za šumarstvo.

Društvo je sredstva iz naknade za šumu i šumsko zemljište ostvarilo na temelju odredaba Zakona o šumama i Pravilnika o utvrđivanju naknade za šumu i šumsko zemljište. Ostvarene naknade odnose se na naknade za osnivanje prava građenja i prava služnosti na šumi i šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske. Ministarstvo je donosilo odluke o osnivanju prava građenja ili prava služnosti na temelju kojih je zaključivalo ugovore, a Društvo je, u skladu s odredbama navedenog Pravilnika, obračunavalo i naplaćivalo naknade.

XI. PRODAJA DRVNIH SORTIMENATA

Prema odredbi članka 2., stavka 1. Zakona o šumama, šume i šumska zemljišta su dobra od interesa za Republiku Hrvatsku te imaju njezinu osobnu zaštitu. Republika Hrvatska je Društvu povjerila gospodarenje s 2 024 461 ha ili 96,5 % šuma i šumskog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske, kojima Društvo gospodari prema načelima održivog gospodarenja.

Uz obavljanje djelatnosti gospodarenja šumama i šumskim zemljištem, Društvo obavlja i djelatnost prodaje drvnih sortimenata te iz ostvarenih prihoda najvećim dijelom financira obavljanje djelatnosti gospodarenja.

Akti strateškog planiranja razvoja prerade drva i proizvodnje namještaja

Vlada Republike Hrvatske je u travnju 2017. donijela Strategiju razvoja prerade drva i proizvodnje namještaja Republike Hrvatske 2017. – 2020. s Akcijskim planom provedbe 2017. – 2020. (dalje u tekstu: Strategija razvoja prerade drva i proizvodnje namještaja).

Strategiju razvoja prerade drva i proizvodnje namještaja izradilo je Ministarstvo u suradnji s Društvom, Hrvatskom udrugom poslodavaca, Hrvatskom gospodarskom komorom i Hrvatskom obrtničkom komorom, Udruženjem drvno-prerađivačke industrije, Šumarskim fakultetom, Hrvatskom komorom inženjera šumarstva i drvne tehnologije te Hrvatskim savezom udruga privatnih šumoposjednika i uz stručni doprinos poslovnih subjekata na području djelatnosti prerade drva i proizvodnje namještaja.

Uz Ministarstvo, kao nositelja provedbe mjera utvrđenih Strategijom razvoja prerade drva i proizvodnje namještaja i Akcijskim planom, Društvo je jedan od sunositelja provedbe mjera, koje se odnose na uspostavu:

- jedinstvene baze podataka prerade drva i proizvodnje namještaja
- optimalnog modela opskrbe drvnom sirovinom iz državnih šuma.

U skladu s Akcijskim planom provedbe, Društvo je koncem 2017. uspostavilo jedinstvenu bazu podataka (računalni program pod nazivom Portal prodaje). U Strategiji razvoja prerade drva i proizvodnje namještaja je, u okviru mjere uspostava optimalnog modela opskrbe drvnom sirovinom iz državnih šuma, između ostalog, predviđena izrada kriterija za raspodjelu prava na zaključivanje ugovora za kupnju drvne sirovine. Rok za izradu navedenih kriterija bio je srpanj 2017. Prema obrazloženju odgovorne osobe iz studenoga 2023., navedeni kriteriji utvrđeni su u Pismu razumijevanja za ugovaranje okvirnih i godišnjih ugovora za kupoprodaju trupaca (iz prosinca 2017.) i Pismu razumijevanja za ugovaranje okvirnih i godišnjih ugovora za kupoprodaju prostornog drva (iz travnja 2018.).

Vlada Republike Hrvatske je u listopadu 2023. donijela Nacionalni plan razvoja prerade drva i proizvodnje namještaja Republike Hrvatske za razdoblje 2023. – 2030., koji je usklađen s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. (Narodne novine 13/21). Prema Akcijskom planu provedbe Nacionalnog plana za razdoblje 2023. – 2024., Društvo je nositelj provedbe mjere jačanje stabilnosti opskrbe drvnim resursom poslovnih subjekata koji obavljaju djelatnost prerade drva i proizvodnje namještaja. Navedena mjera se odnosi na unaprjeđenje sustava opskrbe drvnom sirovinom iz državnih šuma kojima Društvo gospodari, u skladu s ekonomskim i tržišnim kretanjima te socijalnim promjenama, radi osiguranja ravnomyernog razvoja svih poslovnih subjekata na području Republike Hrvatske. Utvrđeno je da, radi postupanja u skladu s načelom održivog gospodarenja šumama i šumskim zemljištem, prerađivački kapaciteti ne mogu biti oslonjeni isključivo na Društvo te je potrebno unaprijediti suradnju između privatnih šumoposjednika i prerađivača u cilju ostvarivanja stabilnosti u opskrbi drvnom sirovinom. Rok provedbe mjere je četvrti kvartal 2024., a pokazatelj rezultata je broj zaključenih kupoprodajnih ugovora.

Unutarnji akti i postupci prodaje drvnih sortimenata

Uprava Društva za svaku poslovnu godinu donosi odluke o načinima i uvjetima prodaje drvnih sortimenata, kojima detaljnije utvrđuje aktivnosti vezane za provedbu postupaka prodaje drvnih sortimenata. Odluka o načinima i uvjetima prodaje drvnih sortimenata za 2021. (dalje u tekstu: Odluka o prodaji za 2021.) donesena je u studenome 2020., a Odluka o načinima i uvjetima prodaje drvnih sortimenata za 2022. (dalje u tekstu: Odluka o prodaji za 2022.) u studenome 2021.

Odlukama o načinima i uvjetima prodaje drvnih sortimenata utvrđeni su sljedeći načini prodaje:

- javnim pozivom (prodaja na temelju ugovora)
- javnim nadmetanjima (dražba)
- izravnom prodajom uz gotovinsko plaćanje na blagajni (maloprodaja, samoizrada)
- zaposlenicima Društva i ostalim kupcima na temelju pojedinačne odluke Uprave.

U tablici broj 9 daju se podaci o načinu prodaje trupaca i prostornog drva u 2021. i 2022. po količini i vrijednosti.

Tablica broj 9

Način prodaje trupaca i prostornog drva u 2021. i 2022.
po količini i vrijednosti

Redni broj	Način prodaje po vrsti sortimenata	2021.		2022.	
		m ³	kn	m ³	kn
	1	2	3	4	5
1.	Javni poziv	3 698 220	1.578.202.917,00	3 807 526	1.871.704.188,00
	Trupci	2 041 068	1.222.048.526,00	2 091 559	1.467.567.201,00
	Prostorno drvo	1 657 152	356.154.391,00	1 715 967	404.136.987,00
2.	Javna nadmetanja	854 714	337.190.135,00	595 420	453.638.471,00
	Trupci	313 839	218.833.452,00	272 138	373.144.889,00
	Prostorno drvo	540 875	118.356.683,00	323 282	80.493.582,00
3.	Prodaja na blagajni	980 352	183.184.525,00	1 096 171	218.955.884,00
	Trupci	4 906	1.472.870,00	937	504.069,00
	Prostorno drvo	975 446	181.711.655,00	1 095 234	218.451.815,00
4.	Prodaja zaposlenicima Društva i ostalim kupcima	84 646	17.379.549,00	57 196	13.853.595,00
	Trupci	8 197	2.295.805,00	3 871	1.641.094,00
	Prostorno drvo	76 449	15.083.744,00	53 325	12.212.501,00
	Ukupno	5 617 932	2.115.957.126,00	5 556 309	2.558.152.138,00
	Ukupno trupci	2 368 010	1.444.650.653,00	2 368 505	1.842.857.253,00
	Ukupno prostorno drvo	3 249 922	671.306.473,00	3 187 804	715.294.885,00

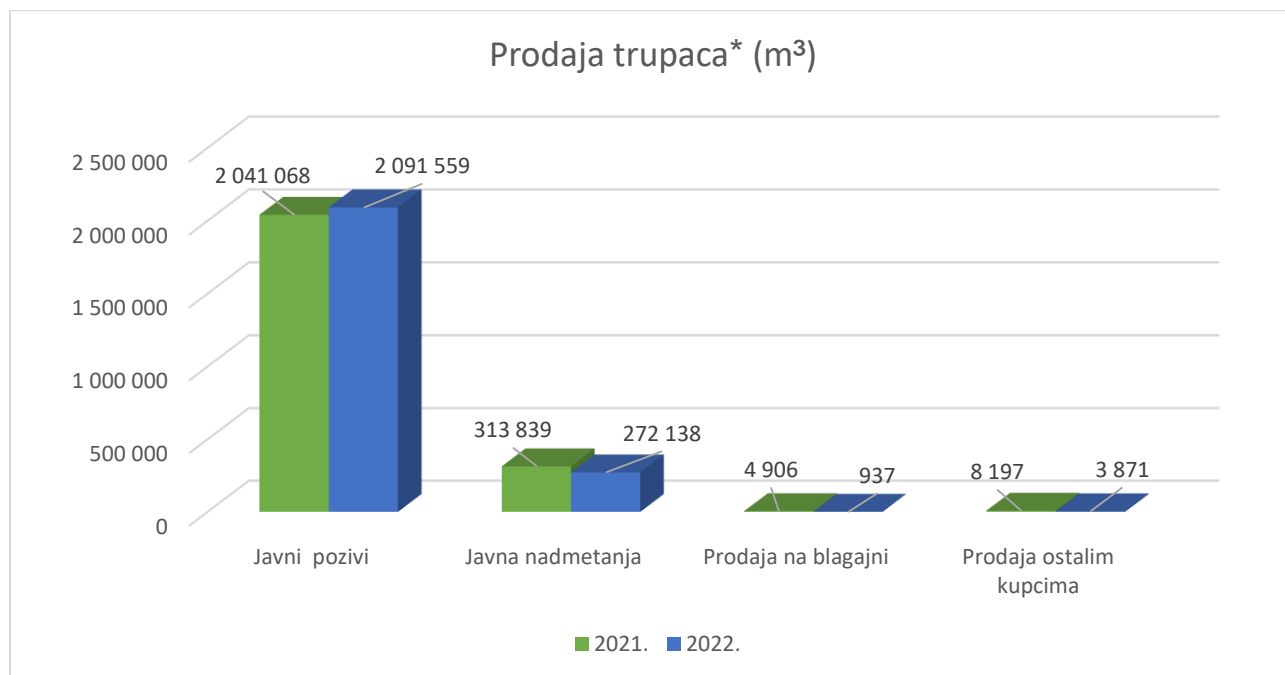
Društvo je Planom prodaje po sortimentima za 2021. planiralo prodati 5 258 309 m³ drvnih sortimenata, od toga 2 441 498 m³ trupaca i 2 816 811 m³ prostornog drva. Planom prodaje po sortimentima za 2022. planiralo je prodati 5 391 398 m³ drvnih sortimenata, od toga 2 517 376 m³ trupaca i 2 874 022 m³ prostornog drva. Društvo je u 2021. prodalo 359 623 m³ ili 6,8 %, a u 2022. prodalo je 164 911 m³ ili 3,1 % drvnih sortimenata više u odnosu na plan.

U 2021. Društvo je planiralo ostvariti prihode od prodaje trupaca u iznosu od 1.244.249.705,00 kn i prostornog drva u iznosu od 607.502.788,00 kn, ukupno u iznosu od 1.851.752.493,00 kn. U 2022. planiralo je ostvariti prihode od prodaje trupaca u iznosu od 1.450.156.299,00 kn i prostornog drva u iznosu od 652.173.775,00 kn, ukupno u iznosu od 2.102.330.074,00 kn. Društvo je za 2021. ostvarilo prihode od prodaje drvnih sortimenata više za 264.204.633,00 kn ili 14,3 %, a za 2022. više za 455.822.064,00 kn ili 21,7 % u odnosu na plan.

Najveća količina drvnih sortimenata prodana je javnim pozivom, i to u 2021. u visini od 65,8 %, a u 2022. u visini od 68,5 % ukupno prodanih drvnih sortimenata. Prihodi od prodaje drvnih sortimenata po javnim pozivima u 2021. iznose 74,6 %, a u 2022. iznose 73,2 % ostvarenih prihoda od prodaje.

U grafičkom prikazu broj 6 daju se podaci o količinama trupaca po načinu prodaje u 2021. i 2022.

Grafički prikaz broj 6

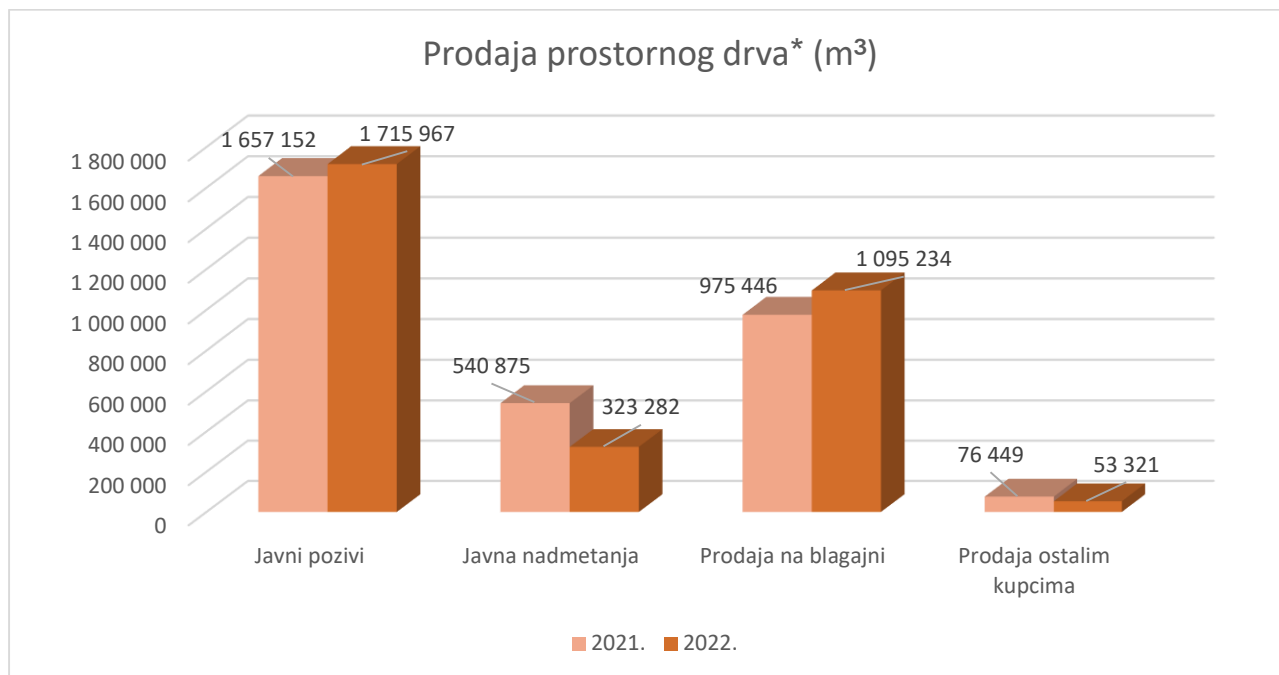

*Pilanski i furnirski trupci

U 2021. ukupno je prodano 2 368 010 m³, dok je u 2022. prodano 2 368 505 m³ trupaca.

U grafičkom prikazu broj 7 daju se podaci o količinama prostornog drva po načinu prodaje u 2021. i 2022.

Grafički prikaz broj 7

*Drvo za ogrjev, sječka (drvni ostatak) i ostalo drvo za preradu

U 2021. prodano je 3 249 922 m³, a u 2022. prodano je 3 187 804 m³ prostornog drva. Najznačajnija količina prodanog prostornog drva odnosi se na drvo za ogrjev kojeg je u 2021. prodano 2 398 473 m³ ili 73,8 %, a u 2022. prodano je 2 553 756 m³ ili 80,1 % ukupno prodanog prostornog drva.

– Prodaja drvnih sortimenata na temelju javnih poziva

Društvo je u 2021. provelo javne pozive za prodaju trupaca i prostornog drva te javni poziv za dodjelu prava na kupnju dodatne količine trupaca i prostornog drva ugovornim kupcima s područja Sisačko-moslavačke županije stradalih u potresu 29. prosinca 2020. U 2022. provelo je javne pozive za prodaju trupaca, prostornog drva te drvene sječke ili ogrjevnog drva za proizvodnju električne i toplinske energije.

Na svojim mrežnim stranicama Društvo je u studenome 2020. obavilo javne pozive za prodaju trupaca i prostornog drva za 2021., dok je javne pozive za 2022. objavilo u studenome 2021. Prijave i drugu potrebnu dokumentaciju kupci su dostavili putem mrežnih stranica Društva (prodaja.hrsume.hr) u roku od 14 dana od objave javnih poziva. Društvo (Sektor komercijalnih poslova) je obavilo provjeru dostavljene dokumentacije utvrđene pismima razumijevanja za ugovaranje okvirnih i godišnjih ugovora za kupoprodaju trupaca i prostornog drva te odlukama o prodaji za 2021. i 2022. Provjeravalo je imaju li kupci zaključene ugovore iz prethodnih godina (okvirne i godišnje ugovore), račune kojima dokazuju proizvedenu i prodanu količinu proizvoda, izvratke iz sudskog ili obrtnog registra, dokumentaciju kojom dokazuju imaju li proizvodni pogoni minimalne tehničke uvjete prema Zakonu o gradnji, vlasništvo nad tehnologijom kojom obavljaju djelatnosti ili ugovor o proizvodnoj kooperaciji, potvrde Porezne uprave o nepostojanju duga po osnovi javnih davanja, potvrde o broju zaposlenika te dospjela dugovanja prema Društvu. Osim navedenog, provjeravalo je jesu li kupci dostavili pisane suglasnosti kojima se obvezuju bezuvjetno omogućiti Društvu pravo kontrole realizacije proizvodnje (razred dovršenosti/složenosti, normativ proizvoda te iskorištenje sirovine).

Prema podacima iz računa, kojima kupci dokazuju proizvedenu i prodanu količinu proizvoda, vidljivo je da kupci trupaca svoje proizvode mogu prikazivati u osam razreda dovršenosti (0 – VIII), a kupci prostornog drva u sedam razreda složenosti (0 – VII). U nižim razredima dovršenosti (0 – III) kupci trupaca proizvode pilanske proizvode, i to svježe i/ili suhe piljenice neokrajčene/okrajčene, svježe željezničke stupove, elemente i popruge, kaleme za namatanje kabela i druge proizvode. U višim razredima dovršenosti (IV – VIII) proizvode balkonske ograde, lamperiju, furnirske ploče, brodske podove, parkete (uljeni višeslojni i troslojni, lakirani ili uljeni masivni parket), dijelove namještaja, građevnu stolariju, gotova drvena dječja igrališta, drvene vrtne garniture i namještaj od masivnog drva finalno obrađene te druge proizvode.

Prema Odluci o prodaji za 2021., Društvo je donijelo COVID-19 mjeru, kojom je postojećim ugovornim kupcima omogućilo zadržavanje količina iz godišnjeg ugovora za 2020. Kupci su bili obvezni ispuniti sve utvrđene uvjete za zaključivanje godišnjih ugovora, osim uvjeta pravdanja količina (na temelju izlaznih računa proizvedenih i prodanih količina proizvoda iz svih razreda dovršenosti u obračunskom razdoblju 1. studenoga 2019. – 31. listopada 2020.). Prema evidenciji Društva, 106 kupaca trupaca i prostornog drva koristilo je navedenu COVID-19 mjeru.

Nakon provjere pristiglih prijava i dokumentacije kupaca, Društvo na svojim mrežnim stranicama objavljuje konačne objave odobrenih količina koje sadrže popis kupaca s pregledom odobrenih količina trupaca po kupcima i vrstama drva, popis kupaca s pregledom odobrenih količina prostornog drva po kupcima i grupama proizvoda te popise kupaca koji nisu zadovoljili uvjete javnih poziva. Nadalje, u konačnim objavama navedeni su krajnji rokovi za zaključivanje ugovora uz uvjet da kupci u tom razdoblju podmire sva dospjela dugovanja prema Društvu.

Prodaja trupaca

U javnim pozivima za prodaju trupaca za 2021. i 2022. Društvo je objavilo da planira prodati 2 300 000 m³ trupaca po godini. Planirane količine su utvrđene na temelju raspoloživih količina iz godišnjih planova sječa drvnih sortimenata.

Društvo je po javnom pozivu za prodaju trupaca za 2021. zaprimilo 431 prijavu, a po javnom pozivu za 2022. zaprimilo je 465 prijava. Uvjete javnih poziva, koji su utvrđeni odredbama Pisma razumijevanja za ugovaranje okvirnih i godišnjih ugovora za kupoprodaju trupaca i odlukama o prodaji, za 2021. nisu zadovoljila 33 kupca, dok uvjete za 2022. nije zadovoljilo 26 kupaca. Društvo je ocijenilo da veći broj kupaca nije zadovoljio uvjet potrebne tehnologije za obavljanje djelatnosti. Svim kupcima dana je mogućnost prigovora te su, po javnom pozivu za 2021., prigovore uložila 52 kupca (prihvaćeno 12 prigovora), a po javnom pozivu za 2022. prigovore je uložilo 39 kupaca (prihvaćeno šest prigovora). Većina prigovora odnosila se na potrebe za većim količinama trupaca.

Društvo je u skladu s odlukama o prodaji, kod pojedinih kupaca, uvidom na terenu, provjeravalo proizvodnu tehnologiju i drugu dokumentaciju. U skladu s odredbama Pisma razumijevanja za ugovaranje okvirnih i godišnjih ugovora za kupoprodaju trupaca te odlukama o prodaji za 2021. i 2022., Društvo je s novim kupcima zaključilo okvirne i godišnje ugovore, a s postojećim kupcima godišnje ugovore s kojima je u prethodnim godinama zaključilo okvirne ugovore. U konačnoj objavi odobrenih količina po javnom pozivu za prodaju trupaca za 2021., ugovore su mogla zaključiti 404 kupca (20 novih kupaca), a za 2022. ugovore je moglo zaključiti 437 kupaca (30 novih kupaca). Društvo je za 2021. zaključilo 386, dok je za 2022. zaključilo 427 ugovora.

Prema obrazloženju odgovorne osobe, do odstupanja u broju zaključenih ugovora od konačne objave, došlo je zbog toga što pojedini kupci nisu podmirili dospjela dugovanja prema Društvu do utvrđenog roka za zaključivanje ugovora, zbog nepravilnosti koje je Društvo utvrdilo po obavljenim terenskim nadzorima ili su kupci odustali od zaključivanja ugovora. Kupci koji su zaključili ugovore, kao jamstvo za ispunjenje ugovornih obveza, dostavili su instrumente osiguranja plaćanja (zadužnice i bankarske garancije).

U tablici broj 10 daje se pregled broja kupaca i ugovorenih količina trupaca po javnim pozivima za 2021. i 2022.

Tablica broj 10

Broj kupaca i ugovorene količine trupaca
po javnim pozivima za 2021. i 2022.

Redni broj	Ugovorene količine* (m ³)	Broj kupaca		Količina trupaca (m ³)	
		2021.	2022.	2021.	2022.
	1	2	3	4	5
1.	Do 10 000	332	374	772 163	825 672
2.	10 001 – 50 000	51	51	1 197 645	1 204 528
3.	Iznad 50 001	3	2	277 854	177 774
	Ukupno	386	427	2 247 662	2 207 974

*Kupci koji u proizvodnom procesu koriste godišnje količine trupaca do 10 000 m³ (mali kupci), od 10 001 do 50 000 m³ te iznad 50 001 m³ (veliki kupci).

Društvo je za 2021. ugovorilo prodaju 2 247 662 m³ trupaca ili 97,7 %, a za 2022. prodaju 2 207 974 m³ ili 96,0 % od ukupno planiranih količina za prodaju.

Pismom razumijevanja za ugovaranje okvirnih i godišnjih ugovora za kupoprodaju trupaca te odlukama o prodaji za 2021. i 2022. utvrđeno je da Društvo s jednim kupcem može ugovoriti kupoprodaju trupaca maksimalno do 50 000 m³, a navedeno se ne primjenjuje na kupce koji su na dan 1. siječnja 2017. imali ugovorene količine veće od utvrđenih.

U tablici broj 11 daje se pregled kupaca koji su u 2021. i 2022. imali ugovorene količine trupaca veće od 50 000 m³.

Tablica broj 11

Kupci s ugovorenim količinama trupaca iznad 50 000 m³

Redni broj	Kupci	Količina trupaca (m ³)	
		2021.	2022.
	1	2	3
1.	Kupac 1	126 966	126 966
2.	Kupac 2	100 080	0
3.	Kupac 3	50 808	50 808
	Ukupno	277 854	177 774

U ukupno ugovorenim količinama trupaca, tri kupca su u 2021. imala udio u visini od 12,4 %, a dva kupca u 2022. udio u visini od 8,1 %. U skladu s odredbama ugovora o kupoprodaji trupaca, navedeni kupci su u 2021. proizveli 132 000 m³, a u 2022. proizveli su 136 610 m³ pilanskih proizvoda (prerada trupaca u nižim razredima dovršenosti).

Preradu trupaca u proizvode kupci su opravdali računima. Prema obrazloženju odgovorne osobe, kupac koji je u 2021. ugovorio kupoprodaju 100 080 m³ trupaca nije realizirao ugovor (nije preuzeo ugovorene količine) te su sortimenti, da ne bi izgubili na kvaliteti, prodani na javnim nadmetanjima. Navedeni kupac se nije prijavio na javni poziv za 2022.

U godišnjim ugovorima navedene su količine trupaca koje se Društvo obvezalo kvartalno osigurati kupcima za prodaju. Isporuka kupcima ovisi o količini trupaca koju je Društvo proizvelo. Društvo s kupcima dogovara potrebne količine i način preuzimanja trupaca (s glavnog ili pomoćnog stovarišta). Za preuzetu količinu trupaca, kupcima se ispostavljaju računi uz koje su priložene obavijesti o knjiženju te specifikacija otpreme s teretnim listovima (popratnica). Ugovoreni rok plaćanja je 60 dana od izdavanja računa. U ugovoru je navedeno da se cijene trupaca obračunavaju prema važećem Cjeniku glavnih šumskih proizvoda, koji donosi Uprava Društva. U Cjeniku glavnih šumskih proizvoda, cijene su utvrđene, između ostalog, prema vrsti drvnih sortimenata, razredu kakvoće, dimenzijama (srednji promjer, duljina i jedinica mjere) te mjestu prodaje. Cjenike i dopunu cjenika glavnih šumskih proizvoda, koji su se primjenjivali u 2021. i 2022., Društvo je donijelo u studenome 2020., listopadu 2021. te kolovozu 2022. i rujnu 2022. (dopuna).

Prodaja prostornog drva

U javnom pozivu za prodaju prostornog drva za 2021. Društvo je objavilo da planira prodati 1 200 000 m³, dok je u javnom pozivu za 2022. objavilo da planira prodati 1 250 000 m³ prostornog drva. Količine prostornog drva za prodaju utvrđene su na temelju raspoloživih količina iz godišnjih planova sječa.

Prihodi od prodaje prostornog drva na temelju javnog poziva za 2021. ostvareni su u iznosu od 356.154.391,00 kn, a za 2022. u iznosu od 404.136.987,00 kn. Vrijednosno značajniji su prihodi od prodaje ogrjevnog drva koji su u 2021. ostvareni u iznosu od 224.249.219,00 kn, a u 2022. u iznosu od 292.011.473,00 kn.

Na javni poziv za prodaju prostornog drva za 2021. zaprimljene su 223, dok su za 2022. zaprimljene 253 prijave. Uvjete javnog poziva, koji su utvrđeni odredbama Pisma razumijevanja za ugovaranje okvirnih i godišnjih ugovora za kupoprodaju prostornog drva i odlukama o prodaji, za 2021. nije zadovoljilo 14 kupaca, dok uvjete za 2022. nije zadovoljilo 18 kupaca. Društvo je ocijenilo da veći broj kupaca nije dostavio izlazne račune kojima bi opravdali kupljene količine iz prethodnog razdoblja i/ili nije zadovoljio uvjet vlasništva nad tehnologijom potrebnom za obavljanje djelatnosti. Svim kupcima dana je mogućnost prigovora te je, po javnom pozivu za 2021., prigovore uložilo 17 kupaca (prihvaćena tri prigovora), a po javnom pozivu za 2022. prigovore su uložila 22 kupca (prihvaćena dva prigovora). Većina prigovora odnosila se na potrebe za većim količinama prostornog drva.

U skladu s odredbama Pisma razumijevanja za ugovaranje okvirnih i godišnjih ugovora za kupoprodaju prostornog drva te odlukama o prodaji, Društvo je s novim kupcima zaključilo okvirne i godišnje ugovore, a s postojećim kupcima godišnje ugovore. U konačnoj objavi odobrenih količina po javnom pozivu za prodaju prostornog drva za 2021., ugovore je moglo zaključiti 209 kupaca (14 novih kupaca), a za 2022. ugovore je moglo zaključiti 236 kupaca (20 novih kupaca).

Društvo je za 2021. zaključilo 212, a za 2022. zaključilo je 217 ugovora. Prema obrazloženju odgovorne osobe, do odstupanja u broju zaključenih ugovora od konačne objave došlo je zbog toga što pojedini kupci nisu podmirili dospjela dugovanja prema Društvu do utvrđenog roka za zaključivanje ugovora, zbog nepravilnosti koje je Društvo utvrdilo po obavljenim terenskim nadzorima ili su kupci odustali od zaključivanja ugovora. Osim navedenog, Društvo je za 2021. zaključilo tri ugovora više od konačne objave odobrenih količina jer je navedenim kupcima omogućilo dostavu valjane potvrde Porezne uprave o nepostojanju duga po osnovi javnih davanja i/ili cjelokupne dokumentacije nakon isteka roka za prijavu na javni poziv. Kupci koji su zaključili ugovore, kao jamstvo za ispunjenje ugovornih obveza, dostavili su instrumente osiguranja plaćanja (zadužnice i bankarske garancije).

U tablici broj 12 daje se pregled broja kupaca i ugovorenih količina prostornog drva po javnim pozivima za 2021. i 2022.

Tablica broj 12

Broj kupaca i ugovorene količine prostornog drva
po javnim pozivima za 2021. i 2022.

Redni broj	Ugovorene količine (m ³)	Broj kupaca		Količina prostornog drva (m ³)	
		2021.	2022.	2021.	2022.
	1	2	3	4	5
1.	Do 40 000	206	211	663 632	692 395
2.	Iznad 40 001	6	6	502 294	502 294
	Ukupno	212	217	1 165 926	1 194 689

Na temelju javnog poziva za 2021. ugovorena je prodaja 1 165 926 m³ ili 97,2 %, a za 2022. ugovorena je prodaja 1 194 689 m³ ili 95,6 % planiranih količina. Prema evidenciji izvršenja prodaje po ugovorima, kupci su u 2021. kupili 1 054 991 m³ ili 90,5 %, a u 2022. kupili su 1 039 797 m³ ili 87,0 % prostornog drva od ugovorenih količina.

Pismom razumijevanja za ugovaranje okvirnih i godišnjih ugovora za kupoprodaju prostornog drva te odlukama o prodaji za 2021. i 2022. utvrđeno je da Društvo s jednim kupcem može ugovoriti kupoprodaju prostornog drva maksimalno do 40 000 m³, a navedeno se ne primjenjuje na kupce koji su za 2017. imali ugovorene količine veće od utvrđenih.

U tablici broj 13 daje se pregled kupaca koji su u 2021. i 2022. imali ugovorene količine prostornog drva veće od 40 000 m³.

Tablica broj 13

Kupci s ugovorenim količinama prostornog drva iznad 40 000 m³

Redni broj	Kupci	Količina prostornog drva (m ³)	
		2021.	2022.
	1	2	3
1.	Kupac A	130 000	130 000
2.	Kupac B	114 418	114 418
3.	Kupac C	82 017	82 017
4.	Kupac D	64 857	64 857
5.	Kupac E	61 538	61 538
6.	Kupac F	49 464	49 464
	Ukupno	502 294	502 294

U ukupno ugovorenim količinama prostornog drva, šestero kupaca je u 2021. imalo udio u visini od 43,1 %, a u 2022. u visini od 42,1 %. U skladu s odredbama ugovora o kupoprodaji prostornog drva, kupci su ugovorene količine preradili u razredima složenosti VI (peleti) i VII (drvne ploče, ambalažni papir i mehanička celuloza), što su opravdali računima.

U godišnjim ugovorima navedene su količine prostornog drva koje se Društvo obvezalo kvartalno osigurati kupcima za prodaju. Isporuka kupcima ovisi o količini prostornog drva koju je Društvo proizvelo. Društvo s kupcima dogovara potrebne količine i način preuzimanja prostornog drva (s glavnog ili pomoćnog stovarišta). Za preuzetu količinu prostornog drva, kupcima se ispostavljaju računi uz koje su priložene obavijesti o knjiženju te specifikacija otpreme s teretnim listovima (popratnica). Ugovoreni rok plaćanja je 60 dana od izdavanja računa. U ugovoru je navedeno da se cijene prostornog drva obračunavaju prema važećem Cjeniku glavnih šumskih proizvoda.

Dodatni javni poziv za ugovorne kupce s područja Sisačko-moslavačke županije

Uprava Društva je u listopadu 2021. donijela Odluku o raspisivanju Javnog poziva za dodjelu prava na kupnju dodatne količine drvene sirovine ugovornim kupcima trupaca i prostornog drva s područja Sisačko-moslavačke županije stradalih u potresu 29. prosinca 2020. Javnim pozivom planirano je, po cijenama iz važećeg Cjenika glavnih šumskih proizvoda, prodati 18 000 m³ trupaca i 25 000 m³ prostornog drva. Utvrđeno je da kupac može kupiti isključivo one vrste drvnih sortimenata koje su utvrđene okvirnim ugovorom za kupoprodaju trupaca/prostornog drva, odnosno godišnjim ugovorom za 2021., a maksimalno do 1 000 m³ po kupcu i vrsti ugovora. Odobrene dodatne količine primijenit će se isključivo za 2021.

Na javni poziv se javilo 19 ugovornih kupaca Društva registriranih na području Sisačko-moslavačke županije. Od prijavljenih kupaca, 18 kupaca je zadovoljilo uvjete javnog poziva (nisu imali dugovanja po osnovi javnih davanja i nepodmirenih dospjelih obveza prema Društvu, u prosincu 2020. imali su najmanje dvoje zaposlenika u stalnom radnom odnosu, imali su aktivnu proizvodnju na području na kojemu je bio potres te su im u potresu oštećeni proizvodni kapaciteti). Navedenim kupcima je odobreno 16 686 m³ drvnih sortimenata (10 457 m³ trupaca i 6 229 m³ prostornog drva). Društvo je s kupcima zaključilo dopune ugovora o kupoprodaji trupaca, odnosno prostornog drva.

Prodaja drvne sječke ili ogrjevnog drva za proizvodnju toplinske i električne energije

U skladu s odredbama Strategije razvoja prerade drva i proizvodnje namještaja te Pisma razumijevanja za ugovaranje okvirnih i godišnjih ugovora za kupoprodaju prostornog drva, Društvo je, u cilju povećanja stupnja energetske učinkovitosti, ekološke prihvatljivosti te ukupne ekonomičnosti u preradi drva i proizvodnji namještaja, prodavalo biomasu (drvna sječka i ogrjevno drvo) proizvođačima koji zamjenjuju tehnološki zastarjele energane kogeneracijskim postrojenjem (istovremena proizvodnja električne i toplinske energije).

U cilju većeg postotnog izvršenja plana proizvodnje, Uprava Društva je u ožujku 2022., objavila javni poziv za prodaju 45 000 t drvne sječke (drvni ostatak) ili ogrjevnog drva za proizvodnju toplinske i električne energije. Na javni poziv mogli su se javiti kupci koji su registrirani u Republici Hrvatskoj za proizvodnju toplinske i električne energije, koji će koristiti robu za vlastitu proizvodnju energije u Republici Hrvatskoj, nemaju važeći ugovor o kupoprodaji drvne sječke ili ogrjevnog drva te koji, na dan podnošenja prijave na javni poziv, nemaju dospelog duga po bilo kojoj osnovi prema Društvu. Po javnom pozivu zaprimljeno je pet prijava, od kojih su tri prihvaćene te su s kupcima zaključeni ugovori.

Prihodi od prodaje drvne sječke ili ogrjevnog drva za proizvodnju toplinske i električne energije za 2021. planirani su u iznosu od 56.233.798,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 48.639.646,00 kn, što je 7.594.152,00 kn ili 13,5 % manje od plana. Za 2022. planirani su u iznosu od 48.532.989,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 55.336.869,00 kn, što je 6.803.880,00 kn ili 14,0 % više od plana.

Društvo prodaju drvne sječke ili ogrjevnog drva za proizvodnju toplinske i električne energije planira u godišnjim planovima prodaje po sortimentima u okviru ukupnih količina prostornog drva (drvo za ogrjev, sječka ili drvni ostatak i ostalo drvo za preradu). Za proizvodnju toplinske i električne energije, u 2021. prodano je 200 881 m³, a u 2022. prodano je 212 341 m³ drvne sječke ili ogrjevnog drva.

U razdoblju 2011. – 2022. Društvo je zaključilo 30 ugovora o prodaji drvne sječke ili ogrjevnog drva na rok od 14 godina. U ugovorima su navedene godišnje količine drvne sječke ili ogrjevnog drva koje se Društvo obvezalo kvartalno osigurati kupcima za prodaju. Ugovorene su jedinične cijene, uz mogućnost usklađivanja cijena drvne sječke ili ogrjevnog drva s važećim Cjenikom glavnih šumskih proizvoda. Rok plaćanja je 45 dana od dana isporuke robe. Kupci su, kao jamstvo za ispunjenje ugovornih obveza, dostavljali instrumente osiguranja plaćanja.

– Prodaja drvnih sortimenata putem javnih nadmetanja (dražba)

Prodaju drvnih sortimenata putem javnih nadmetanja Društvo provodi u trenutku kad raspolaže proizvedenim količinama drvnih sortimenata, a ugovorni kupci do vremena objave javnog nadmetanja nisu dostavili zahtjev za isporukom ugovorenih količina. S obzirom na to da drvni sortimenti stajanjem gube na kvaliteti, Društvo javna nadmetanja provodi u prosjeku jednom tjedno.

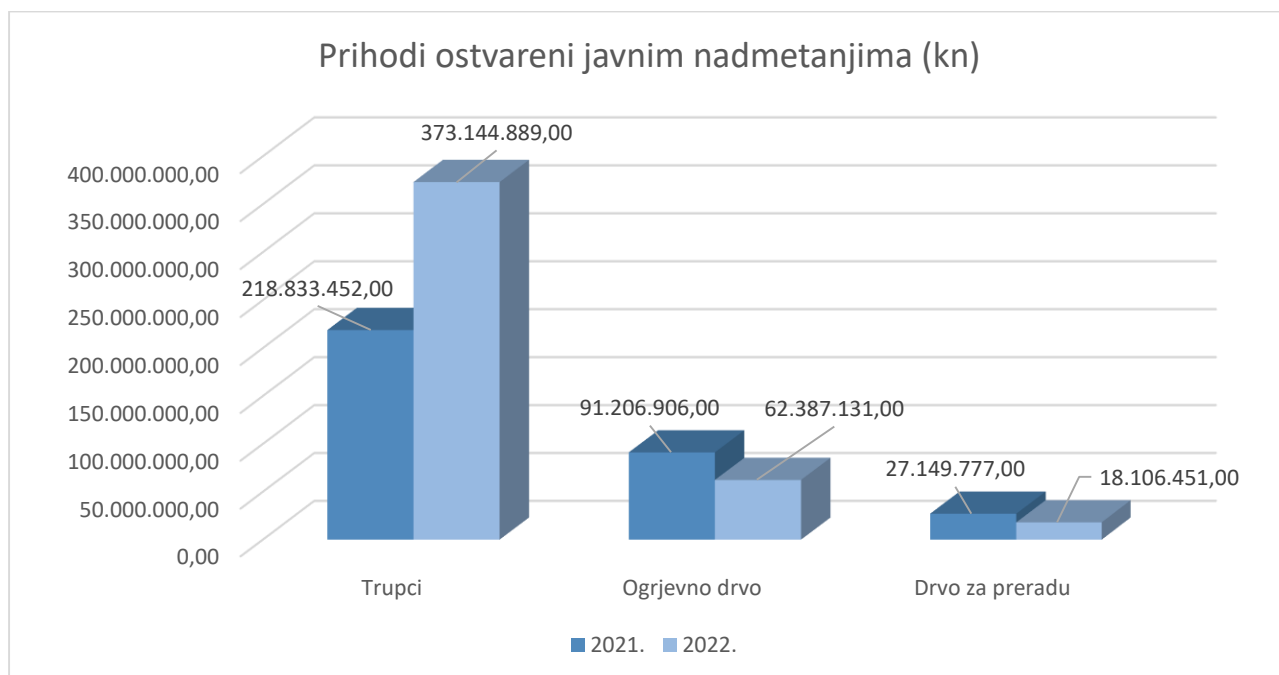
Društvo provodi javna nadmetanja na temelju odredaba Uredbe o dražbi određenih drvnih sortimenata i Općih uvjeta prodaje određenih drvnih proizvoda na javnom nadmetanju iz siječnja 2018. i travnja 2022. U skladu s navedenom Uredbom, Društvo kao kriterij za odabir najpovoljnije ponude primjenjuje najviši ponuđeni postotak povećanja početne cijene.

U skladu s odredbama članka 7. Uredbe o dražbi određenih drvnih sortimenata, javna nadmetanja provodi povjerenstvo koje se sastoji od pet članova (dva predstavnika ministarstva nadležnog za gospodarstvo te po jedan predstavnik ministarstva nadležnog za poslove šumarstva i drvne industrije, Ministarstva financija – Carinske uprave i Društva). Na prijedlog Povjerenstva, ministar nadležan za gospodarstvo donosi obavijesti o odabiru najpovoljnijih ponuditelja kako je propisano odredbom članka 8., stavka 8. navedene Uredbe. O provedenim javnim nadmetanjima sastavljeni su zapisnici, koji su objavljeni na mrežnim stranicama Društva. U 2021. Društvo je provelo 50 javnih nadmetanja na kojima je prodano 854 714 m³, a u 2022. provelo je 45 nadmetanja na kojima je prodano 595 420 m³ drvnih sortimenata.

Prihodi ostvareni prodajom na temelju javnih nadmetanja u 2021. ostvareni su u iznosu od 337.190.135,00 kn, a u 2022. u iznosu od 453.638.471,00 kn.

U grafičkom prikazu broj 8 daju se podaci o prihodima ostvarenim prodajom na temelju javnih nadmetanja u 2021. i 2022., po vrsti drvnih sortimenata.

Grafički prikaz broj 8

– Prodaja drvnih sortimenata putem blagajne

Društvo putem blagajne najvećim dijelom prodaje ogrjevno drvo fizičkim osobama. U 2021. prihodi od prodaje ogrjevnog drva ostvareni su u iznosu od 179.268.091,00 kn (prodano 929 770 m³), a u 2022. u iznosu od 216.238.373,00 kn (prodano 1 047 502 m³).

U 2021. i 2022. Društvo je prodavalo ogrjevno drvo maksimalno 30 m³ po kućanstvu, dok su fizičke osobe samostalno mogle izraditi (posjeći) ogrjevno drvo do 20 m³ po OIB-u. U prodaji su obračunavane cijene u skladu s važećim Cjenikom glavnih šumskih proizvoda prema kojem su primjenjivane kompenzacijske mjere (umanjena prodajna cijena drva za potrebe kućanstva).

– Prodaja zaposlenicima Društva i ostalim kupcima na temelju pojedinačne odluke Uprave

Na temelju odluka Uprave Društva za svaku poslovnu godinu odobrava se prodaja ogrjevnog drva i troškovi prijevoza zaposlenicima Društva isključivo za vlastite potrebe. Pravo na kupnju ogrjevnog drva utvrđeno je po kućanstvu, i to do 20 m³ višemetrice ili do 30 prm metrice na pomoćnom stovarištu. Zaposlenicima se obračunava i naplaćuje ogrjevno drvo prema cijenama iz važećeg Cjenika glavnih šumskih proizvoda uz 5,0 % popusta.

Odlukama o prodaji za 2021. i 2022. utvrđeno je da se drugim pravnim subjektima, koji nisu ugovorni kupci Društva, drvni sortimenti mogu prodati isključivo na temelju pojedinačne odluke Uprave. Takvim kupcima se drvni sortimenti prodaju na temelju njihovih zahtjeva u kojima obrazlažu potrebu za pojedinom vrstom drvnih sortimenata (obrana od poplava i slično). Uprava Društva u odluci utvrđuje cijenu traženog sortimenta, u pravilu, po cijenama iz važećeg Cjenika glavnih šumskih proizvoda.

XII. GOSPODARENJE LOVIŠTIMA

Odredbama Zakona o šumama i Zakona o lovstvu propisani su uvjeti gospodarenja divljači i ostalim životinjskim vrstama u šumama i na šumskim zemljištima u Republici Hrvatskoj, sa zajedničkim ciljem zaštite i očuvanja biološke raznolikosti i ekološke ravnoteže prirodnih staništa, divljači i divlje faune i flore.

Osnova područja sadrži, između ostalog, područje koje uređuje gospodarenje s divljači i ostalim životinjskim vrstama (podaci o lovištima, bonitet i kapacitet lovišta, prirast i brojnost divljači, lovna evidencija, prihrana i prehrana po vrstama divljači, uređivanje lovišta, izgradnja i održavanje lovnogospodarskih objekata, mjere zaštite divljači, štete od divljači i drugo).

Koncem 2022. Društvo je gospodarilo s 26 lovišta i uzgajališta ukupne površine 311 808 ha. Pravo gospodarenja lovištima i uzgajalištima divljači Društvo je ostvarilo na temelju ugovora o povjeravanju izvršavanja prava lova u državnom lovištu ili uzgajalištu zaključenih s tadašnjim Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva u 2006. Za svako lovište ili uzgajalište Društvo je s navedenim Ministarstvom zaključilo poseban ugovor na rok od 30 godina. Ugovorima su ugovorene godišnje naknade za lovnu godinu koje je Društvo obvezno dva puta godišnje uplatiti u državni proračun.

Rashodi za lovozakupninu su za 2021. planirani u iznosu od 2.115.742,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 1.947.553,00 kn, što je 168.189,00 kn ili 8,0 % manje od plana. Za 2022. planirani su u iznosu od 2.094.044,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 1.947.553,00 kn, što je 146.491,00 kn ili 7,0 % manje od plana.

Prihodi od lovstva su za 2021. planirani u iznosu od 12.894.400,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 12.545.091,00 kn, što je 349.309,00 kn ili 2,7 % manje od plana. Za 2022. planirani su u iznosu od 13.199.600,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 14.249.578,00 kn, što je 1.049.978,00 kn ili 8,0 % više od plana. Najznačajniji su prihodi od lovnog turizma.

XIII. NADZOR NAD OBAVLJANJEM DJELATNOSTI

Nad obavljanjem djelatnosti Društva u 2021. i 2022. obavljani su inspekcijski nadzori prema odredbama članka 72. Zakona o šumama i članka 84. Zakona o lovstvu.

U tablici broj 14 daju se podaci o obavljenim inspekcijskim nadzorima u 2021. i 2022.

Tablica broj 14

Obavljeni inspekcijski nadzori u 2021. i 2022.

Redni broj	Vrsta nadzora	2021.	2022.
	1	2	3
1.	Šumarska inspekcija	811	793
2.	Inspekcijski nadzor zaštite šuma od požara	204	183
3.	Lovna inspekcija	17	17
Ukupno		1 032	993

Šumarski inspektori Državnog inspektorata obavljali su terenske nadzore nad izvršavanjem radova gospodarenja šumama i šumskim zemljištem. Inspektori su provjeravali je li doznaka stabala obavljena u skladu s odredbama Pravilnika o doznaci stabala (intenzitet doznake, udio vrsta stabala u doznaci, otisak doznačnog čekića na žilištima stabala, obavljanje i nadzor doznake od ovlaštenih osoba šumarske struke, točnost evidencija doznačnih knjižica), evidenciju i zaduženje čekića kojima raspolažu određene Šumarije (režijski, doznačni, kontrolni i šumokvarni čekići), obavljanje uzgojnih radova (njega pomlatka i mladika, čišćenje sastojina) te nadležnost čuvara šuma (lugara). Nadalje, prilikom izvođenja radova sječe i izrade drvnih sortimenata, inspektori su nadzirali jesu li drvni sortimenti pravilno obilježeni režijskim čekićem te su, pri otpremanju drvnih sortimenata, provjeravali je li ispravno popunjena popratna dokumentacija.

U Društvu su obavljani inspekcijski nadzori nad provedbom mjera zaštite od požara u vezi s izgradnjom i održavanjem protupožarnih prosjeka, prometnica i šumskih cesta, crpilišta, hidranata te ustroja motriteljsko-dojavne službe i područja postaja.

Lovni inspektori su obavljali nadzore u vezi s kontrolom izvršenja lovnogospodarskih planova te druge dokumentacije prema odredbama Zakona o lovstvu. U 2021. na temelju provedene kontrole lovnih inspektora u jednom lovištu oduzeto je pravo lova (nije se vodila propisana evidencija o obavljenom lovu).

XIV. JAVNA NABAVA

Društvo je javni naručitelj i obveznik je primjene Zakona o javnoj nabavi. Plan nabave, Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, izvješća o prethodnom savjetovanju te postupke nabave za koje je proveden dinamički sustav nabave Društvo je objavilo u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske. Na mrežnim stranicama Društva objavljene su odluke o provedbi javne nabave i Popis gospodarskih subjekata s kojima naručitelj ne smije zaključivati ugovore.

Društvo je u veljači 2021. donijelo Odluku o provedbi javne nabave za 2021., a u veljači 2022. Odluku o provedbi javne nabave za 2022. Prema navedenim odlukama, postupci nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti veće od 20.000,00 kn i manje od 200.000,00 kn, odnosno manje od 500.000,00 kn za radove, provode se upućivanjem poziva na dostavu ponuda objavljenim na mrežnim stranicama Društva. Za nabave procijenjene vrijednosti do 20.000,00 kn Društvo upućuje poziv na dostavu ponuda jednom ili više gospodarskih subjekata, koji ne mora biti objavljen na mrežnim stranicama. Odlukama su utvrđeni rokovi za dostavu ponuda upućenih gospodarskim subjektima (osam dana od dostave poziva gospodarskim subjektima), a kriterij za odabir je najniža cijena i/ili ekonomski najpovoljnija ponuda, ovisno kako je utvrđeno nabavom. Osim navedenog, utvrđeno je da se odredbe o postupcima jednostavne nabave ne primjenjuju kad u postupku jednostavne nabave ne pristigne niti jedna ponuda te u slučajevima posebnih tehničkih ili umjetničkih razloga, zaštitom isključivih prava, iznimne žurnosti, pri nabavljanju usluga ili radova na dovršenju započelih, a povezanih funkcionalnih ili prostornih cjelina, nabave od javnih ili sektorskih društava i u ostalim slučajevima po odluci Društva. Nadalje, ne primjenjuju se kod nabave hotelskih, restoranskih, zdravstvenih, socijalnih, konzultantskih i konzervatorskih usluga te usluga odvjetnika, javnih bilježnika, vještaka, savjetovanja, obrazovanja i znanstvenoistraživačkih usluga. U navedenim slučajevima, poziv na dostavu ponuda upućuje se najmanje jednom subjektu i ne objavljuje se na mrežnim stranicama Društva.

Plan nabave za 2021. i Plan nabave za 2022. te izmjene i dopune navedenih planova sadrže podatke propisane odredbama članka 28. Zakona o javnoj nabavi i članka 2. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi. Izmjenama i dopunama Plana nabave za 2021., planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 957.629.699,00 kn. Društvo je planiralo provesti 147 otvorenih postupaka u vrijednosti od 595.516.421,00 kn, sedam pregovaračkih postupaka bez prethodne objave poziva na nadmetanje u vrijednosti od 6.323.315,00 kn i dva ograničena postupka u vrijednosti od 256.406.904,00 kn. Nadalje, planiralo je provesti 365 postupaka jednostavne nabave u vrijednosti od 95.824.750,00 kn te postupak nabave osmatračke protupožarne službe u vrijednosti od 3.558.309,00 kn koji je izuzet od primjene odredaba Zakona o javnoj nabavi. Izmjenama i dopunama Plana nabave za 2022., planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 1.120.715.467,00 kn. Društvo je, prema odredbama Zakona o javnoj nabavi, planiralo provesti 132 otvorena postupka procijenjene vrijednosti od 1.045.328.164,00 kn, deset pregovaračkih postupaka bez prethodne objave poziva na nadmetanje procijenjene vrijednosti od 17.357.652,00 kn i jedan pregovarački postupak s prethodnom objavom poziva na nadmetanje procijenjene vrijednosti od 1.000.000,00 kn. Planiralo je provesti 386 postupaka jednostavne nabave procijenjene vrijednosti od 41.992.536,00 kn te tri postupka nabave procijenjene vrijednosti od 15.037.115,00 kn koji su izuzeti od primjene odredaba Zakona o javnoj nabavi.

Statističko izvješće o javnoj nabavi za 2021. sastavljeno je u ožujku 2022., a za 2022. sastavljeno je u veljači 2023.

U tablici broj 15 daju se podaci o vrijednostima provedenih postupaka javne nabave iz statističkih izvješća o javnoj nabavi za 2021. i 2022.

Tablica broj 15

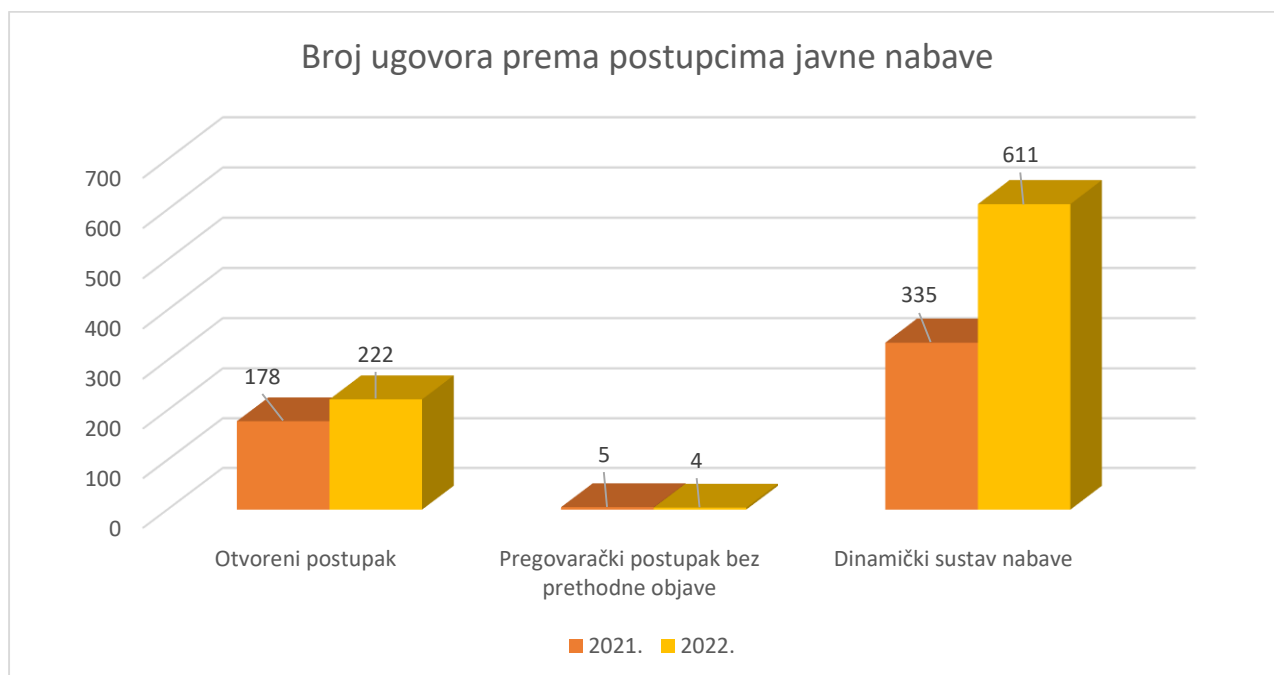
Vrijednost provedenih postupaka javne nabave iz statističkih izvješća o javnoj nabavi za 2021. i 2022.

Redni broj	Predmet nabave	2021.	2022.
1	2	3	3
1.	Robe	221.421.267,00 kn	244.111.911,00 kn
2.		14.257.747,00 eura	9.943.157,00 eura
3.	Usluge	406.558.659,00 kn	587.262.277,00 kn
4.	Radovi	9.147.928,00 kn	41.856.944,00 kn
Ukupno		637.127.854,00 kn	873.231.132,00 kn
		14.257.747,00 eura	9.943.157,00 eura
Broj ugovora		518	837

Za nabavu roba za koju je vrijednost nabave iskazana u eurima, u 2021. i 2022. zaključeno je 17 ugovora po godini, a najvećim dijelom se odnose na nabavu prijevoznih sredstava i strojeva na *leasing*.

U grafičkom prikazu broj 9 daju se podaci o broju ugovora prema vrstama provedenih postupaka javne nabave u 2021. i 2022.

Grafički prikaz broj 9

Kroz dinamički sustav nabavljene su usluge održavanja i izgradnje šumske infrastrukture te pridobivanja drvnih šumskih proizvoda, uzgoja šuma i zaštite šuma od štetnih organizama.

U 2021. provedeno je 314, a u 2022. provedena su 343 postupka nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti manje od 200.000,00 kn, odnosno radova manje od 500.000,00 kn (jednostavna nabava).

U tablici broj 16 daju se podaci o vrijednosti jednostavne nabave iz statističkih izvješća o javnoj nabavi za 2021. i 2022.

Tablica broj 16

Vrijednost jednostavne nabave za 2021. i 2022.

u kn

Redni broj	Predmet jednostavne nabave	2021.	2022.
	1	2	3
1.	Robe	36.412.426,00	37.255.696,00
2.	Usluge	24.131.519,00	21.770.411,00
3.	Radovi	11.500.042,00	8.133.712,00
	Ukupno	72.043.987,00	67.159.819,00

Revizijskim uzorkom obuhvaćena je nabava roba, radova i usluga u vrijednosti od 554.958.192,00 kn, od čega 39 predmeta na temelju provedenih postupaka javne nabave u vrijednosti od 549.757.719,00 kn te 40 predmeta jednostavne nabave roba, radova i usluga u vrijednosti od 5.200.473,00 kn. Provjereni postupci planirani su planovima nabave te su objavljeni u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske. Kriterij odabira kod javne nabave je ekonomski najpovoljnija ponuda. U postupcima kada su pristigle ponude više od procijenjene vrijednosti Društvo je imalo osigurana sredstva. Postupke su provodili predstavnici naručitelja s certifikatom iz područja javne nabave. Kod jednostavne nabave pozivi na dostavu ponuda su objavljeni na mrežnim stranicama Društva, a kriterij odabira je najniža cijena ili ekonomski najpovoljnija ponuda. Ugovori su zaključeni u skladu s ponudama te su ugovarana i pribavljana jamstva za uredno ispunjenje ugovara. Društvo količinski i vrijednosno prati izvršenje ugovora. Nadalje, Društvo je razmatralo informacije o nabavama od izabranih dobavljača, s obzirom na njihovu sposobnost da isporuče robe, radove i usluge ugovorene kvalitete, u ugovorenim rokovima i po ugovorenim cijenama.

XV. NALAZ ZA 2021. i 2022.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje u šumarstvu, upravljanje ljudskim potencijalima, gospodarenje šumama i šumskim zemljištem, prodaja drvnih sortimenata, gospodarenje lovištima, nadzor nad obavljanjem djelatnosti te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2021. i 2022. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prodaju drvnih sortimenata, upravljanje ljudskim potencijalima, ustrojavanje evidencije o provedenim inspekcijskim nadzorima te javnu nabavu.

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Prema odredbi članka 4., točke 23. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja.

– Samoprocjena sustava unutarnjih kontrola

Prema odredbama članka 34. Zakona o fiskalnoj odgovornosti, čelnik je odgovoran za zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u okviru financijskim planom utvrđenih sredstava. Prema odredbama članka 13., stavka 1. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika pojave nepravilnosti na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva.

Nadalje, Društvo je obvezno provoditi samoprocjenu rada i kontrola, između ostalog, popunjavanjem Upitnika o fiskalnoj odgovornosti. Prema odredbi članka 7. Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila, na temelju pitanja iz Upitnika provodi se samoprocjena rada sustava kojoj je cilj potvrditi da se sredstva koriste zakonito, namjenski i svrhovito te da sustav financijskog upravljanja i kontrola funkcionira učinkovito i djelotvorno.

Na temelju popunjenog Upitnika o fiskalnoj odgovornosti za 2021. i Upitnika o fiskalnoj odgovornosti za 2022., Uprava Društva je sastavila izjave o fiskalnoj odgovornosti. Navedenim izjavama potvrđuje da su sredstva Društva korištena zakonito, namjenski i svrhovito te da sustav unutarnjih kontrola funkcionira učinkovito i djelotvorno. Prema upitnicima o fiskalnoj odgovornosti nisu utvrđene slabosti i propusti, dok su revizijom utvrđene nepravilnosti u područjima planiranja, prodaje drvnih sortimenata, upravljanja ljudskim potencijalima, ustrojavanja evidencije o provedenim inspekcijskim nadzorima te javne nabave. Utvrđene nepravilnosti ukazuju na to da je više pozornosti potrebno posvetiti samoprocjeni sustava unutarnjih kontrola kako bi ovaj sustav funkcionirao učinkovito i djelotvorno.

Državni ured za reviziju preporučuje i nadalje razvijati i unaprjeđivati sustav unutarnjih kontrola u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru te Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila.

– Objavljivanje potrebnih informacija na mrežnim stranicama Društva

Odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama propisano je, između ostalog, da su tijela javne vlasti obvezna na internetskim stranicama na lako pretraživ način i u strojno čitljivom obliku objavljivati opće akte i odluke koje donose (kojima se utječe na interese korisnika s razlozima za njihovo donošenje) te godišnje i financijske planove.

Društvo je u travnju 2018. donijelo Odluku o imenovanju službenika za informiranje, kao osobu mjerodavnu za rješavanje ostvarivanja prava na pristup informacijama, obavljanje poslova rješavanja pojedinačnih zahtjeva i redovitog objavljivanja informacija. Izvješća o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2021. i 2022. sastavljena su i objavljena na mrežnim stranicama Društva. U izvješćima je, između ostalog, navedeno da su na mrežnim stranicama Društva objavljeni opći akti i odluke kojima se utječe na interese korisnika, godišnji planovi rada te financijski planovi. Revizijom je utvrđeno da na mrežnim (internetskim) stranicama Društva nisu objavljeni godišnji planovi rada, čiji su sastavni dio planovi prihoda i rashoda te većina unutarnjih akata Društva. Nadalje, na mrežnim stranicama Društvo nije objavilo Pravilnik o unutarnjoj reviziji, što nije u skladu s odredbama članka 22. Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru kojima je, između ostalog, propisano da je odgovorna osoba institucije u obvezi donijeti interni pravilnik kojim se definiraju odgovornost, obveze i suradnja unutarnjih revizora i revidiranih jedinica te ga objaviti na mrežnim stranicama institucije.

Državni ured za reviziju nalaže na mrežnim (internetskim) stranicama Društva objavljivati potrebne informacije u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama te Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru.

- 1.2. *U vezi s preporukom daljnjeg razvoja i unaprjeđivanja sustava unutarnjih kontrola, Društvo navodi da čelnik Društva daje izjavu o fiskalnoj odgovornosti na temelju popunjenog upitnika, nalaza Državnog ureda za reviziju, odnosno vanjske revizije te raspoloživih informacija. Nadalje, navodi da upitnik o fiskalnoj odgovornosti popunjavaju nadležni rukovoditelji iz područja planiranja, izvršavanja, javne nabave, računovodstva, izvještavanja i transparentnosti te da se svaki potvrđan odgovor na pitanja iz upitnika daje na propisanom uzorku i uz osigurane dokaze. Navodi da nadležno ministarstvo formalno provjerava sadržaj izjave i upitnika, a na odabranom uzorku svake godine provjerava i pitanja iz upitnika. Navodi da, ako se u provedenom postupku samoprocjene ne utvrde slabosti i nepravilnosti koje imaju ili bi mogle imati utjecaj na zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te se utvrdi učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola, čelnik Društva isto potvrđuje izjavom o fiskalnoj odgovornosti. Društvo navodi da funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola procjenjuje i unutarnja revizija Društva. Nadalje, navodi da je poslovanje Društva svakodnevno izloženo utjecaju rizika i nepredvidivih događaja te da rukovodstvo kontinuirano donosi odluke usmjerene na ovladavanje negativnih utjecaja rizika uspostavom novih i jačanjem postojećih kontrola.*

Navodi da je sustav unutarnjih kontrola dinamičan i podložan promjenama, što ujedno utječe na poduzimanje aktivnosti za uspostavu učinkovitog upravljanja i ostvarenja ciljeva Društva.

U vezi s nalogom koji se odnosi na objavu potrebnih informacija na mrežnim (internetskim) stranicama Društva, Društvo navodi da je na svojim Intranet mrežnim stranicama objavilo Pravilnik o unutarnjoj reviziji, kojim se definiraju odgovornost, obveze i suradnja unutarnjih revizora i revidiranih jedinica, što je u interesu korisnika unutar Društva. Navodi da će navedeni Pravilnik objaviti i na internetskim stranicama Društva.

2. Planiranje

- 2.1. Proces planiranja uređen je odredbama Zakona o šumama i Pravilnika o planiranju Društva. Uprava Društva je, uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora, u prosincu 2020. donijela Srednjoročni plan poslovanja za razdoblje 2021. – 2023. te u prosincu 2021. Srednjoročni plan poslovanja za razdoblje 2022. – 2024.

Nadalje, u prosincu 2020. donijela je Operativni godišnji plan gospodarenja šumama i šumskim zemljištem za 2021., a u siječnju 2022. zadnje izmjene navedenog Plana. Operativni godišnji plan gospodarenja šumama i šumskim zemljištem za 2022. donijela je Uprava Društva u prosincu 2021., a u veljači 2023. zadnje izmjene navedenog Plana.

Također, Uprava Društva donijela je prijedloge operativnih godišnjih planova za ostvarivanje prava na sredstva iz naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma za 2021. i 2022., a Ministarstvo je (na temelju ocjena Povjerenstva za odobrenje operativnih planova i nadzor trošenja sredstava općekorisnih funkcija šuma) donijelo rješenja kojima je odobrilo navedene planove te njihove izmjene i dopune (u srpnju 2021. i siječnju 2022. odobrilo je plan za 2021., a u studenome 2022. i siječnju 2023. plan za 2022.).

Uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora, Uprava Društva je u siječnju 2021. donijela Plan poslovanja za 2021., a u prosincu 2021. Plan poslovanja za 2022. Navedeni planski dokumenti doneseni su u skladu s propisima. Planovi poslovanja, između ostalog, sadrže planove prihoda i rashoda. Iako su tijekom 2021. i 2022. ostvarena značajna odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na planirane, izmjene i dopune planova prihoda i rashoda nisu donesene, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o planiranju.

U tablicama broj 17 i 18 daju se podaci o planiranim i ostvarenim приходima i rashodima za 2021. i 2022. te značajnijim odstupanjima ostvarenih prihoda i rashoda od planiranih.

Tablica broj 17

Planirani i ostvareni prihodi i rashodi za 2021. te značajnija odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda od planiranih*

u kn

Redni broj	Naziv	Planirano 2021.	Ostvareno 2021.	Razlike	Indeks (4/2)
	1	2	3	4	5
1.	Prihodi	2.307.616.418,00	2.561.047.151,00	253.430.733,00	11,0
1.1.	Prihodi od prodaje	2.031.119.015,00	2.195.799.893,00	164.680.878,00	8,1
1.2.	Prihodi na temelju uporabe vlastitih proizvoda, roba i usluga	163.604.236,00	136.406.890,00	-27.197.346,00	16,6
1.3.	Ostali poslovni prihodi	107.628.899,00	218.977.098,00	111.348.199,00	103,5
1.4.	Ostali financijski prihodi	405.502,00	3.958.422,00	3.552.920,00	876,2
2.	Rashodi	2.244.356.231,00	2.470.406.450,00	226.050.219,00	10,1
2.1.	Materijalni troškovi	742.012.220,00	647.952.557,00	-94.059.663,00	12,7
2.2.	Ostali troškovi	313.852.448,00	398.477.496,00	84.625.048,00	27,0
2.3.	Vrijednosna usklađenja	694.639,00	34.766.983,00	34.072.344,00	4.905,0
2.4.	Rashodi za rezerviranja	0,00	195.699.932,00	195.699.932,00	-
2.5.	Ostali poslovni rashodi	5.498.869,00	42.124.032,00	36.625.163,00	666,1
3.	Dobit prije oporezivanja	63.260.187,00	90.640.702,00	27.380.514,00	43,3

*U tablici su prikazani prihodi i rashodi sa značajnijim odstupanjem ostvarenog u odnosu na planirani iznos.

Prema podacima iz tablice broj 17 vidljivo je da se značajnija odstupanja odnose na ostale financijske prihode, vrijednosna usklađenja i ostale poslovne rashode, dok su rashodi za rezerviranja ostvareni, a nisu planirani.

Tablica broj 18

Planirani i ostvareni prihodi i rashodi za 2022. te značajnija odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda od planiranih*

u kn

Redni broj	Naziv	Planirano 2022.	Ostvareno 2022.	Razlike	Indeks (4/2)
	1	2	3	4	5
1.	Prihodi	2.563.946.479,00	3.090.709.696,00	526.763.217,00	20,6
1.1.	Prihodi od prodaje	2.227.511.069,00	2.662.633.461,00	435.122.392,00	19,5
1.2.	Prihodi na temelju uporabe vlastitih proizvoda, roba i usluga	220.209.205,00	151.140.277,00	-69.068.928,00	31,4
1.3.	Ostali poslovni prihodi	112.915.015,00	269.045.189,00	156.130.174,00	138,3
1.4.	Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova	0,00	703.444,00	703.444,00	-
2.	Rashodi	2.498.946.479,00	2.662.086.431,00	163.139.952,00	6,5
2.1.	Materijalni troškovi	876.854.893,00	731.626.903,00	-145.227.990,00	16,6
2.2.	Ostali troškovi	348.397.853,00	520.293.271,00	171.895.418,00	49,3
2.3.	Vrijednosna usklađenja	482.000,00	11.710.111,00	11.228.111,00	2.329,5
2.4.	Rashodi za rezerviranja	39.267.898,00	94.684.396,00	55.416.498,00	141,1
2.5.	Ostali poslovni rashodi	6.208.306,00	47.998.321,00	41.790.015,00	673,1
3.	Dobit prije oporezivanja	65.000.000,00	428.623.265,00	428.623.265,00	559,4

*U tablici su prikazani prihodi i rashodi sa značajnijim odstupanjem ostvarenog u odnosu na planirani iznos.

Prema podacima iz tablice broj 18 vidljivo je da su značajna odstupanja slična odstupanjima ostvarenim u 2021. te se odnose na ostale poslovne prihode, vrijednosna usklađenja, ostale poslovne rashode te rashode za rezerviranja. Također, u 2022. značajno je odstupanje ostvarene dobiti prije oporezivanja u odnosu na planiranu dobit.

Prema navedenom, vidljivo je da plan prihoda i rashoda za 2021. i 2022. nije realan te da je, s obzirom na vrijednosno značajna odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na planirane, Društvo trebalo donijeti izmjene i dopune (rebalans) plana prihoda i rashoda za 2021. i 2022. kako je utvrđeno odredbama članka 30. Pravilnika o planiranju.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje rebalansa godišnjeg plana poslovanja, u dijelu koji se odnosi na plan prihoda i rashoda, u slučaju kada ostvareni prihodi i rashodi značajno odstupaju od planiranih u skladu s odredbama Pravilnika o planiranju.

- 2.2. Društvo navodi da je suglasno s nalogom za izradu rebalansa godišnjeg plana poslovanja u slučajevima kada procijeni da su se ostvarili razlozi navedeni u članku 30. Pravilnika o planiranju.

Navodi da su u 2021. prihodi od prodaje drvnih sortimenata više ostvareni za 8,0 % u odnosu na plan, najvećim dijelom zbog donošenja novog Cjenika glavnih šumskih proizvoda (stupio na snagu u studenome 2021.). Nadalje, navodi da su u 2022. prihodi od prodaje drvnih sortimenata više ostvareni za 19,5 % u odnosu na plan zbog povećanog opsega prodaje drvnih sortimenata na javnim nadmetanjima (najznačajnija količina prodana u zadnjem kvartalu). Društvo obrazlaže da, zbog navedenih činjenica, nije moglo pravovremeno izraditi rebalanse za 2021. i 2022. Također, navodi da je za obje poslovne godine ostvareni rezultat bio bolji od planiranog te da nije bilo upitno ispunjavanje zakonskih obveza i ostvarivanje ciljeva poslovanja Društva. Navodi da je za 2021. i 2022. Društvo izradilo rebalanse planova investicija.

3. Prodaja drvnih sortimenata

- 3.1. Prihodi od prodaje drvnih sortimenata u 2021. ostvareni su u iznosu od 2.115.957.126,00 kn, a u 2022. u iznosu od 2.558.152.138,00 kn.

U Strategiji razvoja prerade drva i proizvodnje namještaja Republike Hrvatske 2017. – 2020. s Akcijskim planom provedbe 2017. – 2020. u okviru mjere uspostava optimalnog modela opskrbe drvnom sirovinom iz državnih šuma, između ostalog, predviđena je izrada kriterija za raspodjelu prava na zaključivanje ugovora za kupnju drvne sirovine. Rok za izradu navedenih kriterija bio je srpanj 2017. Prema obrazloženju odgovorne osobe iz studenoga 2023., navedeni kriteriji utvrđeni su u Pismu razumijevanja za ugovaranje okvirnih i godišnjih ugovora za kupoprodaju trupaca (iz prosinca 2017.) i Pismu razumijevanja za ugovaranje okvirnih i godišnjih ugovora za kupoprodaju prostornog drva (iz travnja 2018.). Navedena pisma razumijevanja potpisali su Društvo i Udruženje drvno-prerađivačke industrije pri Hrvatskoj gospodarskoj komori na rok od deset godina.

S obzirom na to da je nositelj provedbe navedene mjere Ministarstvo poljoprivrede, a sunositelji su Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska udruga poslodavaca, Hrvatska obrtnička komora, Društvo te Sveučilište u Zagrebu – Šumarski fakultet, Državni ured za reviziju je mišljenja da su kriterije za raspodjelu prava na zaključivanje ugovora za kupnju drvne sirovine trebali izraditi nositelj i sunositelji navedene mjere.

Pismima razumijevanja, između ostalog, utvrđeno je imenovanje Povjerenstva za provedbu pisama razumijevanja radi njihove operativne provedbe. Pismima je utvrđeno da se Povjerenstvo sastoji od dva člana Društva i dva člana Udruženja. Prema obrazloženju odgovorne osobe iz studenoga 2022., Društvo nije donijelo odluku kojom bi imenovalo dva člana Društva u Povjerenstvo za provedbu pisama razumijevanja te proizlazi da navedeno Povjerenstvo nije formalno osnovano. Revizijom je utvrđeno da je Društvo do travnja 2021. održavalo sastanke na kojima su bili nazočni članovi Uprave, direktorica i rukovoditelj Sektora komercijalnih poslova te dva člana Udruženja, uz koje je navedeno da su članovi Povjerenstva. Uz spomenute sudionike, na pojedinim sastancima bili su nazočni i drugi zaposlenici Društva te članovi Udruženja, koji su ujedno i kupci drvnih sortimenata.

O navedenim sastancima sastavljeni su zapisnici iz kojih je vidljivo da se na sastancima razmatralo o pristiglim prijavama po javnim pozivima za prodaju trupaca i prostornog drva za 2021., kupcima koji su zadovoljili uvjete javnih poziva te kupcima koji nisu zadovoljili uvjete poziva jer nisu dostavili valjane potvrde Porezne uprave o nepostojanju duga po osnovni javnih davanja, račune kojima dokazuju proizvedenu i prodanu količinu proizvoda i/ili popis dugotrajne imovine kojim dokazuju vlasništvo nad tehnologijom koja je potrebna za obavljanje djelatnosti. Osim o dokumentaciji koju su kupci bili obvezni dostaviti kako bi zadovoljili uvjete javnih poziva, na sastancima se odlučivalo i o prigovorima kupaca po javnim pozivima za 2021.

Iz navedenog nije vidljivo na temelju čega je Društvo organiziralo sastanke na kojima su sudjelovali kupci drvnih sortimenata i na kojima se raspravljalo o pitanjima vezanim za prodaju drvnih sortimenata s obzirom na to da je prodaja drvnih sortimenata u nadležnosti Društva. Odredbama Pravilnika o prodaji proizvoda i usluga Društva uređeno je poslovanje u vezi s prodajom proizvoda i usluga (uvjeti i način prodaje te cijena). Uprava Društva, na temelju prijedloga nadležnih sektora ili Podružnica, između ostalog, donosi godišnje odluke o načinima i uvjetima prodaje drvnih sortimenata te cjenike glavnih šumskih proizvoda. Godišnjim odlukama o načinima i uvjetima prodaje drvnih sortimenata detaljnije su utvrđene aktivnosti vezane za provedbu postupaka prodaje drvnih sortimenata.

Državni ured za reviziju preporučuje preispitati opravdanost potpisivanja pisama razumijevanja s obzirom na to da je prodaja drvnih sortimenata utvrđena odredbama Pravilnika o prodaji proizvoda i usluga i odlukama Uprave o načinima i uvjetima prodaje drvnih sortimenata prema kojima je prodaja drvnih sortimenata jedna od djelatnosti Društva.

Odredbama članka 4. Pravilnika o prodaji proizvoda i usluga određen je način utvrđivanja cijena proizvoda i usluga, dok je člankom 5. navedenog Pravilnika određeno da cjenike proizvoda i usluga donosi Uprava Društva.

U zapisniku iz studenoga 2020. sa sastanka članova Uprave i predstavnika Udruženja drvo-prerađivačke industrije pri Hrvatskoj gospodarskoj komori, navedeno je da je Uprava Društva predložila povećanje cijena hrasta kitnjaka za 4,5 % i lužnjaka za 2,0 %, međutim odlučeno je da se cjenik glavnih šumskih proizvoda za 2021. neće mijenjati.

Na sastanku održanom 18. listopada 2021. na kojem su sudjelovali predstavnici Društva i navedenog Udruženja (predstavnici Udruženja su ujedno bili i ugovorni kupci Društva), dogovoren je postotak povećanja cijena pojedinih drvnih sortimenata. Uprava Društva je 28. listopada 2021. donijela novi Cjenik glavnih šumskih proizvoda u kojem su cijene povećane kako je dogovoreno na prethodno navedenom sastanku. Tako su cijene trupaca povećane u rasponu od 3,0 % do 19,0 %, a cijene prostornog drva za 4,0 %.

Iz dokumentacije Društva nije vidljivo zašto je Uprava Društva, u čijoj je nadležnosti donošenje cjenika, organizirala sastanak s predstavnicima Udruženja, a posebno što su oni ujedno bili ugovorni kupci te su mogli izravno utjecati na utvrđivanje visine cijene drvnih sortimenata. Također, nije vidljivo na temelju čega je utvrđena cijena, odnosno povećanje cijena u navedenom rasponu. Prema odredbama članka 4. Pravilnika o prodaji proizvoda i usluga iz travnja 2014., cijene proizvoda i usluga Društva utvrđuju se u skladu s važećim propisima, odnosno sukladno ponudi i potražnji.

Nadalje, u travnju 2022. Uprava Društva je donijela novi Pravilnik o prodaji proizvoda i usluga, a u kolovozu 2022. Cjenik glavnih šumskih proizvoda te rujnu 2022. izmjene navedenog Cjenika. Iz dostavljene dokumentacije nije vidljivo na temelju čega je Uprava Društva utvrdila cijene glavnih šumskih proizvoda. Odredbama članka 7. Pravilnika o prodaji proizvoda i usluga iz travnja 2022. utvrđeno je da Uprava Društva donosi cjenike na temelju prijedloga nadležnih sektora, a člankom 4. navedenog Pravilnika je određeno da se cijene proizvoda i usluga Društva utvrđuju u skladu s važećim propisima, odnosno sukladno ponudi i potražnji.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje cjenika glavnih šumskih proizvoda u skladu s odredbama Pravilnika o prodaji proizvoda i usluga.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja je u listopadu 2021. i travnju 2022. protiv Društva pokrenula dva postupka radi utvrđivanja povreda propisa o zaštiti tržišnog natjecanja. Postupak iz listopada 2021. je pokrenut radi utvrđivanja je li Društvo, s obzirom na to da su o dodjeli drvnih sortimenata po javnim pozivima odlučivali i članovi Udruženja drveno-prerađivačke industrije pri Hrvatskoj gospodarskoj komori (ujedno i kupci drvnih sortimenta), primjenjivalo nejasne, netransparentne i nejednake uvjete prema poduzetnicima koji su međusobno konkurenti i time počinilo zlouporabu vladajućeg položaja prema odredbama članka 13. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja. Postupak iz travnja 2022. Agencija je pokrenula radi utvrđivanja jesu li Društvo i Udruženje zaključili zabranjeni vertikalni sporazum prema odredbama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja.

Prema rješenjima Agencije iz srpnja i kolovoza 2023., Agencija je prihvatila mjere, uvjete i rokove koje je predložilo Društvo vezano za navedene postupke koje, donošenjem rješenja, postaju obvezne za Društvo. Društvo se obvezalo da će prema svojim kupcima (koji su konkurenti), prilikom dodjele količina drvnih sortimenta na javnim pozivima za zaključivanje okvirnih i godišnjih ugovora, primjenjivati jednake, jasne i transparentne uvjete. Nadalje, obvezalo se da će predstavnike Udruženja drveno-prerađivačke industrije isključiti iz sastanaka na kojima će odlučivati o prigovorima kupaca u vezi s prodajom drvnih sortimenata. Prema obrazloženju odgovorne osobe, od travnja 2021. nisu održavani sastanci na kojima bi sudjelovali predstavnici navedenog Udruženja. Također, Društvo je u ožujku 2023. donijelo Odluku o imenovanju povjerenstva za praćenje prodaje drvnih sortimenata putem javnih poziva čiji su članovi zaposlenici Društva (četiri zaposlenika iz Sektora komercijalnih poslova i jedan iz Sektora pravnih poslova). U rujnu 2023. donijelo je Program usklađenosti s pravilima tržišnog natjecanja, Priručnik u vezi zaštite tržišnog natjecanja i Program izobrazbe o propisima o zaštiti tržišnog natjecanja. Nadalje, Društvo je na Središnjem državnom portalu e-Savjetovanje provelo javno savjetovanje na nacрте odluka o načinima i uvjetima prodaje drvnih sortimenata za 2023. i 2024.

– Prodaja drvnih sortimenata putem javnih nadmetanja (dražba)

Prodaja drvnih sortimenata uređena je godišnjim planom prodaje, dok je proizvodnja utvrđena godišnjim planom proizvodnje, koji je sastavni dio Plana poslovanja Društva za 2021. i Plana poslovanja Društva za 2022. Navedenim planskim dokumentima je utvrđena proizvodnja i prodaja vrsta drvnih sortimenata (trupci i prostorno drvo) te količina, dok je način prodaje drvnih sortimenata utvrđen godišnjim odlukama o načinima i uvjetima prodaje drvnih sortimenata.

Prema odredbama odluka o načinima i uvjetima prodaje drvnih sortimenata za 2021. i 2022., Društvo drvne sortimente prodaje javnim pozivima (prodaja na temelju ugovora), javnim nadmetanjima (dražba), izravnom prodajom uz gotovinsko plaćanje na blagajni (maloprodaja, samoizrada) te zaposlenicima Društva i ostalim kupcima na temelju pojedinačne odluke Uprave. Najveću količinu drvnih sortimenata Društvo prodaje javnim pozivima, zatim dražbama (javna nadmetanja), a manji dio izravno zaposlenicima Društva i drugim građanima.

Prodaju drvnih sortimenata putem javnih nadmetanja Društvo provodi u trenutku kad raspolaže proizvedenim količinama drvnih sortimenata, a ugovorni kupci do vremena objave javnog nadmetanja nisu dostavili zahtjev za isporukom ugovorenih količina. Odredbama Uredbe o dražbi određenih drvnih sortimenata, između ostalog, propisano je da Društvo utvrđuje vrste i količine drvnih sortimenata koje će objaviti na javnom nadmetanju. Nadalje, propisano je da početnu cijenu drvnih sortimenata čini važeća cijena po cjeniku Društva uvećana za troškove do mjesta prodaje i naknadu za korištenje šumskih cesta. Cijena se uvećava za troškove do mjesta prodaje ako prijevoz drvnih sortimenata do kupca obavlja Društvo. Ako prijevoz drvnih sortimenata obavlja kupac, tada se cijena uvećava za naknadu za korištenje šumskih cesta.

Revizijom je utvrđeno da Društvo kada je prodavalo paket trupaca različitih dimenzija putem dražbe, kao početnu cijenu, nije primjenjivalo pojedinačnu cijenu iz važećeg Cjenika glavnih šumskih proizvoda, nego je početnu cijenu utvrđivalo metodom ponderirane cijene ili metodom aritmetičke sredine. Primjena početne cijene različite od cijene utvrđene Cjenikom glavnih šumskih proizvoda nije u skladu s odredbama Uredbe o dražbi određenih drvnih sortimenata. Također, revizijom se nije moglo potvrditi na temelju kojeg akta su primjenjivane cijene utvrđene različitim metodama.

Provjerom pojedinih provedenih postupaka dražbe, utvrđeno je da u slučajevima kada je primijenjena metoda ponderirane cijene, ostvareni prihodi Društva bili su jednaki iznosu prihoda koje bi Društvo ostvarilo primjenom cijena iz važećeg Cjenika, dok je cijena utvrđena metodom aritmetičke sredine bila nepovoljnija za kupce, odnosno ostvareni su prihodi veći od prihoda koje bi Društvo ostvarilo na temelju Cjenika.

Državni ured za reviziju nalaže kod prodaje drvnih sortimenata putem javnih nadmetanja utvrđivanje početne cijene prema Cjeniku glavnih šumskih proizvoda Društva u skladu s Uredbom o dražbi određenih drvnih sortimenata.

– Obračun naknade za korištenje šumske infrastrukture

Naknada o korištenju šumske infrastrukture u 2021. bila je utvrđena odredbama Pravilnika o korištenju šumske infrastrukture, a od travnja 2022. u primjeni je Pravilnik o uporabi šumske infrastrukture. Odredbama navedenih pravilnika utvrđen je način i uvjeti korištenja te plaćanje i visina naknade za korištenje šumske infrastrukture. Kupci drvnih sortimenata koji vlastitim prijevozom izvoze sortimente iz šume, odnosno koriste šumske prometnice obvezni su Društvu platiti naknadu za korištenje šumske infrastrukture.

Revizijom je utvrđeno da je Društvo u pojedinim slučajevima obračunalo naknadu za korištenje šumske infrastrukture (prijevoz drvnih sortimenata) manju nego što je utvrđeno odredbama Pravilnika o korištenju šumske infrastrukture. U navedenim slučajevima obračunana je naknada u iznosu od 0,95 kn po m³, umjesto u iznosu od 8,54 kn po m³ prostornog drva.

Društvo je kupcima ispostavilo račune koje su svojim potpisima ovjerali odgovorna osoba za izradu računa, rukovoditelj komercijalnog odjela te voditelj Podružnice. Odredbama Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta utvrđeno je, između ostalog, da voditelj Podružnice rukovodi i koordinira rad rukovoditelja odjela, upravitelja šumarija i rukovoditelja radnih jedinica, a rukovoditelj komercijalnog odjela odgovoran je za upravljanje radom odjela i kontrolu rada stručnih suradnika te poslova oko kontrole računa.

Državni ured za reviziju nalaže obračunati naknadu za korištenje šumske infrastrukture u skladu s odredbama Pravilnika o uporabi šumske infrastrukture. Također, nalaže obavljanje kontrole rada stručnih službi te poslova oko kontrole računa u skladu s odredbama Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta.

- 3.2. *Društvo navodi da je primilo na znanje mišljenje da su kriterije za raspodjelu prava na zaključivanje ugovora za kupnju drvne sirovine trebali izraditi nositelj i sunositelji mjere uspostave optimalnog modela opskrbe drvnom sirovinom iz državnih šuma.*

Društvo navodi da je suglasno s preporukom koja se odnosi na preispitivanje opravdanosti potpisivanja pisama razumijevanja s obzirom na to da je prodaja drvnih sortimenata utvrđena odredbama Pravilnika o prodaji proizvoda i usluga i odlukama Uprave o načinima i uvjetima prodaje drvnih sortimenata.

U vezi s nalogom koji se odnosi na donošenje cjenika glavnih šumskih proizvoda u skladu s odredbama Pravilnika o prodaji proizvoda i usluga, Društvo navodi da su, prema točki 8. Pisma razumijevanja za ugovaranje okvirnih i godišnjih ugovora za kupoprodaju trupaca, cijene drvnih sortimenata određene cjenikom glavnih šumskih proizvoda Društva koji je potrebno usklađivati jednom godišnje, osim u slučajevima kada se Društvo i Udruženje drvno-prerađivačke industrije ne usuglase. Navodi da je Uprava, prema navedenom Pismu razumijevanja, trebala uskladiti cijene s Udruženjem te navodi da Uprava nije dozvolila utjecanje drvnog sektora, već je saslušala situaciju na tržištu s njihovog stajališta. Obrazlaže da su cijene utvrđivane u skladu s ponudom i potražnjom, što je vidljivo na temelju potražnje za određenom vrstom drvnih sortimenata u određenom trenutku, cijena postignutih na javnom nadmetanju u navedenom razdoblju te praćenjem situacije na tržištu. Društvo navodi da u Pravilniku o prodaji proizvoda i usluga nije navedeno da je potrebno izraditi dokument na temelju kojeg Uprava Društva donosi odluku o izmjeni cijena. Također, navodi da su cjenici glavnih šumskih proizvoda doneseni na način da su cijene dogovorene na sastanku Uprave Društva i Sektora komercijalnih poslova, nakon čega navedeni Sektor izrađuje cjenik na koji suglasnost daje Uprava svojim potpisima.

U vezi s nalogom oko utvrđivanja početne cijene kod prodaje drvnih sortimenata putem javnih nadmetanja, Društvo navodi da se, pri pripremi za javno nadmetanje, u jedan složaj grupiraju trupci jedne vrste drva različitih klasa, dužina i promjera te se u računalni program evidentiraju podaci o predmetu dražbe (broj trupca, vrsta drva, klasa, promjer, dužina i volumen). Navodi da računalni program generira ukupnu količinu i financijsku vrijednost te putem ponderirane cijene izračunava početnu cijenu sortimenata na temelju važećeg cjenika glavnih šumskih proizvoda.

Društvo prihvaća nalog koji se odnosi na obračun naknade za korištenje šumske infrastrukture. Na nalog koji se odnosi na obavljanje kontrole rada stručnih službi te poslova oko kontrole računa Društvo se nije očitovalo.

- 3.3. Državni ured za reviziju ostaje pri danom nalogu da se cjenik glavnih šumskih proizvoda donosi u skladu s odredbama Pravilnika o prodaji proizvoda i usluga. Odredbama članka 4. Pravilnika o prodaji proizvoda i usluga iz travnja 2014. i travnja 2022. utvrđeno je da se cijene proizvoda i usluga utvrđuju u skladu s važećim propisima, odnosno sukladno ponudi i potražnji, dok je odredbama članka 7. Pravilnika o prodaji proizvoda i usluga iz travnja 2022. utvrđeno da Uprava Društva donosi cjenike proizvoda i usluga na temelju prijedloga nadležnih sektora. Uprava Društva je u kolovozu 2022. donijela Cjenik glavnih šumskih proizvoda te u rujnu 2022. izmjene navedenog Cjenika, a Društvo nije dostavilo dokumentaciju iz koje bi bilo vidljivo na temelju čega je Uprava Društva utvrdila cijene glavnih šumskih proizvoda.

Državni ured za reviziju ostaje pri danom nalogu da se kod prodaje drvnih sortimenata putem javnih nadmetanja početna cijena utvrđuje prema Cjeniku glavnih šumskih proizvoda u skladu s Uredbom o dražbi određenih drvnih sortimenata. Revizijom je utvrđeno da Društvo u pojedinim slučajevima, prilikom prodaje paketa trupaca različitih dimenzija putem dražbe, nije primjenjivalo početnu cijenu drvnih sortimenata koju čini važeća cijena po cjeniku Društva, već je pri izračunu početne cijena primjenjivalo metodu aritmetičke sredine, a što nije u skladu s odredbama Uredbe o dražbi određenih drvnih sortimenata.

4. Upravljanje ljudskim potencijalima

- 4.1. Broj zaposlenika u Društvu utvrđen je Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta i planovima poslovanja za 2021. i 2022. Prema navedenim unutarnjim normativnim aktima, za 2021. bilo je predviđeno 8 706, a koncem godine bila su 7 963 zaposlenika, dok je za 2022. bilo predviđeno 8 775, a koncem godine bilo je 7 911 zaposlenika.

– Donošenje strateškog dokumenta upravljanja ljudskim potencijalima

Društvo je upravljanje ljudskim potencijalima uredilo u okviru pojedinih unutarnjih akata (Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o radu, Pravilnik o obrazovanju i Pravilnik o nagrađivanju). U okviru Sektora pravnih poslova, Društvo je u lipnju 2022. ustrojilo Službu za upravljanje ljudskim potencijalima.

U Godišnjem izvješću za 2022. osnovni ciljevi upravljanja ljudskim potencijalima su privlačenje, zadržavanje, motiviranje i razvijanje kvalificirane radne snage. Nadalje, navedeno je da je Društvo obvezno voditi brigu o zadovoljavanju potreba radnika, poboljšanju socijalnog i ekonomskog položaja, osiguranju prihvatljivih uvjeta rada i kvalitete radnog života te osiguravanju povoljne radne atmosfere i dobrih međuljudskih odnosa koji utječu na zadovoljstvo zaposlenika.

Društvo nema strategiju upravljanja ljudskim potencijalima kojom bi obuhvatilo cjelokupno područje zapošljavanja i radnih odnosa, odnosno planiranje, analizu poslova, pribavljanje i odabir zaposlenika, ocjenjivanje, obrazovanje, nagrađivanje i unaprjeđenje u karijeri te plaće.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti strategiju upravljanja ljudskim potencijalima kojom bi se dugoročno utvrdile aktivnosti vezane za zaposlene i time postigli strateški ciljevi poslovanja Društva.

– Plan zapošljavanja

U okviru Plana poslovanja za 2021. i Plana poslovanja za 2022. dan je pregled broja zaposlenika na dan 30. rujna 2020., odnosno 30. rujna 2021. po Podružnicama i Direkciji, i to po stručnoj spremi, karakterističnim grupama poslova (stručno i pomoćno osoblje, proizvodni i pomoćni radnici) i radnoj sposobnosti. Dan je pregled kretanja godišnjeg odljeva zaposlenika i plan radne snage po djelatnostima, po Podružnicama i Direkciji. Planirano je da Društvo u 2021. ima 8 056, a u 2022. da ima 8 063 zaposlenika. Nadalje, u okviru planova poslovanja utvrđen je plan redovitog zapošljavanja u 2021. i 2022. te plan zapošljavanja radnika na poslovima protupožarnog motrenja i dojava. Planovima redovitog zapošljavanja planirano je zapošljavanje radnika po karakterističnim grupama poslova ispražnjenim uslijed prestanka radnog odnosa. U 2021. planovima redovitog zapošljavanja planirano je zapošljavanje 250 radnika, dok je u 2022. planirano zapošljavanje 270 radnika.

Društvo nema sveobuhvatan i detaljan plan zapošljavanja koji bi obuhvatio zapošljavanje pripravnika te radnika s iskustvom na određeno i neodređeno vrijeme s planiranim brojem radnika po radnim mjestima te obrazloženim potrebama za zapošljavanje.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti detaljan plan zapošljavanja, koji će sadržavati planirani broj radnika po radnim mjestima.

– Zapošljavanje pripravnika

Uprava Društva je, na temelju prijedloga voditelja Podružnica i direktora sektora, donosila odluke o zapošljavanju pripravnika radi osposobljavanja za zanimanja za koja su se školovali. U navedenim odlukama je broj pripravnika koje Društvo planira godišnje zaposliti utvrđen u visini od 3,0 % ili 5,0 % od ukupnog broja zaposlenika na neodređeno vrijeme (istog stupnja i smjera stručne spreme) u svakoj Podružnici, odnosno Direkciji, i to na dan 31. prosinca prethodne godine.

Društvo je u razdoblju 2020. – 2022., na temelju odluka Uprave Društva o zapošljavanju pripravnika radi osposobljavanja za zanimanja za koja su se školovali, objavilo javne pozive (šumarska zanimanja) i javne oglase (ostala zanimanja) za zapošljavanje 257 pripravnika. Kandidati su dostavljali prijave i traženu dokumentaciju te je, na prijedloge povjerenstava za odabir kandidata, Uprava donosila konačne odluke o odabiru kandidata s kojima su zaključeni ugovori o radu na određeno vrijeme u svojstvu pripravnika. U razdoblju 2020. – 2022. primljeno je 238 pripravnika, za koje su troškovi plaća ostvareni u iznosu od 14.268.600,00 kn. Po isteku pripravničkog staža, zbog povećanog obujma posla, s 82 osobe ili 34,5 % zaključeni su ugovori o radu na radnim mjestima za koja su se osposobile. Društvo je u razdoblju 2020. – 2022., za zanimanja za koja su se školovali, osposobilo 156 pripravnika više nego što mu je bilo potrebno, odnosno broj pripravnika na osposobljavanju je veći od stvarnih potreba Društva. Tako je u Podružnici Nova Gradiška, u navedenom razdoblju, osposobljeno 12 pripravnika, a ni s jednim pripravnikom nije zaključen ugovor o radu za zanimanja za koja su se školovali. U Podružnicama Zagreb i Bjelovar je osposobljeno po 20 pripravnika, a u svakoj Podružnici je zaključeno po šest ugovora o radu. Nadalje, u Podružnici Vinkovci je osposobljen 21 pripravnik, a zaključeno je pet ugovora o radu, dok je u Podružnici Karlovac osposobljeno 16 pripravnika, a zaključena su tri ugovora o radu.

Iz navedenog proizlazi da broj pripravnika koji je predviđen i s kojima je zaključen ugovor u svojstvu pripravnika, nije realno utvrđen s obzirom na odstupanje između broja predviđenih, broja osposobljenih pripravnika te broja osoba s kojima su, nakon isteka pripravničkog staža, zaključeni ugovori o radu za zanimanja za koja su se školovali. Zapošljavanjem većeg broja pripravnika u odnosu na broj osoba s kojima su zaključeni ugovori o radu, u navedenom razdoblju povećani su troškovi osoblja za 9.352.528,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže realnije planiranje broja pripravnika (prema stvarnim potrebama Društva), uzimajući u obzir broj sistematiziranih radnih mjesta, očekivani broj zaposlenika kojima će prestati radni odnos ili će zbog drugih razloga biti odsutni s radnog mjesta.

–   Obrazovanje zaposlenika

Pravilnikom o obrazovanju utvrđeno je obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje zaposlenika u Društvu te stipendiranje učenika i studenata. Odredbama članka 2. navedenog Pravilnika utvrđeno je da Uprava Društva donosi godišnji plan obrazovanja po organizacijskim jedinicama, kojim se utvrđuju obrazovne aktivnosti za poslovnu godinu i broj zaposlenika za osposobljavanje, usavršavanje, prekvalifikaciju, obrazovanje uz rad te stipendiranje učenika i studenata. Sastavni dio godišnjeg plana obrazovanja je i plan potrebnih novčanih sredstava za ostvarivanje navedenog plana.

Uprava Društva je u siječnju 2021. donijela Plan obrazovanja za 2021. i u siječnju 2022. Plan obrazovanja za 2022., koji sadrže financijska sredstva za osposobljavanje i stručno usavršavanje zaposlenika po Podružnicama i sektorima unutar Direkcije u ukupnim iznosima. U planovima obrazovanja nisu navedene vrste obrazovnih aktivnosti i broj zaposlenika za osposobljavanje, usavršavanje, prekvalifikaciju, obrazovanje uz rad te stipendiranje učenika i studenata kako je utvrđeno odredbama članka 2. Pravilnika o obrazovanju.

Društvo je sastavilo Izvješće o ostvarenju planova obrazovanja za 2021. i 2022. u kojem su navedena ukupna planirana i ostvarena financijska sredstva po Podružnicama i Direkciji, a nije naveden broj osoba koje su prošle izobrazbu. Prema navedenom Izvješću, rashodi za obrazovanje za 2021. planirani su u iznosu od 900.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 354.647,00 kn ili 39,4 % od plana. Za 2022. planirani su u iznosu od 899.968,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 242.449,00 kn ili 26,9 % od plana.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti godišnji plan obrazovanja u skladu s odredbama Pravilnika o obrazovanju te sastavljati izvješće o ostvarenju navedenog plana. Također, nalaže realnije planirati rashode za obrazovanje, odnosno poduzimati aktivnosti koje će osigurati izobrazbu u skladu s planom obrazovanja.

– Unaprjeđenja zaposlenika

Društvo je tijekom 2021. unaprijedilo 74, a tijekom 2022. unaprijedilo je 107 zaposlenika na način da ih je premještalo na druga više rangirana radna mjesta. Zaposlenici su unaprijeđeni na temelju zahtjeva neposredno nadređenih osoba (dostavljeni Službi za upravljanje ljudskim potencijalima), u kojima je najčešće kao razlog unaprjeđenja navedeno popunjavanje slobodnog više rangiranog radnog mjesta. O unaprjeđenjima se odlučuje na sjednicama Uprave Društva te se zaključuju ugovori o radu ili dodaci ugovorima o radu. Društvo nije utvrdilo procedure i kriterije na temelju kojih nadređena osoba može predložiti unaprjeđenje zaposlenika te se ne može potvrditi opravdanost unaprjeđenja zaposlenika samo zbog razloga postojanja slobodnog radnog mjesta.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti procedure i utvrditi kriterije za unaprjeđenje zaposlenika.

- 4.2. *Društvo navodi da nije donijelo poseban akt pod nazivom strategija upravljanja ljudskim potencijalima, ali strategiju provodi kroz odredbe Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnika o plaćama i ostalim primanjima radnika, Pravilnika o nagrađivanju, Pravilnika o obrazovanju i godišnjih planova poslovanja kojima je utvrđen način planiranja, analiza poslova, način pribavljanja i odabir zaposlenika, ocjenjivanje, obrazovanje i nagrađivanje zaposlenika, unaprjeđenje i plaća, odnosno sve ono što strategija upravljanja ljudskim potencijalima mora sadržavati.*

U vezi s preporukom koja se odnosi na donošenje detaljnog plana zapošljavanja, koji će sadržavati planirani broj radnika po radnim mjestima, Društvo navodi da nije moguće donijeti detaljan plan zapošljavanja s obzirom na to da može predvidjeti samo potrebu zapošljavanja na radnim mjestima koja će biti upražnjena uslijed odlaska radnika u mirovinu te kojima radni odnos prestaje po sili Zakona o radu. Navodi da zapošljavanje na radnim mjestima koja će biti upražnjena zbog odlaska radnika iz osobnih razloga, smrti te potrebe zapošljavanja zbog izvanrednih i nepredvidivih situacija (elementarna nepogoda) ne može unaprijed detaljno predvidjeti niti planirati.

U vezi s nalogom koji se odnosi na realnije planiranje broja pripravnika (prema stvarnim potrebama), Društvo navodi da je osposobljavanje pripravnika priprema kandidata za tržište rada kojim osigurava dovoljan broj osposobljenih radnika za popunjavanje upražnjenih radnih mjesta prema potrebama Društva. Obrazlaže da je šumarstvo specifična struka te da jedino Društvo može osigurati kvalitetno osposobljavanje magistara inženjera šumarstva i šumarskih tehničara te pripremu za tržište rada. Nadalje, Društvo navodi da je s Fakultetom šumarstva i drvne tehnologije zaključilo sporazum o suradnji kojim je utvrđeno da će svim kandidatima odgovarajućeg stručnog profila omogućiti pripravničko osposobljavanje na području Republike Hrvatske, u skladu s potrebama Društva, a u cilju promocije šumarske struke te provođenja plana održivog gospodarenja šumama. Navodi da obveza zapošljavanja pripravnika ubuduće proizlazi i s te osnove.

U vezi s nalogom koji se odnosi na donošenje godišnjeg plana obrazovanja u skladu s odredbama Pravilnika o obrazovanju, Društvo navodi da, u skladu s odredbama navedenog Pravilnika, donosi plan obrazovanja po organizacijskim jedinicama kojim utvrđuje okvirni plan osposobljavanja, usavršavanja, prekvalifikacije i obrazovanja uz rad.

Navodi da voditelji Podružnica i direktori sektora iskazuju planirane potrebe te se prihvaćene planirane obrazovne aktivnosti ukupno iskazuju u kategorijama osposobljavanja i stručnog usavršavanja po organizacijskim jedinicama. Nadalje, navodi da detaljan plan obrazovanja nije moguće donijeti jer iznos potreban za osposobljavanja ovisi o broju zapošljavanja u skladu s potrebama, a osposobljavanje je uvjetovano propisima zaštite o radu. Društvo obrazlaže da stipendiranje djece umrlih i poginulih zaposlenika Društva nije dio plana obrazovanja, a stipendiranje studenata Fakulteta šumarstva i drvne tehnologije provodi na temelju zaključenog sporazuma s Fakultetom.

U vezi s nalogom koji se odnosi na realnije planiranje rashoda za obrazovanje, odnosno poduzimanje aktivnosti koje će osigurati izobrazbu u skladu s planom obrazovanja, Društvo navodi da se plan obrazovanja racionalno provodi te da neizvršavanje plana ne nanosi financijsku štetu Društvu.

U vezi s preporukom koja se odnosi na donošenje procedure i utvrđivanje kriterija za unaprjeđenje zaposlenika, Društvo navodi da, u slučaju potrebe popunjavanja upražnjenih radnih mjesta, analizira postoji li unutar sustava zaposlenik koji ispunjava uvjete, odnosno koji odgovara zahtjevima upražnjenog radnog mjesta. Navodi da, ako unutar organizacijske jedinice nadređeni prepozna zaposlenika koji ispunjava uvjete radnog mjesta utvrđene Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta te koji se svojim radom i zalaganjem iskazao u dosadašnjem radu, rukovoditelj organizacijske jedinice predložit će tog zaposlenika za radno mjesto koje je potrebno popuniti. Obrazlaže da zaposlenike ne premješta na bolje plaćena radna mjesta radi unaprjeđenja, već ih popunjava najkvalitetnijim zaposlenicima. Ako Društvo nema zaposlenika koji ispunjavaju potrebne uvjete, radna mjesta popunjava zapošljavanjem. Društvo navodi da nema sustav ocjenjivanja i unaprjeđenja zaposlenika na temelju ocijenjenog rada, već kontinuirano prati rad zaposlenika, odnos prema radu, angažiranost i izvršenje radnih zadataka te odnos prema kolegama i nadređenima. Navodi da u slučaju potrebe popunjavanja više rangiranih radnih mjesta, premješta sposobne zaposlenike koji ispunjavaju formalne uvjete radnih mjesta utvrđenih Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta.

- 4.3. Državni ured za reviziju ostaje pri danoj preporuci u vezi s donošenjem detaljnog plana zapošljavanja, koji će sadržavati planirani broj radnika po radnim mjestima. Društvo je u planovima redovitog zapošljavanja u 2021. i 2022. planiralo zapošljavanje radnika po karakterističnim grupama poslova (stručno i pomoćno osoblje te proizvodni i pomoćni radnici), a ne po radnim mjestima, što bi pridonijelo utvrđivanju sadašnjeg broja zaposlenih u Društvu s potrebama u budućnosti, odnosno očuvanju ljudskih resursa i provođenju strategije zapošljavanja.

Državni ured za reviziju ostaje pri nalogu koji se odnosi na realnije planiranje broja pripravnika (prema stvarnim potrebama Društva), uzimajući u obzir broj sistematiziranih radnih mjesta, očekivani broj zaposlenika kojima će prestati radni odnos ili će zbog drugih razloga biti odsutni s radnog mjesta. S obzirom na odstupanja u broju predviđenih i broju osposobljenih pripravnika te broju osoba s kojima su nakon isteka pripravničkog staža zaključeni ugovori o radu, proizlazi da Društvo ne planira realno broj pripravnika. Realnijim planiranjem broja pripravnika, prema stvarnim potrebama Društva, smanjili bi se troškovi osoblja, a osiguralo zapošljavanje broja osposobljenih osoba za kvalitetno i uspješno obavljanje poslova.

S obzirom na to da je odredbama članka 2. Pravilnika o obrazovanju utvrđeno da Uprava Društva donosi godišnji plan obrazovanja po organizacijskim jedinicama, kojim se utvrđuju obrazovne aktivnosti za poslovnu godinu i broj zaposlenika za osposobljavanje, usavršavanje, prekvalifikaciju, obrazovanje uz rad te stipendiranje učenika i studenata, a planovi obrazovanja Društva za 2021. i 2022. ne sadrže vrste obrazovnih aktivnosti i broj zaposlenika za osposobljavanje, usavršavanje, prekvalifikaciju, obrazovanje uz rad te stipendiranje učenika i studenata, Državni ured za reviziju ostaje pri danom nalogu koji se odnosi na donošenje godišnjeg plana obrazovanja u skladu s odredbama navedenog Pravilnika. Nadalje, Društvo nije dostavilo dokumentaciju iz koje bi bile vidljive planirane potrebe obrazovnih aktivnosti koje su iskazali voditelji Podružnica i direktori sektora, dok su prema Izvješću o ostvarenju planova obrazovanja za 2021. i 2022. rashodi za obrazovanje u 2021. ostvareni manje za 66,6 %, a za 2022. manje za 73,1 % u odnosu na plan. Slijedom navedenog, Državni ured za reviziju ostaje kod danog naloga da se realnije planiraju rashodi za obrazovanje, odnosno poduzimaju aktivnosti koje će osigurati izobrazbu u skladu s planom obrazovanja.

Državni ured za reviziju ostaje pri preporuci koja se odnosi na donošenje procedure i utvrđivanje kriterija za unaprjeđenje zaposlenika s obzirom na to da Društvo u Očitovanju navodi da nema sustav ocjenjivanja i unaprjeđenja zaposlenika na temelju ocijenjenog rada, već kontinuirano prati rad zaposlenika, odnos prema radu, angažiranost i izvršenje radnih zadataka te odnos prema kolegama i nadređenima, o čemu nije dostavilo dokumentaciju. Donošenje procedura i utvrđivanje kriterija pridonijelo bi transparentnosti postupaka unaprjeđivanja zaposlenika.

5. Ustrojavanje evidencije o provedenim inspekcijskim nadzorima

5.1. Prema odredbama Zakona o šumama i Zakona o lovstvu, nadzor nad poslovanjem Društva, u dijelu koji se odnosi na izvršavanje radova gospodarenja šumama i šumskim zemljištem, provođenje mjera zaštite od požara te izvršavanje lovnogospodarskih planova i druge dokumentacije, obavlja Državni inspektorat. Državni inspektorat je tijekom 2021. obavio 1 032, a tijekom 2022. obavio je 993 inspekcijska nadzora (šumarska i lovna inspekcija i nadzor nad provođenjem protupožarnih mjera) te su zapisnici, odnosno rješenja o provedenim inspekcijskim nadzorima dostavljeni Društvu. Društvo ne vodi evidencije o obavljenim nadzorima i danim preporukama za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, a podatke o provedenim inspekcijskim nadzorima je pribavilo od Državnog inspektorata tijekom obavljanja revizije.

Državni ured za reviziju preporučuje ustrojiti evidenciju provedenih nadzora i danih preporuka radi praćenja provedbe danih preporuka i otklanjanja utvrđenih nepravilnosti i propusta te utvrđivanja područja rizika.

5.2. *Društvo se nije očitovalo na preporuku koja se odnosi na ustrojavanje evidencije provedenih nadzora i danih preporuka radi praćenja provedbe danih preporuka i otklanjanja utvrđenih nepravilnosti i propusta te utvrđivanja područja rizika.*

6. Javna nabava

- 6.1. Društvo je obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi. Donijelo je Odluku o provedbi javne nabave za 2021. i Odluku o provedbi javne nabave za 2022., koje su objavljene na mrežnim stranicama Društva. Navedenim odlukama su, između ostalog, uređeni postupci nabave roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti do 20.000,00 kn, nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti veće od 20.000,00 kn i manje od 200.000,00 kn te nabave radova procijenjene vrijednosti manje od 500.000,00 kn.

Planom nabave za 2021. Društvo je planiralo nabavu roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 957.629.699,00 kn, od čega se na postupke javne nabave odnosi 858.246.640,00 kn, jednostavne nabave 95.824.750,00 kn te na postupak nabave koji je izuzet od primjene odredaba Zakona o javnoj nabavi 3.558.309,00 kn. Planom nabave za 2022. Društvo je planiralo nabavu roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 1.120.715.467,00 kn, od čega se na postupke javne nabave odnosi 1.063.685.816,00 kn, jednostavne nabave 41.992.536,00 kn te na postupke nabave koji su izuzeti od primjene odredaba Zakona o javnoj nabavi 15.037.115,00 kn.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2021., Društvo je zaključilo 518 ugovora na temelju provedenih postupaka javne nabave, od čega 501 ugovor u vrijednosti od 637.127.854,00 kn te 17 ugovora u vrijednosti od 14.257.747,00 eura, bez poreza na dodanu vrijednost. U 2021. provedeno je 314 postupaka jednostavne nabave (nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn i radova do 500.000,00 kn) u vrijednosti od 72.043.987,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2022., Društvo je zaključilo 837 ugovora na temelju provedenih postupaka javne nabave, od čega 820 ugovora u vrijednosti od 873.231.132,00 kn te 17 ugovora u vrijednosti od 9.943.157,00 eura, bez poreza na dodanu vrijednost. U 2022. provedena su 343 postupka jednostavne nabave u vrijednosti od 67.159.819,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

Revizijskim uzorkom obuhvaćena je nabava roba, radova i usluga u vrijednosti od 554.958.192,00 kn, od toga 39 predmeta na temelju provedenih postupaka javne nabave u vrijednosti od 549.757.719,00 kn te 40 predmeta jednostavne nabave roba, radova i usluga u vrijednosti od 5.200.473,00 kn. Postupci nabave obuhvaćeni uzorkom provedeni su u skladu s propisima.

Društvo vodi Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, koji sadrži podatke o provedenim postupcima javne nabave za 2021. i 2022. Revizijom su obuhvaćena 24 postupka jednostavne nabave u vrijednosti od 3.665.520,00 kn, koja su provedena u 2021. te 16 postupaka u vrijednosti od 1.534.953,00 kn, koja su provedena u 2022. Od pregledanih postupaka jednostavne nabave, u Registru ugovora o javnoj nabavi Društvo nije evidentiralo jedanaest ugovora za nabave roba, radova i usluga u vrijednosti od 1.740.726,00 kn te deset narudžbenica za nabave u vrijednosti od 614.304,00 kn, odnosno 45,3 % uzorka jednostavne nabave obuhvaćenog revizijom.

Registar ugovora ne sadrži pojedine postupke jednostavne nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn. Prema podacima Društva, vrijednost nabave na temelju narudžbenica u 2021. iznosila je 51.012.179,00 kn, a u 2022. je iznosila 58.993.814,00 kn.

Odredbom članka 28. Zakona o javnoj nabavi, propisano je, između ostalog, da se u registru ugovora navode svi predmeti nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn. Odredbama članaka 6. i 7. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17, 144/20 i 30/23), propisano je da je naručitelj obavezan ustrojiti registar ugovora i okvirnih sporazuma za predmete nabave čija je vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn te je obavezan registar ugovora i sve njegove kasnije promjene objaviti u standardiziranom obliku u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske u roku od osam dana od dana ustrojavanja ili promjene. U slučaju jednostavne nabave, ako naručitelj predmet nabave nabavlja putem narudžbenica, u registar ugovora unosi se ukupni iznos za taj predmet nabave neovisno o broju narudžbenica izdanih tijekom godine. U siječnju 2023. stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 114/22) u dijelu u kojem se iznosi u kunama zamjenjuju eurima.

Državni ured za reviziju nalaže u registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma evidentirati sve predmete nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 2.650,00 eura u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi te Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi.

- 6.2. *Društvo se nije očitovalo na nalog koji se odnosi na evidentiranje svih predmeta nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 2.650,00 eura u registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma.*

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Društva za 2011., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Nadalje, obavio je provjeru provedbe danih preporuka za reviziju učinkovitosti javne nabave, o čemu je sastavljeno Izvješće te je ocijenjeno da nije postignut zadovoljavajući napredak s obzirom na značajnost neprovedenih preporuka. Revizijom za 2021. i 2022. provjereno je je li Društvo postupilo prema nalogima i preporukama danim u prošlim revizijama.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošlih revizija i njihov status. Također, navode se nalozi i preporuke čija provedba zbog opravdanih razloga nije primjenjiva.

Tablica broj 19

Provedba naloga i preporuka iz prošlih revizija

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka*	Status
	1	2	3	4	5
1.	Sustav unutarnjih kontrola	2011.	Provoditi aktivnosti i mjere predviđene Akcijskim planom za provođenje Antikorupcijskog programa zbog ostvarenja zadanih ciljeva i napretka u sprječavanju korupcije.	-	nije primjenjivo
2.		2011.	Utvrđiti ovlasti i odgovornosti Revizorskog odbora te način suradnje Nadzornog i Revizorskog odbora.	-	provedeno
3.		2011.	Uspostaviti učinkovitiji sustav unutarnjih kontrola radi postizanja ciljeva poslovanja.	-	djelomično provedeno
4.		2011.	Rasporediti zaposlenike na radna mjesta utvrđena aktima Društva.	-	provedeno
5.		2011.	Aktima Društva opisati poslove radnog mjesta s pripadajućim uvjetima i mjerilima za obavljanje navedenih poslova te preispitati broj utvrđenih i popunjenih radnih mjesta.	-	provedeno
6.	Planiranje	2011.	Donositi srednjoročne planove u skladu s odredbama Pravilnika o planiranju.	-	provedeno
7.	Prihodi	2011.	U slučajevima prodaje trupaca prema ugovorima bez nadmetanja, donijeti i javno objaviti kriterije za navedeni način prodaje te koju dokumentaciju kupci trebaju priložiti kao dokaz da ispunjavaju uvjete iz objavljenih kriterija.	-	provedeno
8.		2011.	Preispitati cijene po kojima se prodaju trupci.	-	provedeno
9.		2011.	Kupcima prodavati trupce na temelju zaključenih ugovora o kupoprodaji trupaca, u skladu s Odlukom o uvjetima i načinima prodaje proizvoda i usluga te drugim odlukama Društva.	-	provedeno
10.		2011.	Pribaviti od kupaca instrumente osiguranja plaćanja u skladu sa zaključenim ugovorima i odlukama Društva.	-	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka*	Status
	1	2	3	4	5
11.	Prihodi	2011.	Sredstva naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma rasporediti šumoposjednicima razmjerno udjelu u površini šuma i šumskih zemljišta Republike Hrvatske. U analitičkim evidencijama iskazati zaduženje obveznika naknade, potraživanja za navedenu naknadu evidentirati u poslovnim knjigama Društva te poduzimati odgovarajuće mjere naplate potraživanja kako potraživanja ne bi otišla u zastaru.	-	nije primjenjivo
12.	Rashodi	2011.	Prigodom isplate stimulativnog dijela plaće preispitati isplatu stimulacije svim zaposlenicima te opravdanost isplate s obzirom na ostvareni rezultat poslovanja.	-	provedeno
13.		2011.	Preispitati opravdanost broja zaposlenika koji neograničeno koriste službene automobile, zbog racionalnijeg korištenja sredstava.	-	provedeno
14.	Postupci javne nabave	2011.	Nabavu roba, usluga i radova provoditi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.	-	provedeno
15.		2011., 2014.–2016.	Pratiti količinski i vrijednosno provedbu ugovora o nabavi roba, radova i usluga.	-	provedeno
16.		2014.–2016.	Pratiti ostvarenje plana nabave.	-	provedeno
17.		2014.–2016.	Obrazložiti opravdanost potreba za nabavom.	-	provedeno
18.		2014.–2016.	Više pozornosti posvetiti sastavljanju dokumentacije o nabavi na način da bude jasna i razumljiva.	-	provedeno
19.		2014.–2016.	Kod održavanja vozila troškovnikom obuhvatiti sve modele vozila koje Društvo koristi te detaljnije specificirati rezervne dijelove veće vrijednosti.	-	provedeno
20.		2014.–2016.	Pribavljati jamstva u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi te zaključenim ugovorima.	-	provedeno
21.		2014.–2016.	Razmotriti informacije o nabavama od izabranih dobavljača.	-	provedeno

*Društvo nije bilo obvezno dostaviti Plan provedbe naloga i preporuka nakon obavljene financijske revizije za 2011. te obavljene provjere provedbe danih preporuka za reviziju učinkovitosti javne nabave za 2014. – 2016.

Obrazloženje danih naloga i preporuke koji nisu primjenjivi te preporuke koja je djelomično provedena daje se u nastavku.

- Preporuka koja se odnosi na provođenje aktivnosti i mjera predviđenih Akcijskim planom za provođenje Antikorupcijskog programa zbog ostvarenja zadanih ciljeva i napretka u sprječavanju korupcije nije primjenjiva, jer je Strategija sprječavanja korupcije za razdoblje 2021. – 2030. donesena u listopadu 2021. U srpnju 2022. donesen je Akcijski plan za razdoblje 2022. – 2024. prema kojem je Društvo sunositelj za provođenje mjere koja se odnosi na uspostavljanje mreže službenika za informiranje u cilju razmjene iskustava i prakse. Rok za provedbu navedene mjere je IV. kvartal 2024.

- Preporuka koja se odnosi na uspostavu učinkovitijeg sustava unutarnjih kontrola radi postizanja ciljeva poslovanja djelomično je provedena. Društvo je za 2021. i 2022. planiralo obaviti 31 unutarnju reviziju, a obavilo je 27 revizija u kojima je dano 45 preporuka (koje je prihvatila Uprava Društva). Do konca 2023. provedeno je 38 preporuka, provedba četiri preporuke je u tijeku, dok za tri preporuke rok provedbe nije istekao. Na temelju upitnika o fiskalnoj odgovornosti Uprava Društva je sastavila izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2021. i 2022. (Obrazac 1.a), kojima potvrđuje da su sredstva Društva korištena zakonito, namjenski i svrhovito te da sustav unutarnjih kontrola funkcionira učinkovito i djelotvorno. Prema upitnicima o fiskalnoj odgovornosti nisu utvrđene slabosti i propusti, dok su revizijom utvrđene nepravilnosti u područjima planiranja, prodaje drvnih sortimenata, upravljanja ljudskim potencijalima, ustrojavanja evidencije o provedenim inspekcijskim nadzorima te javne nabave. Utvrđene nepravilnosti ukazuju na to da je više pozornosti potrebno posvetiti samoprocjeni sustava unutarnjih kontrola kako bi ovaj sustav funkcionirao učinkovito i djelotvorno.
- Nalozi u vezi s raspoređivanjem sredstava naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma šumoposjednicima, iskazivanjem zaduženja obveznika naknade u analitičkim evidencijama Društva, evidentiranjem potraživanja za navedenu naknadu u poslovnim knjigama te poduzimanjem odgovarajućih mjera naplate potraživanja nisu primjenjivi jer je prestala primjena propisa na temelju kojih su dani nalozi. Odredbom članka 3. Pravilnika o postupku za ostvarivanje prava na sredstva iz naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma za izvršene radove u šumama, koji je vrijedio do 8. listopada 2021., odnosno odredbom članka 3. Pravilnika o postupku, načinu ostvarivanja prava i načinu korištenja sredstava naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma, koji je stupio na snagu 9. listopada 2021., između ostalog, propisano je da sredstva naknade za općekorisne funkcije šuma izdvaja i raspoređuje ministarstvo nadležno za šumarstvo. Odredbom članka 1. Zakona o izmjenama Zakona o šumama (Narodne novine 145/20), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2021., između ostalog, propisano je da se naknada za korištenje općekorisnih funkcija šuma uplaćuje u državni proračun tromjesečno i po završnom računu te da poslove obračuna i naplate naknade obavlja Ministarstvo poljoprivrede. Nadalje, odredbom članka 2. navedenog Zakona, između ostalog, propisano je da ako obveznik ne uplati naknadu u propisanom roku i na propisani račun, Ministarstvo putem nadležnog državnog odvjetništva pokreće postupak prisilne naplate naknade zajedno s kamatom tekućom od dospjeća tražbine.

Društvo je i nadalje u obvezi postupati prema preporuci Državnog ureda za reviziju, koja je djelomično provedena.

- 1.2. *Društvo se nije očitovalo na status naloga i preporuka iz prošlih revizija, osim za točku 3. Sustava unutarnjih kontrola koja se odnosi na uspostavu učinkovitijeg sustava unutarnjih kontrola radi postizanja ciljeva poslovanja, za koju daje isto obrazloženje kao i za točku 1. Nalaza, Samoprocjena sustava unutarnjih kontrola.*

XVI. ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE

1. Nadzorni odbor:

Davor Filipović	predsjednik od 14. studenoga 2017. do 15. svibnja 2022.
Krunoslav Zmaić	zamjenik predsjednika od 14. studenoga 2017. do 15. svibnja 2022., predsjednik od 16. svibnja 2022.
Mladen Mikolčević	član od 14. studenoga 2017. do 15. svibnja 2022., zamjenik predsjednika od 16. svibnja 2022.
Milan Devčić	član od 14. studenoga 2017. do 15. svibnja 2022.
Željka Šikić	članica od 14. studenoga 2017.
Ante Bašić	član od 16. svibnja 2022.
Branko Sušec	član od 16. svibnja 2022.

2. Uprava:

Krunoslav Jakupčić	predsjednik od 20. studenoga 2017. do 20. studenoga 2022.
Nediljko Dujčić	predsjednik od 21. studenoga 2022.
Ante Sabljčić	član od 20. studenoga 2017.
Igor Fazekas	član od 20. studenoga 2017.